

ריקי גל ודודו פישר, מכוכבי המחזמר "עלובי החיים". בינתיים, בחזרות, אין מלחמות כוכבים. כולם מפרגנים

מפעלי **ידיעות אחרונות** מחלקת הספרים

רשימת ספרים נבחרת

בשבוע הספר העברי תשמ"ז

17.6.1987 — 24.6.1987

ספרי תנ"ך

	המחיר הרגיל	המחיר בשבוע הספר
תנ"ך בפורמט 12×18	12.60	9.50
תנ"ך בפורמט 15×22 עם ביאור (2 כרכים)	14.70	11.00
ספר הזוהר (3 כרכים)	55.00	44.00

ערכי יהדות

	המחיר הרגיל	המחיר בשבוע הספר
ארץ חמדה – שמחה רז / ב. דון־יחיא	11.50	8.50
התלמוד לכל – הרב עדין שטיינזלץ	10.50	8.00
יחודו של עם ישראל – הרב מרדכי פירון	8.40	6.50
שלום לבוא שבת – הרב מנחם הכהן/ב. דון יחיא	12.60	9.50
שערי תפילה – שמחה רז	10.50	8.00

ספרי עזר

	המחיר הרגיל	המחיר בשבוע הספר
האנציקלופדיה של התנ"ך (4 כרכים)	184.00	134.00
אטלס המאה ה־20 – ידיעות אחרונות	72.00	54.00
מילון תלמודי – ב. קרוא (2 כרכים)	25.20	19.00

ארץ ישראל ועם ישראל, ביאוגרפיות, אקטואליה

	המחיר הרגיל	המחיר בשבוע הספר
אבי, בתו – יעל דיין	18.50	14.00
אויב בארץ המובטחת – סאנה חאסן	28.00	21.00
אטלס להיסטוריה יהודית – מ. גילברט	9.50	7.00
האמת על רצח קסטנר – איסר הראל	28.00	21.00
הדיפלומטיה החדשה – אבא אבן	20.50	15.50
הרובע היהודי בעיר העתיקה ירושלים – מ. נאור (עורך)	98.00	64.00

	המחיר הרגיל	המחיר בשבוע הספר
הרצון לחיים – ג' פיליפס	20.50	15.50
חסד השטן – א. מושקוביץ	18.00	13.50
טופול – חיים טופול	14.70	11.00
ירושלים – דיוקנה של עיר בתמורה – א. און (עורך)	24.00	18.00
כאש בעצמותיו – אריה בן אליעזר – חייו – ארנולד שרמן	28.00	21.00
כניסה אחורית – עידית נעמן	18.00	13.50
להבין את בן־גוריון – מאיר בראלי	19.50	14.50
לחיות עם התנ"ך – משה דיין	15.70	12.00
ללכת שבי – אהרן ועמליה ברנע	19.50	14.50
לך עם האנשים – שמעון פרס	14.70	11.00
מלחמת יום הדין – חיים הרצוג	11.50	8.50
מלחמות התנ"ך – ח. הרצוג/מ. גיחון	14.70	11.00
ממשלה במלחמה – אריה נאור	18.50	14.00
עם כלביא יקום – חיים הרצוג	17.80	13.50
קשר הזהב – מיכאל בר זוהר	15.70	12.00
רוח קדים – שלמה הלל	28.00	21.00
שצ'רנסקי – מרטין גילברט	21.00	16.00
תמוז בלהבות – שלמה נקדימון	24.00	18.00
תעלומת הבית האדום – א.א. מילן	7.30	5.50
תעלומת הנעל ההולנדית – אלרי קווין	9.50	7.00

לבית ולמשפחה

	המחיר הרגיל	המחיר בשבוע הספר
במידות גדולות – אן הארפר	18.50	14.00
בעיות שינה של התינוק – ד"ר דני וולף	16.00	12.00
דיאטת האורז – ג'ודי מוסקוביץ	18.00	13.50
הרפואה הטבעית שלי – ריקה זראי	24.00	18.00
מלאכת יד – בתיה עוזיאל (12 כרכים)	125.00	94.00
משפחה במשפט – עו"ד ב. דון־יחיא	12.60	9.50
ספר הפאסטה – בת אילון	14.70	11.00
רפואת ילדים בשבילכם – ד"ר ד. וולף	18.50	14.00

ספרי ילדים ונוער

		המחיר הרגיל	המחיר בשבוע הספר
כיצד התלו דברים, בעלי חיים, האדם הקדמון	כל ספר	9.50	7.00
פירמידות ופרעונים, תרבויות קדומות	כל ספר	7.30	5.50
המהפכה האלקטרונית; כיצד פועל המחשב, רדיו ומכ"ם; לייזרים; מחשבים ביתיים; מחשבים בפעולה; לוויינים ומחשבים; טלוויזיה ווידאו; רובוטים ומחשבים	כל ספר	11.50	9.00
האנציקלופדיה של גוף האדם – עריכה רפואית פרופ' י. שינפלד (10 כרכים)		150.00	120.00
המחשב האישי (תלת מימדי)		35.00	26.00
ירמי: בקרקס, ביקור בעיר, יום הולדת, המטריה שלי, הסוכה שלי, ריצה בגן	כל ספר	6.00	4.50
בארץ אי שם: החפצים של מר חורקש, עשה הימים, מקטרנן השמים, קוסם החלומות	כל ספר	15.00	11.50
אגדות מרחבי תבל: בובת הקסם, המפלצת מלוך־נס, הנסיך הזאב	כל ספר	12.00	9.00
הקרקס		15.00	11.50

ספרי פזמונים

	המחיר הרגיל	המחיר בשבוע הספר
כל השירים – נעמי שמר	10.50	8.00
נעמי שמר – הספר השני	10.50	8.00
נעמי שמר – ספר גימל	10.50	8.00
שירי ססה ארגוב – השירים עם התווים	12.60	9.50
שירי ססה ארגוב – התווים לפסנתר	12.60	9.50
את מה שרציתי – ססה ארגוב	20.50	15.00
ספר הפזמונים של חיים חפר	18.50	14.00
ללכת שבי אחריך – משירי נורית הירש	18.50	14.00
עוד חוזר הניגון – משירי נחום היימן	12.60	9.50
בקצב חסידי – בעריכת מנשה לביבן	10.50	8.00
תאפלה של שירים – בעריכת יגאל חרד	10.50	8.00
מיטב מצעד הפזמונים – בעריכת עמליה רוזן	10.50	8.00
דבר אלי בשירים – תווים, מלים ותמונות	7.30	5.50
הבה נשירה – תווים, מלים ותמונות	7.30	5.50
סימן שאתה צעיר – תווים, מלים ותמונות	7.30	5.50

- **כל המזמין למשלוח בדואר מתבקש להוסיף סך 1.50 ש"ח לכל ספר מוזמן. לסדרה דמי דואר בסך ‎5.-‎ ש"ח.**
- **כל המזמין בסכום הגבוה מ־‎100.-‎ ש"ח זכאי לשלם בשתי המחאות שוות כשהשניה ליום 31.7.87.**
- **לנוחותך הספח. נא למלא ולשלוח לפי הכתובת הרשומה.**

עד 30 ביוני 1987

לכבוד "ידיעות אחרונות" ת.ד. 37744, תל־אביב 61376, טל' 03-621065

נא לשלוח אלי את הספרים דלהלן:

שם הספר	המחיר	שם הספר	המחיר

סך הכל ______

הזמנתי ______ ספרים ומוסיף בזה דמי משלוח בסך ______

לוטה בזה המחאה/המחאות בסך ______ שקלים. סך הכל הכללי ______

שם ______ משפחה ______

בתוקף עד 30.6.87 כתובת ______ מיקוד ______ טלפון ______

עד 30 ביוני 1987

שנה לטקסידו
ארועים כמו בעולם הגדול, באולם קטן או גדול...

טקסידו. תשלובת הארועים הגדולה בישראל... אבל שום ארוע אינו קטן מדי

בחודש יוני אשתקד, החל לפעול מרכז טקסידו בלב הסיטי החדש של תל־אביב, במרכז הטכסטיל שמול הדולפינריום. התשלו־בת משתרעת על שלוש קומות מעוצבות בטוב טעם, המכילות מסע־דות ומערכת אולמות לארועים ולנשפים, לכ־נסים, לתערוכות ולירי־דים, לסמינרים ולימי עיון, לתצוגות אופנה וחדרים לישיבות ולפגי־שות. מרכז טקסידו פועל כיחידה אחת, הכוללת מסעדה לאנשי עסקים בשעות הצה־רים, שלושה אולמות אירועים בגדלים שונים ומרחב ענק לתערוכות ותצוגות בהתאם לת־כנון הלקוחות. ניתן לערוך המקום ימי עיון ארוכים וקצרים, המשולבים בהגשת ארו־חות או כיבוד קל. הכל לפי צרכי המזמין וגוגל האירוע.

מסעדת טקסידו. מפגש הצהרים החדש של מקבלי ההחלטות

בחודשים האחרונים עוברת נקודת הכובד של מפגשי הצהרים לקומה הרביעית בבית הטקס־טיל – למסעדת טקסי־דו. קצינים בכירים, פוליטיקאים, מנכ"לים ואנשי עסקים גילו את הנוף הנפלא הנשקף מחלונות הפנורמיים. בשעות הערב הופכת המסעדה לחלק מתשלובת אולמות הארועים של מרכז טקסידו, וניתן לערוך בה ארועים אינטימיים וסולידיים לקבוצות של 50 עד 120 מוזמנים. לרשות האורחים עומד במסעדה חדר פרטי, המאפשר לסעוד באוירה אישית ודיסקרטית ללא הפר־עות, ובנוחות רבה.

מרכז טקסידו כשר למהדרין, בהשגחת הרבנות הראשית לתל־אביב

דרכון לארועים מהעולם הגדול

צוות מרכז טקסידו עומד לרשותך ביעוץ ובהדרכה מקצועיים, חינם אין כסף. בוא לבית הטקסטיל כדי לבקר בטקסידו ולהת־רשם במו־עיניך (גם מהמלצות לקוחות מרו־צים), או פנה בטלפון 03-664303/4/5.

וגם בערב...

טקסידו

מרכז ארועים ומסעדות

במרכז הטקסטיל (מול הדולפינריום)

בהנהלת יוחאי פלג

להזמנות טל. 03-664303-5

בס"ד
לאחי פישביין דב וחתנו פלג יוחאי
שלוחות ברכות חמות מכל הלב להמשך מוצלח ועבודה פוריה
פישביין יצחק ומשפחתו
בני ברק

להנהלת „טקסידו" פלג יוחאי ופישביין דב
השנה שחלפה, נהדרת היתה. מאושרים לעבוד במחיצתכם עלו והצליחו
מחלקת אירועים
מחלקת הזמנות
וכל צוות העובדים

ליוחאי פלג וצוות עובדי טקסידו
כה לחי והמשך שגשוג והצלחה
חינאוי רובין זיידל
חברה לשווק בע"מ
שד' ירושלים 118 ת"א–יפו
טל. 838343

לדב ויוחאי וצוות „טקסידו"
איחולינו הלבביים עלו והצליחו
מאחלים
צוות שיגעוף בע"מ
טל. 805514

ליוחאי פלג, דב פישביין וצוות העובדים
עלו והצליחו והמשך שיתוף פעולה פורה
מאחלים
ההנהלה וצוות העובדים
אולמי בני ברית
קפלן 10 ת"א טל. 217816, 03-210087

ליוחאי פלג
קבל ברכותינו החמות
מאחלים
יוני לוי
אולמי גאולה המחודשים
בהנהלת חברת יוסף לוי ובניו בע"מ
בר כוכבא 72 פתח תקוה
טל. 909229 – 03-910178
אולמי גאולה המחודשים

ליוחאי פלג ידידי ולצוות „טקסידו"
אתכם ביום חגכם
לזר לויה — סוכן ביטוח
רח' טרומפלדור 12 ת"א
טל. 621308 – 614886

ליוחאי פלג והצוות הנהדר
כה לחי
אתכם ביד אחת להצלחה ושגשוג
שינברג ישראל
וצוות שי תיירות ונופש
יהודה הלוי 75 ת"א
טל. 623918, 623052
תיירות ונופש בע"מ

ליוחאי פלג ולכל הצוות
בכל זמן כל הזמן רק הצלחה!
יוסי ומאיר
א.מ. שווק
שווק חומרי גלם וכלים למסעדות ואולמות ובתי מלון
שד' ירושלים 14 יפו טל. 823035

לדב וליוחאי
עלו והצליחו
המשך תנופה ופיתוח
מאחלים
בועז שרותי מזון
וצוות עובדיו
שווק מזון למסעדות ומוסדות
רח' ארלוזורוב 6 גבעת שמואל
טל. 03-5323333

ליוחאי שמשון אורלי ולכל צוות אולמי טקסידו
שפע ברכות שגשוג והצלחה
ורדה ואודי שפילמן
"והלהקה„

ליוחאי פלג וצוות טקסידו
שאו ברכות חמות והמשיכו בדרך זו
אסנת וישראל שיינברג
שושנה ודב ברודר

לדב יוחאי וכל הצוות
מיטב איחולינו – אתכם לאורך כל הדרך
פ.ר.ג בע"מ
יבוא ושיווק מוצרי מזון
רח' המגע 3 אזוה"ת חולון 58813
טל. 03-5567063

ליוחאי פלג ודב פישביין
ברכות מכל הלב להמשך שגשוג והצלחה
„ליאת" שזירת פרחים אומנותית
רחובות טל. 08-458370

ליוחאי ולצוות הנהדר של אולמי טקסידו
איתכם ביד אחת לאורך כל הדרך
מכל צוות אישל
נסיעות תיירות נופש
ואירועים מיוחדים בע"מ

ליוחאי ולכל צוות טקסידו
עלו והצליחו בהמשך הדרך
שרותי צילום חיים
טל. 03-5811379

ליוחאי ולכל צוות טקסידו
במלאת שנה
למקום שתמיד נחדר לשנות בו!
ניר עידית ופלטיאל ניר
03-728365
ניר שמחה

לאולמי „טקסידו"
שאו ברכת הצלחה
מאחלים
אחים י.ג. עקירוב בע"מ
פירות וירקות בסיטונאות

ליוחאי פלג וצוות העובדים
שאו ברכת עלה והצלח בהמשך הדרך
הנהלת חברת שרותי קייטרינג ומזון בע"מ
בית ציוני אמריקה
טל. 03-259318

לאולמי „טקסידו" ולצוות הנחמד
המשיכו באותו הקו והקצב

ליוחאי פלג והצוות
ביום חגכם
ברכות נאמנות
קרן שרותי דפוס בע"מ
יהודה הלוי 92 ת"א
טל. 283749

ליוחאי פלג וצוות העובדים
המשיכו לשגשג ולצמוח
ארגל
שיווק לבתי מלון ומסעדות

ליוחאי פלג וצוות העובדים
תמשיכו כפי שהתחלתם שיהיה בהצלחה
מוטי וצוות הצלמים
אולפני צילום סטאר
בן יהודה 160 ת"א
טל. 236435
סטאר Star

ליוחאי פלג וכל צוות „טקסידו"
המקום הכי בעיר המשך הצלחה
להקת עפיפון
יורם שורק ואפי נסטוביץ
טל. 052-88858, 03-8526008

להברה הנהדרים
שאו ברכות חמות והמשיכו בדרך זו
מאחל בידידות
דוד יוסף
שרותי צלום, הסרטת וידאו
הצלום המושלם לכל ארוע

רביול
לאוהבים לאכול רביול
בצקים, מזון קפוא רביולים, כיסונים וכו'
טל' 809536

ליוחאי פלג ולכל הצוות
עלו, חזקו ושגשגו בהמשך הדרך
דפוס אורנים
המרכז להדפסת הזמנות לחתונות, בר מצוות וכל ארוע
מבחר מרהיב, דגמים בלעדיים
אבן גבירול 186 ת"א
טל. 457270, 5465227

לאולמי טקסידו וצוות עובדיו
זר ברכות ואיחולים
מאחלים
סחר חן 1987
יהודה הימית 30 יפו טל. 823518

לטקסידו של יוחאי
עמכם לאורך כל הדרך
להקת שחקים
של חיים בר
טל. 052-548333

ליוחאי פלג אתכם להמשך מוצלח
בידידות
דוד פליף
ארועים
יוחנן הסנדלר 9 ת"א טל. 288518

ליוחאי וטקסידו
הרבה הצלחה
ממשפחת צ'פניק

ליוחאי פלג ולאולמי טקסידו
שפע ברכות לבביות לשנה להיוולדכם
מברכים
סנקור בע"מ
ספקים לאולמות, בתי מלון ומוסדות
חנות המפעל ריבל 4 ת"א טל. 03-374514

לטקסידו
שאו ברכות חמות
עלו והצליחו
אליטון כלי נגינה
שד' ירושלים 30 יפו
טל. 827918

להנהלת טקסידו
ברכות מקרב לב ליום חגכם
מי יתן ותחגגו עוד הרבה חגים כאלה
הצמד המובחר
זהבית וישראל
טל. 734588, 03-734168

חידון הסמלים ב- ידיעות אחרונות

18 בחסות "תפארת המכונית" בע"מ - הראשונה במתן אשראי לרכב 18

יצחק שדה 34 ת"א טל. 03-336431 שד' בן גוריון 8 חיפה טל. 04-520461 רבי עקיבא 1 ירושלים טל. 02-223475

הוראות לפתרון החידון: בתלוש (המופיע לאחר ההגדרות) מצויינים מספרי הסמלים. עליך למצוא בחידון את ההגדרה המתאימה לכל סמל ולרשום בתלוש את מספרה.

1 CHERRY דיזנגוף 166	5 siltal מדיח הכלים הקטן	9 אופנת קומודור	הפרס הגדול מתנת תפארת המכונית בע"מ – הראשונה במתן אשראי לרכב – מכונית פיאט 127, שנת 87' כולל מסים – חינם! – יצחק שדה 34, ת"א, טל. 03-336431	12 עלי־קשר עלון הפנויים/יות מס' 1 בישראל	15	19 התקופות הגדולות בהיסטוריה של ארץ ישראל
2 Dorit	6 מרקורי. כלבו לאופנה האחרונה	10		13 בית הפסנתר	16 הקבקב	20 Glowie fashion
3 תפוז הדרך הקצרה	7 חיש גד	11		14 סופר אגוזז	17 50 קו-אופ	21
4	8 שבלולית	שגיא תמלילות ומזכירות 774931 774212 קורסים לכתבנות בסך 150 ש"ח	פרס II בית הפסנתר – היבואן הגדול ביותר לפסנתרים ואורגנים – תל־אביב, רח' אלנבי 99, טל. 299023	10 פרטי בינוד בערך כולל של 300 שקל יוגרלו כל שבוע מתנת אופנת "קומודור"	18 entertainment membership card	22 Rali

1 אופנה מיוחדת לנשים מיוחדים...

5 איך את אוהבת... מכנסיים בגזרות מיוחדות כולל שורטים מרחיבים. המפעל - מטלון 38 ת"א טל' 820108

6. אופנה אקסקלוסיבית לצעירות חליפות, חצאיות, חולצות, מעילים. התבור 24 ת"א 653995, 662325. 03-663979

7 "מרכז סקווש" הוא ספורט...

8 ויטנרד מגבות טובות למטבח, לרחצה... 03-828340

9. נפגשים בישרי־ דיזנגוף הפינה...

10. האופנה לילדים האוהבים להתלבש, בגדי ספורט אלגנט באיכות מעולה... 659120

11 הדרך הישירה והטובה להכיר בני זוג היא "עלון קשרי" - עלון הפנויים והפנויות... 03-733994

12 המקום האמין לרכישת פסנתרים ואורגנים... 245, 990 ש"ח. "בית הפסנתר" ת"א. אלנבי 99, דיזנגוף 79 נתניה הרצל 41

13 רשת מלונות "שופי" - רשת המלונות המובילה בישראל

14 סלט של 5 כוכבים!!! גם מלין "יהלומן" בתר בייסלכי...

15 המבחר הגדול ביותר של סלטים באיכות מעולה... 03-9612057 ראשל"צ

16 רשת להרכבת מערכות פליטה לרכב... 03-915079

17 טיסות... "תרבות לעם" התעשיה 10 ת"א

18 המפעל היהודי בארץ לייצור כל סוגי הקבקבים...

19 בהרמת טלפון - הומינו לביתכם פיצה משפחתית... 03-7525555

20 חינם: שורטס, טישרטס ועלי ספורט...

21 הוא מביע עליו בית... 03-259753

22 מדריך העסקים המקומי המשווק בקרוב בשרון, פ"ת והשפלה. 03-661503

לכבוד חידון הסמלים בידיעות אחרונות ת.ד. 11633 ת"א

סמל הגדרה	סמל הגדרה	סמל הגדרה
1 ___	9 ___	16 ___
2 ___	10 ___	17 ___
3 ___	11 ___	18 ___
4 ___	12 ___	19 ___
5 ___	13 ___	20 ___
6 ___	14 ___	21 ___
7 ___	15 ___	22 ___
8 ___		

שם ומשפחה ______ טלפון ______

כתובת ______

הזוכים במס' 16 בשבוע הבא

לרוצים לפרסם: 03-654804

הרזייה בשיטה אמריקאית
בהשגחה רפואית

דיאטה אמריקאית - הרזיה בדרך הקלה, הטבעית, הבטוחה, הבריאה והמהירה.

מליוני אמריקאים כבר הפחיתו ממשקלם ושומרים על גזרתם לאורך זמן בזכות שיטת הקומפלקס המשולש (TRIPLE COMPLEX)

הקומפלקס המשולש -
שילוב של 3 שיטות המסייעות להרזייה, העונות לצרכים האישיים הספציפיים של כל אדם ואדם. ללא מאמץ וללא הרעבה תוכלי/י תוך זמן קצר להפחית ממשקלך באופן משמעותי ע"י שיטת *הקומפלקס המשולש*. התוקפת את נושא הדיאטה מ-3 כיוונים.

יתרונות השיטה
גם אנשים שניסו להפחית ממשקלם בשיטות שונות ולא הצליחו או אלה שהצליחו להפחית ממשקלם אך חזרו למשקלם הקודם, יוכלו לרזות ולהשאר רזים יותר בזכות שיטת *הקומפלקס המשולש*.

דיאטות מיוחדות
- לנשים אחרי לידה
- לילדים בעלי עודף משקל
- שיטה להפחתת ריכוז שומן

מהי השיטה?
1. *דיקור סיני אוקופונקטורה* - קליפס קבוע לצמצום התיאבון.
2. *הומאופטיה, צמחים ותוספות מזון*
- קפסולות צמחים ותוספות מזון לדיכוי והפחתת תיאבון, להסדרת פעילות המעיים ולשמירה כוללת על בריאות הגוף וחוסנו.
- טיפות הומאופטיות להרזיה.
3. *תזונה אינדיבידואלית נכונה* - התאמת תזונה ודיאטה אישית הכוללת עד 6 ארוחות ביום, תוך שימת דגש על צרופי מזון מתאימים.

תוך 5 פגישות - התוצאות מרשימות
תוך 5 פגישות ובהשגחה רפואית תוכל/י גם את/ה להפחית ממשקלך באופן משמעותי ולסגל לעצמך הרגלי תזונה נכונים תוך שימוש בדיקור וצמחים מיוחדים.

מפעילי השיטה
משה אולשבסקי D.O.M, C.A. Ph.D מומחה עולמי לרפואה סינית וצמחי מרפא. מעביר לרופאים קורסים בדיקור סיני ועורך הירחון טבע־און.
אברהם אבן חן Ph.D - מומחה לתזונה ודיאטה, מנהל בית הספר לריפוי טבעי של תנועת הצמחונים בישראל.

משה אולשבסקי · אברהם אבן חן

לכב' - המכון האמריקאי לשיפור הרגלי הבריאות
ביאליק 77 רמת־גן מיקוד 52461
אבקשכם לשלוח אלי חינם, מדריך להרזייה בשיטת *הקומפלקס המשולש*
שם ______
כתובת ______
טל' ______
גזור ושלח!

יעוץ חינם!
הנך מוזמן לשיחת ייעוץ חינם ללא כל תשלום או התחייבות מצדך. פנה אישית או טלפן לסניפנו הקרוב אליך!

הסניפים פתוחים רצוף בין השעות 09.00-19.30

חינם! חיינן קלוריות לחישוב מספר הקלוריות. חיינן ויטמינים לאיתור ויטמינים במזון. גליון של הירחון טבע־און.

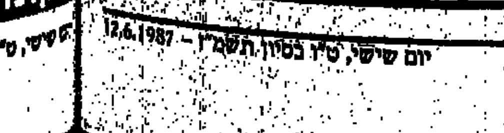

המכון האמריקאי לשיפור הרגלי הבריאות
רמת גן – ביאליק 77 (פינת ז'בוטינסקי), טל. 03-722019
בת ים – רוטשילד 32, טל. 03-593818
חיפה – הרצל 37, טל. 04-673950, 04-644980
ירושלים – הילל 6, טל. 02-240248, 02-228237
באר שבע – רמב"ם 31 (ליד שרות אמבא), טל. 057-76468, 057-32823
תל־אביב – ככר מסריק 16, טל. 03-236882

חייג 24 שעות ביממה!
חייג/י כרגע זה לטל. 03-722019, 03-686088, 02-228237, 04-644980, 057-76486. גם בלילות ובשבתות משיבון שמקליט את שמך וכתובתך ומס' הטלפון שלך ותוזמן לשיחת יעוץ חינם.

שישי

12.6.87

08.00 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
08.03 שעת כושר.
08.15 קשת וענן: הרמב"ם
08.40 מסך לספרות (יסודי): משל ושיר – הרוח הצפונית והשמש.
09.00 מוסיקה (ד'–ו'): קולות וצלילים
09.20 לשון ותקשורת (ג'–ה') תקשורת 1
10.05 חשבון ו': חילוק שלא נגמר – חילוק בשברים עשרוניים.
10.30 בבית של פיסטוק: אצל פיסטוק.
11.00 מדעי-הטבע (יסודי): לנוח ולהרגע מבלי להפגע.
11.15 חברה ותרבות (יסודי): סופרים מספרים – דבורה עומר.
12.45 מוסיקה (ע"י): ה„אופרה" – עם הנרי בטלר.
13.15 האוניברסיטה הפתוחה.
13.45 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
13.50 גברת פלפלת. ש.ח.
14.00 המבריח.
14.30 משפחת פליסר (פרק 22).
15.25 מפגשי בראשית: פרשת בהעלותך.
16.00 ערב חדש: מוסף לשבת. מנחה: דן מרגלית.
16.30 קיצור החדשות (ערבית).
16.32 ספינת האהבה (ערבית).
17.20 לקט שירים.
17.30 סרט ערבי (תרגום עברי).
19.20 על המרקע.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 שבת שלום. הערב פרשת בהעלותך.
20.15 יומן.
21.15 ממני.

וודי אלן
„ישנוני" (22.15)

22.15 ישנוני: סרט קולנוע.
23.40 מסוקים לשבת.
חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 קונצרט 2.
20.00 מוזמר (חלק ב').
21.00 קליפים.

סרט מצרי: „מותו של מחלק-המים"

יום ששי 17.30

על-פי רומן מאת הסופר המצרי הנודע יוסף אבו-סיבאעי, המגולל קורות מחלקמים עני ואלמן (פאריד שאוקי) בשכונת-עוני בקהיר, בשנות ה-20. הוא מגדל לבדו את בנו ונאלץ להתמודד עם הבדידות ועם קשיי המחיה. עוד בתפקידים הראשיים: עיזאת אל-אלאילי, שווקאר, והגברת הראשונה של התיאטרון המצרי, אמינה ריזק. הופק לפני כ-10 שנים. בימאי: סלאח אבו-סיף. 100 דקות.

סרט קולנוע: „ישנוני"

יום ששי 22.15

קומדיה עתידנית, גדושה בהומור המיוחד של וודי אלן. אדם נכנס לבית-חולים לניתוח שגרתי. הוא מורדם ומוקפא וכשמתעורר מגלה לתדהמתו שחלפו 200 שנה מאז עצם את עיניו. העולם שונה מכפי שוכר. שולט בורודן, המתיימר להיות נאור. עולם טכנולוגי, שבו מספקים הרובוטים משרתים את רצונותיהם של בני-האדם. פועלת בו גם מחתרת, השואפת להחזיר את האנושות לתקנה ומסתייעת באורח מן העבר. בימאי: וודי אלן, המופיע גם בתפקיד הראשי. לצדו דיאן קיטון. 1973. 87 דקות.

שבת

13.6.87

16.00 רמס השמרל (פרק חמישי). יום שקט בטוקסון – באך, מגוליטה ובילו כלו נשלחים לטוקסון כדי להביא אוכל, מצרכים ומנפיים, אך במקום זאת הם מבלים עם נשים. בעוד ג'ון בנון מחכה לשובה של השלישייה, באך מאבד את כספי האספקה במשחק פוקר, והשאר מוציאים כספם על נשים. הצרות גדלות כאשר הם מנסים לעזור למשפחה מסוימת ומאבדים את נשקם (ערבית).
16.50 קיצור החדשות (ערבית).
17.00 חמש הדקות האחרונות. פריז, 15 באוגוסט. אישה נמצאת במחלקת יולדות בלא רוח חיים ותינוקה נעלם. החשוד העיקרי הוא בעלה, שמתעלם ממנה. כמו תמיד האום התמים מתגלה כרוצח (ערבית).
18.30 שבועון טלוויזיה. מוסף שבועי.
19.00 בידור חוץ לארץ. תכנית עם להקת „סירינדיפיטי סינגרס" הזומרים האורחים: בי ג'י תומס, לייף גרטף טינה טרנר (ערבית).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 משפחת קוסבי: המשפט של קלר. קלר תובעת לדין מכונאי רכב, שעשק את בתה סנדרה, ובעוד היא עסוקה בהכנות למשפט, קליף מנסה את כוחו במטבח.
20.25 מסך אישי. אהוד מנור מארח בתוכנית אישיות ידועה ומקרין על-פי בחירת האישיות קטעים מתחום המוסיקה, הקולנוע, התיאטרון, הבידור, הספורט, קטעי חדשות מן הארכיון ועוד.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 ספורט: משחק השבת.

קים בראדן
„בתו של ספירפילד" (22.35)

22.35 בתו של ספירפילד. סדרת הדראמה אמריקנית.
23.20 צירופים. חיים יבוביץ מארח אישים ואומנים בנושאים הקשורים במורשת ישראל.
23.55 מסוקי של מקום. מבט אל בית השיטה.
חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 תוכנית ילדים: סמי ערוץ 2.
19.30 קונצרט סולנית צעירה (א).
21.15 לקט סובה למסיבות.
21.00 קליפים.

סדרת דראמה חדשה: „בתו של ספירפילד"

מוצאי-שבת 22.35

ששת פרקי הסדרה האמריקנית מגוללים את סיפורה של עיתונאית אוסטראלית צעירה, המתחילה דרכה ככתבת צבאית בווייטנאם. היא פוגשת בדרכה גברים רבים, שאחדים מהם סוללים דרכה להגשמת מאוויה. למרות הפיתויים והקשיים, היא נשארת נאמנה לעקרונות היושר המיקצועי. בפרק הראשון: קליאו, העיתונאית, מתאהבת בכתב טום ברודר. כשנפרדות דרכיהם, מסתיים בכישלון גם המאבק העיתונאי הראשון שלה והיא עוברת ללונדון. לחייה נכנס לורד, בעלי העיתון שבו היא עובדת. בתפקידים הראשיים: קים בראדן, כריסטופר פלאמר, סטיב ריילסבק, קריס ווינגס ונגסי מארשן. בימאי: ג'ילברט מ. שילטון. 45 דקות.

הביאה לדפוס: רבקה נוימן

ראשון

14.6.87

08.00 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
08.03 שעת כושר.
08.15 תלמוד: שניים אוחזין – מי מפחד מארמית?
08.40 מסך לספרות (יסודי): לאן נעלמת השמש?
09.00 אנגלית ו'.
09.20 השעה שלנו: משירי מרים ילן-שטקליס (בליווי כיתוביות).
09.55 מאתיים שניות למועצת הלול: דפי מידע – טלטקסט.
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ז'.
10.30 מרפר נחמד: טוב לצחוק.
11.00 חשבון ח': בין המספרים הרציונליים.
11.15 צרפתית.
11.30 גיאוגרפיה: ברזיל – גורדי שחקים ושכונות עוני.
12.00 ספרות: המחרוזת.
12.25 אנגלית ט'.
13.00 אנגלית י'.
13.30 מוסיקה: נגני פורבס הצעירים.
14.00 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
14.03 שעת כושר.
14.15 בלי סודות: חולם 3.
14.45 הלו ישראל.
15.00 רומנטיסיזם: התקוממות הרוח.
15.30 בנתיב הידיעות והתבונה: ישראל גלילי.
16.00 רחוב סומסום.
16.30 ילדת הפלא (פרק חמישי).
17.00 ערב חדש. מנחה: דן מרגלית.
17.30 אגדות שלמה המלך (פרק שלישי).

סצנה מתוך המחזמר.
„אגדות שלמה המלך" (17.30)

18.00 לאקי בר מזל: דלטון סיטי.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 רוצה פתרון: העדפת בנים מבנות.
18.45 חידושים והמצאות.
19.00 יומן השבוע (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 לזהט בראש.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 לקראת שידור.
22.50 שושלת. סדרה אמריקנית.
22.40 מצב הרוח. מגאזין דו-שבועי לענייני תרבות ואמנות.
23.30 גבול הדמדומים:
00.00 מסוקי של יום.
חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 שמיניות באוויר.
20.00 אלגרו.
20.45 קליפים.

סדרה אמריקנית: „שושלת"

יום ראשון 22.50

נראה היה, שהכל מסתדר באחוזות קרינגטון, אך, בפרק זה צפויה הפתעה לא נעימה. ידיעות כי סטיבן נהרג בהתפוצצות באתר-נפט בהונג-קונג מגיעות אל בלייק והוא מחליט לטוס לשם מייד. אלכסיס מתעקשת להתלוות אליו. בעת היעדרם מתחוללת מיני-דראמה בחיי קריסטל. פראנק דיין, גיסה לשעבר, מופיע ברנוור ומתעניין בגורל בתו, סמי ג'ו, שכזכור נישאה לסטיבן. לאחר ששמע על גורלו, הוא מתעניין האם לבתו חלק בירושה. הוא אף מאיים על קריסטל ומארק נחלץ לעזרתה. כשבלייק מתקשר מאינדונזיה, יש כבר פאלון בשורה על גורל אשתו. 50 דקות.

שני

15.6.87

08.00 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
08.03 שעת כושר.
08.40 בלי סודות: ציור 4.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון פשוט ד': מבוא לשברים. (בליווי כיתוביות).
09.55 מאתיים שניות לבטוח הלאומי: דפי מידע – טלטקסט.
10.10 אנגלית ז'.
10.30 רגע עם דודלי: דודלי, תמרוד לי.
11.00 ערבית מדוברת (ד'-ה'): אלערס.
11.15 אנגלית ו'.
11.30 ארץ מולדת: ממזרח ומים למולדת (בליווי כיתוביות).
12.00 אנגלית ח'.
12.25 תלמוד: שניים אוחזין – מי מפחד מארמית?
13.00 מדעי-הטבע (ז'-י"ב): 3000 קופים חכמים.
13.30 צרפתית.
14.00 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
14.03 שעת כושר.
14.15 קסים קסם: סימנים ותמרורים.
14.35 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
15.00 גברת פלפלת: פלפלת וצופי.
15.15 קשר משפחתי. משפחת אביער משוחחת עם אחי יותם על בעיות שונות ופתרונם. למשל, קימה בבוקר, יציאה מהבית ועוד.
15.55 שעת כושר.
16.05 הפונדק בערוץ חמשת המייל (פרק 27): סיפורי נוסעים.
17.00 ערב חדש. מנחה: רפי רשף.

רוד מולינאר וג'יי קר
„הפונדק בערוץ 5 המייל" (16.05)

17.30 דובי איכפת לי – חלומות בחקיץ.
18.00 הילדים מרחוב דגרסי.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 סקירת תוכניות. סקירה של תוכניות השבוע בליווי שקופיות (ערבית).
18.35 ספורט (ערבית).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 המצודה. סדרת דרמה אמריקנית.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 בשידור חוזר. תוכנית השידור ישיר.
22.35 הסיפור הנצחי: סרט טלוויזיה.
23.35 בשידור חוזר. דיווחים ועדכונים מסכמים.
23.45 מסוקי של יום.
חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 שניים בראש אחד.
19.30 ברכת הלבנה – הברירה הטבעית.
20.30 מבט שני: רכבת ישראל.
21.10 קליפים.

סדרת דרמה אמריקנית: „המצודה"

יום שני 20.02

לאנדרו נראה, כי לא יצליח כמאבק נגד המס, שעליו ועל שאר הרופאים לשלם לד"ר ליוואלין. הרופאים חוששים לגורלם. כריסטין, אשתו, והוא ממשיך בלימודי הרפואה לתואר נוסף. דווקא בהצלחה. עוד הצלחה הנזקפת לזכותו: ניתוח שביצע צבורה, שחייו היו בסכנה. מאוחר יותר הוא מואשם בעריכת ניסויים בלא רישיון והחייו וחיי אשתו מתחוללים שינויים. 55 דקות.

שלישי

16.6.87

08.00 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
08.03 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': מבוא לשברים (בליווי כיתוביות).
08.40 בלי סודות: בינים ציור.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 בתרגום לערבית: חשבון – ארוך.
09.55 מאתיים שניות לאגודה למלחמה בסרטן: דפי מידע – טלטקסט.
10.10 אנגלית ח'.
10.30 רחוב סומסום.
11.00 צרפתית (על-יסודי).
11.15 חשבון ח': בין המספרים הרציונליים.
11.30 ארץ מולדת: בין תורכיה לבריטניה (בליווי כיתוביות).
12.00 גיאוגרפיה (ז'-ט'): סלעים ומינרלים.
12.25 ספרות (על-יסודי): בוך הספרן.
13.00 מוסיקה (על-יסודי): עם צלילי הלאוטה.
13.30 מושגים ביהדות: שבתון יהיה לארץ.
14.00 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
14.03 שעת כושר.
14.15 סרט קולנוע: איזה חיים נפלאים. ג'ורג' ביילי יורש את מקום עבודתו של אביו ב„בדפורד פולס". למרות כל חלומותיו לצאת לעולם הגדול הוא נשאר בעיירה שבה נולד, מתחתן ונאבק באדם העשיר המרושע באזור – מר פוטר. בימוי: פראנק קאפרה.
16.25 רובוטריקים (פרק 27).
17.00 ערב חדש. מנחה: אילנה דיין.
17.30 זנב לחדשות.
18.00 אלף: סדרה קומית לכל המשפחה.

סיביל שפהרד
„קיץ ארוך ולוהט" (22.20)

18.25 הגיע זמן לשון.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 ההיסטוריה החדשה של הנגב. פרק שלישי (ערבית).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 אין כמו בבית: נורשים את הקלשים
20.30 כלבוטק. מגאזין לצרכנות ולאיכות חיים.
21.00 מבט לחדשות.
21.40 מבט שני.
22.20 קייץ ארוך ולוהט: סדרת דראמה אמריקנית.
23.10 בני חיל.
23.30 מסוקי של מקום. מבט אל הר הצופים.
חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 שניים בראש אחד.
19.30 ברכת הלבנה: הברירה הטבעית.
20.00 מבט שני: רכבת ישראל.
20.45 קליפים.

סדרת דראמה חדשה: „קייץ ארוך ולוהט"

יום שלישי 22.20

סידרה אמריקנית, בציור מאחורי המתמחה בשריקת. אסמים ואחוות, נותן בעיירה רדומה במיסיסיפי ומעורר מהומה בקרב תושביה. בעל אחוזה עשיר ואשה מבוגרת נותן פוטנציאלי, שיקים לו דרך ומשוך מהם לא הצליח הוא מתגעגע לבנדיום, אותם לא הצליח להביא, לו בנו, והנשוי לאשה קלת-דעת. בתפקידים הראשיים: דון ג'ונסון (מיאמי מחלקמוסר), ג'ייסון רובארדס, ג'ודית אייבי, סיביל שפהרד, אווה גרדנר, ביל ראס, כיל פורסייט. בימאי: סטיוארט קופר. 50 דקות.

רביעי

17.6.87

08.00 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
08.03 שעת כושר.
08.15 ארץ מולדת: ממזרח ומים למולדת (בליווי כיתוביות).
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי-הטבע (יסודי): דבר אלי בתנועה.
09.20 אנגלית ז'
09.55 מאתיים שניות לתרבות הדיור: דפי מידע – טלטקסט.
10.00 שעת כושר.
10.10 מדעי-הטבע (ח'-י'): לנוח ולהרגע מבלי להפגע.
10.30 פרפר נחמד: טוב לצחוק.
11.00 חשבון ו': קסטיין האף וקסטיין גרף.
11.15 אנגלית (י"א-י"ב): הלו ישראל.
11.30 מושגים ביהדות: השם תשיבם.
12.00 אנגלית ח'.
12.25 אנגלית י'.
13.00 מדעי-הטבע (ע"י): בראשית.
13.30 גיאוגרפיה: ברזיל – גורדי שחקים ושכונות עוני.
14.00 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
14.05 מבט אל העתיד: הבית במאה ה-21. הסרט עוסק בביתו העתידני (המאה ה-21) של האדם – כיצד יראה???
15.00 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
15.10 גברת פלפלת: לרכב על אופניים.
15.25 ימי המוסיקה בגליל העליון.
15.45 שעת כושר.
16.00 פרפר נחמד: לאן נעלמה המברשת?
16.30 ניצוחים – שעשועון טלוויזיה באמצעות מחשב.

סצנה מתוך הסרט
„מסע הרכבת של דניאל" (22.10)

17.00 ערב חדש. מנחה: גדעון רייכר.
17.30 שמיניות באוויר. מנחים: דליק ווליניץ וטוליפ.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 על ספרות ותרבות.
19.00 בקו הבריאות.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
21.00 מבט לחדשות.
22.10 מסע הרכבת של דניאל: סרט קולנוע הונגרי.
23.40 מסוקי של יום.
חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 שייטאר ביניט.
19.30 זמרת הארץ.
20.30 תערובת או דיוקן.
21.00 קליפים.

סרט קולנוע הונגרי: „מסע הרכבת של דניאל"

יום רביעי 22.10

הסרט מתאר, בהעזה רבה, את המבוכה שאחזה בהונגרים עם פרוץ אירועי 56'. הם לא ידעו מה עולמם מתמוטט וחלקם ניסו לערוק למערב, כדי להינצל ממישטר הדיכוי. במרכז העלילה, קדורין שולחים אותו ברכבת האזורה לאוסטריה, התקעים בתחנת-גבול באוסטריה, יחד עם סוכנת ברכבת גלריה של הסרט עשיר פרסים, ביניהם פרס הביקורת בקאן 83'. בימאי: פאל שאנדור. בתפקידים הראשיים: פטר רודולף, שאנדור ג'וטר, קאטי ברדי, פארי טורוסיק, דג'ו גאראש, ג'ולה וגורגי ואנדראש קרן. 1983. 90 דקות.

חמישי

18.6.87

08.00 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
08.03 שעת כושר.
08.15 מושגים ביהדות – משא ומתן באמונה (בליווי כיתוביות).
08.40 בלי סודות: שורוק 1.
09.00 ארץ מולדת: בין תורכיה לבריטניה (בליווי כיתוביות).
09.20 מדעי-הטבע (חט"ב): סודות מעולם החושים.
09.55 מאתיים שניות למשרד התחבורה: דפי מידע – טלטקסט.
10.10 אנגלית ח'.
10.30 רחוב סומסום.
11.00 אנגלית ו'.
11.15 ערבית מדוברת (ד'-ה'): אלבת (אל) עתיק.
11.30 אנגלית ח'.
12.00 מדעי-הטבע (ע"י): פיסיקה – רדיואקטיביות.
12.25 אנגלית ט'.
13.00 הסטוריה (ע"י): האיסלם.
14.00 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
14.03 שעת כושר.
14.15 קשר משפחתי (ש.ח.)
15.00 טאו-טאו.
15.25 רחוב סומסום.
16.00 מגדור עיר יהודית.
17.00 ערב חדש. מנחה: דן מרגלית.
17.30 באותו עניין: איברי הגוף.
18.00 דתלת-רגליים.
18.25 מסוקי של מקום. מבט אל בית-שאן.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 מגזין לאמנות.

מייקל ברנדון וגלניס בארבר
„דמפסי ומייקפיס" (22.45)

19.00 מפגש. תוכנית דיון שבועית בענייני השעה (ערבית).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 מבט ספורט.
20.50 נקודת חן.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 אף פעם לא מאוחר: פחדי גיל העמידה. הסטר מחליטה להוכיח, כי גיל צעיר הוא עניין שבתחושה. היא אכן מצליחה בכך, אלא שבעלה חש משום מה, כי התהליך שאשתו עוברת משפיע עליו דווקא בכיוון ההפוך.
22.00 על נהרות תבל.
22.45 דמפסי ומייקפיס: עוף דורס.
23.35 הגיע זמן לשון. הפעם: הצועני והג'יפסי שלוש ציפורים במלה אחת.
חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 סיפורים בראש. תוכנית ילדים.
19.30 תצפית.
20.00 פסטיבל חסידי.
21.00 קליפים.

סדרת מתח אנגלית: „דמפסי ומייקפיס"

יום חמישי 22.45

הפעם על צמר הבלשים ללכוד קבוצת טרוריסטים, שבידיהם מצבורי נשק גדולים המרוכזים במסתור. כמו בכל משימה, גם הפעם אינם מאכזבים ולוכדים את הטרוריסטים. הבעייה היא לדלות מפיהם מי ספק-הנשק שלהם. לדמפסי בעיה נוספת: הוא על הכוונת של פסיכואטר המחלקה, שאיבחו אצלו מימצא מדאיג. 50 דקות.

שישי

19.6.87

08.00 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
08.03 שעת כושר.
08.15 קשת וענן: אור השבת (בליווי כיתוביות).
08.40 מסך לספרות (יסודי): תמר והסביונים.
09.00 מוסיקה (ד'–ו'): נגני פורבס הצעירים.
09.20 לשון ותקשורת (ג'–ה') תקשורת 2
09.55 מאתיים שניות למרכז הבנייה: דפי מידע – טלטקסט.
10.05 חשבון ו': חילוק שלא נגמר – חילוק בשברים עשרוניים.
10.30 בבית של פיסטוק: שלי, שלך.
11.00 מדעי-הטבע (יסודי): לשחק בבטחה.
11.15 חברה ותרבות (יסודי): סופרים מספרים – בנימין טנא.
12.45 מוסיקה (ע"י): השחקנים מאוסלה.
13.15 ארתור מילר ו„ציד המכשפות". דרמטיזציה של משפטו של הסופר ארתור מילר בתקופת המקארתיזם. הסרט מתאר את „השיגעון" הקומוניסטי שרדף את ארה"ב באותה תקופה, את עמידתו של מילר כנגד הוועד בטענה שהוא שומר על מצפונו, וזאת תוך השוואה לקטעים מומחזים מהמחזה שלו „ציד המכשפות".
13.45 טלטקסט: עד כאן – חדשות קול ישראל.
13.50 גברת פלפלת. ש.ח.
14.00 המבריח.
14.30 משפחת פליסר (פרק 23).
15.25 מפגשי בראשית: פרשת שלח-לך. שיחתו השבועית של פרופ' ישעיהו ליבוביץ'.
15.40 • מאה ציורים מפורסמים.

חלק ממשתתפי הסרט
„מלון ניו-המפשייר" (22.15)

16.00 ערב חדש: מוסף לשבת. מנחה: דן מרגלית.
16.30 קיצור החדשות (ערבית).
16.32 ספינת האהבה (ערבית).
17.20 לקט שירים (ערבית).
17.30 סרט ערבי (תרגום עברי).
19.20 על המרקע (ערבית).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 שבת שלום. הערב פרשת שלח.
20.15 יומן.
21.15 סיבה למסיבה. מנחה: רבקה מיכאלי.
22.15 מלון ניו-המפשייר: סרט קולנוע.
23.40 מסוקים לשבת.
חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 קונצרט 2.
20.00 ארוחת עשרה דראמה ישראלית.
21.00 קליפים.

סרט קולנוע: „מלון ניו-המפשייר"

יום ששי 22.15

סאטירה שנונה על המעמד הבינוני האמריקני. במרכז מישפחה מוזרה, בה, בין השאר, חמישה ילדים, סב וסבתא, כלב מיוחד ודוד חביב. לאבי המישפחה חלום ישן: בניית מלון בעל אווירה מיוחדת במינה. בעזרת מישפחתו הוא מנסה להגשימו במלונות שונים, ביבשת ומחוצה לה, עד שהיא מגיעה אל הנהלה והמנוחה היא עוברת הרפתקאות שונות ומשונות. מבוסס על רב-המכר של ג'ון אירווינג. בו כריג'ס, רוב לאו, ג'ודי פוסטר, נסטסיה קינסקי, וילפורד ברימלי, פול מקראון, ג'ניפר דאנראס, וואלאס שאון, ליזה באינס, אמנדה פלאמר ומאתיו מודיין. 105 דקות.

כל שעות הבוקר תוכניות לכל המשפחה באנגלית ובערבית (רק בערוץ 1)

שישי, 12.6

13.15 כדורגל בינלאומי וספורט כללי (רק בערוץ 1).
17.30 סרט עלילתי בצרפתית.
19.00 חדשות בצרפתית.
19.15 לקט שירים.
19.30 חדשות בעברית.
19.45 ההיסטוריה של הרפואה. סידרה דוקומנטרית אנגלית.
20.30 משפחת קוסבי (קומדיה אמריקאית).
21.10 פלקון קרסט. סידרה אמריקאית נוסח דאלס. עם השחקנית ג'יין ויימן.
22.00 חדשות באנגלית.
22.10 שאקה זולו. סידרה דראמטית על מנהיג שבט זולו במאה ה-19 ועל כיבוש האדם הלבן.

שבת, 13.6

15.50 סרטים מצויירים (רק בערוץ 1).
16.00 שיעור בצרפתית (רק בערוץ 1).
16.30 צ'וקי (רק בערוץ 1).
17.30 עולמו של וולט דיסני. סידרה על אתרי-נוף כולל הסברים (רק בערוץ 1).
18.00 תוכנית בצרפתית (רק בערוץ 1).
18.30 אשנב לעולם בצרפתית.
19.00 חדשות בצרפתית.
19.30 חדשות בעברית.
20.30 מיטב הלהקות הבריטיות ובידור.
21.30 הצבא של אבא. קומדיה על המשמר האזרחי בבריטניה במלחמת העולם השניה.
22.10 סרט עלילתי באורך מלא.

ראשון, 14.6

15.50 סרטים מצויירים (רק בערוץ 1).
15.55 תן לי צ'אנס (רק בערוץ 1).
16.20 עולם החיות (רק בערוץ 1).
17.30 סרט עלילתי בצרפתית.
19.00 חדשות בצרפתית.
19.15 לקט שירים.
19.30 חדשות בעברית.
20.30 התבגרות. קומדיה אמריקנית.
21.10 סידרה דוקומנטרית על נושאים שונים: איכות סביבה, טכנולוגיות חדשות, רפואה וכו'.
22.00 חדשות באנגלית.
22.10 מיס מרפל. עפ"י ספרה של אגתה קריסטי.

שני, 15.6

14.50 עליסה בארץ הפלאות.
15.50 סרטים מצויירים (רק בערוץ 1).
16.40 כוחות נסתרים (רק בערוץ 1).
18.00 תוכנית בצרפתית.
19.00 חדשות בצרפתית.
19.15 מגאזין ספורט בצרפתית.
19.30 חדשות בעברית.
20.30 שלושה למעלה ושנים למטה. קומדיה אנגלית.
21.10 המאלתרים. סידרה אמריקנית.
22.00 חדשות באנגלית.
22.10 של מי התינוק. סידרה אוסטרלית על שני זוגות שהתינוקות שלהם הוחלפו בבית-החולים ועל המאבק שאחת מהן מנהלת על מנת לקבל חזרה את התינוק שלה. מבוסס על סיפור שאכן קרה.

שלישי, 16.6

15.50 סרטים מצויירים (רק בערוץ 1).
16.00 ספורים אמריקאים קצרים (רק בערוץ 1).
17.30 פסטיבלים ותגיגות (רק בערוץ 1).
18.00 תוכנית בצרפתית.
19.00 חדשות בצרפתית.
19.30 חדשות בעברית.
20.30 שוב אתה קומדיה אמריקנית עם השחקן ג'ק קלוגמן.
21.10 תרופה חזקה – סידרה אמריקנית רבת משתתפים על תעשית התרופות בארה"ב על-פי ספרו של ארתור היילי.
22.00 חדשות באנגלית.
22.10 המלחמה הבלתי ידועה. סידרה דוקומנטרית על לוחמת הרוסים בגרמנים בתוך רוסיה במלחמת העולם השניה.
23.10 ברגלק.

רביעי, 17.6

15.50 סרטים מצויירים (רק בערוץ 1).
18.00 תוכנית בצרפתית מספר ואות.
19.00 חדשות בצרפתית.
19.15 ירחון היום צרפתית.
19.30 חדשות בעברית.
20.30 3 הם המון. קומדיה אמריקנית על משקל שלושה בדירה.
21.10 אפרטהייד. סידרה דוקומנטרית על המצב בדרום-אפריקה.
22.00 חדשות באנגלית.
22.10 השאפתנים. המשך לסידרה המפורסמת והמורד – סידרה אמריקנית על תקופת מלחמת העצמאות האמריקנית.

חמישי, 18.6

15.50 סרטים מצויירים (רק בערוץ 1).
17.00 המופע של דון נוט (רק בערוץ 1).
18.00 תוכנית לחקלאי. באנגלית (רק בערוץ 1).
18.20 שעור בצרפתית (רק בערוץ 1).
19.00 חדשות בצרפתית.
19.15 סידרה צרפתית.
19.30 חדשות בעברית.
19.45 מגאזין ספורט.
20.30 אני וילדתי. קומדיה אנגלית.
21.10 המתגר. סידרה חדשה על שייט מפינות ממורסם.
22.00 חדשות באנגלית.
22.10 זר שושנים. סרט עלילתי באורך מלא.

שישי, 12.6

13.00 וודי וודפקר (מצוייר).
13.30 בית-תולים וסטנברוק (סידרה).
14.00 מועדון 700.
14.30 התעמלות.
15.00 סרט: רצח על האיגר. עם קלינט איסטווד.
17.00 סופר-בוק (מצוייר).
17.30 שוכני הסלעים (תוכנית לילדים).
18.00 וובסטר (סידרה).
18.30 קשרי משפחה (קומי).
19.00 חדשות.
20.00 פול-גאי (פעולה).
21.00 סרט (ערבית).
22.30 מעשיות משמחות (ערבית).

שבת, 13.6

13.00 מועדון הילדים.
13.30 הדובים החביבים. (מצויר).
14.00 דניס השובב (מצוייר).
14.30 תיקי פוסידון.
16.00 אירועי ספורט בעולם.
17.00 כדורסל (אנ.בי.איי).
19.00 ספורט.
20.00 היאבקות.
21.00 סרט: מאבק אכזר. עם ריי מילנד.
23.00 מועדון 700.
23.30 חיים אחרים (סידרה).

ראשון, 14.6

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700.
14.30 מעשיות משמחות (ערבית).
15.00 סרט (ערבית).
16.30 אי המטמון (מצוייר ערבית).
17.00 הבית המעופף (מצוייר).
17.30 שוכני הסלעים (תוכנית לילדים).
18.00 משפחת וולטן (סידרה).
19.00 60 דקות.
20.00 תוכנית מיוחדת על מעשים נועזים.
21.00 סרט: למי צילצלו הפעמונים. עם אינגריד ברגמן.
22.30 מעשיות משמחות (ערבית).

שני, 15.6

13.30 חיים אחרים (סידרה).
14.00 מועדון 700.
14.30 התעמלות.
15.00 סרט: התפוסטות. עם פט אוברייו.
16.30 ילדי החבובות (מצוייר).
17.00 סופר-בוק (מצוייר).
17.30 שוכני הסלעים (תוכנית לילדים).
18.00 ימים מאושרים (קומי).
18.30 לורן ושירלי (קומי).
19.00 חדשות.
20.00 מאגנום (בלש).
21.00 כדורסל (אנ.בי.איי.) משחקי גמר.
23.00 מועדון 700.
23.30 חיים אחרים (סידרה)

שלישי, 16.6

13.00 חיים אחרים (סדרה).
14.00 מועדון 700.
14.30 התעמלות.
15.00 סרט: משימה מסוכנת. עם ויקטור מצ'ור.
16.30 ילדי החבובות. (מצוייר).
17.00 הבית המעופף (מצוייר).
17.30 שוכני הסלעים (תוכנית לילדים).
18.00 נסיעה כחלל (דמיונית).
19.00 חדשות.
20.00 צוות לעניין (פעולה).
21.00 מקגיוור (סוכן חשאי).
22.00 זאב-אוויר (פעולה).
23.00 מועדון 700.
23.30 חיים אחרים (סידרה)

רביעי, 17.6

13.30 חיים אחרים (סידרה).
14.00 מועדון 700.
14.30 התעמלות.
15.00 סרט: מסע אל האימה. עם אורסון וולס.
16.30 ילדי החבובות. (מצוייר).
17.00 סופר-בוק (מצוייר).
17.30 שוכני הסלעים (תוכנית לילדים).
18.00 מאנקי ברוסטר (סידרה).
18.30 משפחת קמבל (סידרה).
19.00 חדשות.
20.00 סיימון את סיימון (בלש).
21.00 המתגר (סידרה).
21.30 בית-הארס (סידרה קומית).
22.00 קגני ולייסי (סידרה משטרתית).
23.00 מועדון 700.
23.30 חיים אחרים (סידרה)

חמישי, 18.6

13.30 חיים אחרים (סידרה).
14.00 מועדון 700.
14.30 התעמלות.
15.00 סרט: נשיא אל הכוונת. עם אדוארד פוקס.
17.00 הבית המעופף (מצויר).
17.30 שוכני הסלעים (תוכנית לילדים).
18.00 משפחת ג'פרסון (קומי).
18.30 רוק (קומי).
19.00 חדשות.
20.00 סקרקרו והגברת קינג (בלש).
21.00 סרט: משעול הדמים. עם ג'ון וויין.
23.00 מועדון 700.
23.30 חיים אחרים (סידרה).

שישי

12.6.87

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניגוחה. דבוז'אק: סוויטה אופוס 98; שפוהר: חמישייה לחליל, קלרנית, קרן, בסון ופסנתר; הולסט: מוסיקה לבאלט; בלוך: סוויטה עברית; קולאו: שלישיה קונצרטית לשלושה חלילים; איבר: במלים.
08.00 קונצרט בוקר. רספיגי: הציפורים, סוויטה; ז'נקן: שירת הציפורים; היידן: העפרוני, רביעייה אופוס 64, מס' 5 ברה מג'ור; קשנק: הזמיר; סטרווינסקי: שירת הזמיר – פואמה סימפונית; מנדלסון: ציפור היער, הזמיר, שיר ציד; ווהן וויליאמס: העפרוני ממריא; שומאן: הצפור הנביאה – לנבל סולו; מוצרט: הציפורים – אילו כל השנים; מסיין: השכמת הצפורים.
11.57 פינת השיר. משירי יונתן רטוש.
12.00 מן הסרטיה. אלן שטרנפלד, פסנתר. מוצרט: סונטה ברה מג'ור; ברהמס: בלדות, אופוס 10; סטרווינסקי: סרנדה בלה.
13.05 בהאזנה ניגוחה. שופן: פנטסיה בפה מינור, אופוס 49 (ולצמן); חצ'טוריאן: גאיאנה סויטה לבלט (הפילה. לנינגרד / רוז'דסטבנסקי); שטאמיץ: קונצ'רטו בסי-במול מג'ור לקלרנית, בסון ותזמורת (שרודר / פופ / הקאמ. של מינכן / רדל); צ'ייקובסקי: הסימפוניה הרביעית אופוס 36 (סולמה פה מינור) (הפילה. הוינאית / אבאדו).
15.00 לקראת שבת. הנדל: סויטה מס' 2 ברה מג'ור מתוך מוסיקה על פני המים (הקמרית של לוס אנג'לס / שוורץ); יוהנן בוהם: קונצ'רטינו לאבוב ותזמורת כלי קשת אופוס 11 (האס / הקאמ. הישראלית / יפה); היידן: קסציון ברה מג'ור לגיטרה, כנור וצ'לו (ווקר / רוצק / סקצי); *מוצרט: סימפוניה מס' 27 בסול מג'ור ק. 199 (הפילה. של וינה / ליוין).*
16.00 לבקשתכם: גריג: פר גינט, סוויטה; ברוך: קונצ'רטו מס' 1 בסול-מינור לכנור ולתז. אופוס 26 (פרלמן / הסימ. הלונדונית / פרבין); ליטולף: קונצ'רטו סימפוני מס' 4 ברה מינור לפסנתר ותזמורת אופוס 102 (רוכינס / תז. האופרה של מונטה-קרלו / פאן רמורטל); גרופה: הקניון הגדול, סוויטה.
18.00 דור הזהב. אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות. כנרים נשכחים: ואשה פשיטורה.
19.00 מוסיקה קאמרית. היידן: רביעיית כלי קשת במי במול מג'ור אופוס 9 מס' 2 (הרביעייה האאולית); דבוז'אק: שלישייה בפה מינור לפסנתר, כנור וצ'לו אופוס 65.
20.05 מזמרת הארץ. בעריכת אבי חנני.
20.30 קונצרט ליל השבת. ויואלדי: *קונצ'רטו בלה מינור לבסון וכלי מיתר (טונמן / אי מוזיצ'י); מוצרט: דיברטימנטו ברה מג'ור, ק. 136 (סיינט מרטין / מרינר); בטהובן: רביעיה במה מג'ור, אופוס 59 מס' 1 (רזומובסקי) (רביעיית מלוס משטוטגרט); ברהמס: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ותז. (אקס / הסימפ. של שיקאגו / לוין); רחמנינוב: הפעמונים, אופוס 35 (זמרים סולנים / המקהלה / הקונצרטחבאו באמסטרדם / אשכנזי).*
23.00 ברק הברוק ורישוי רינסנס.

רשת א'

08.05 טעמי המזרח. מצעד פזמונים מזרחי.
10.05 ותאר עיניו. שירים וניגונים.
11.10 השידור היומי לבתיחים. „לקראת שבת".
11.30 שירי עמים. בעריכת איזי מן.
12.05 מעורב ים-תיכוני. אבנר דן.
14.06 בראש צעיר. לילדים ולבני נוער.

יוסי גרבר: „כל צבעי הרשת", יום ו', רשת ב', 08.05.

15.00 קבלת שבת. פרשת בהעלותך.
16.05 נרשא במוקד. אמנון אחי-נעמי ופרופ' עדי צמח על הקשר בין פילוסופיה למדע בדיוני.
17.10 שיר ליל-שבת. שירים עבריים.
18.06 מוסף רדיו לספרות.
10.05 זמר לשבת.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 כי טוב הזמר. לילות ספרד.
23.05 הבו זמר.

רשת ב'

08.05 כל צבעי הרשת. מגזין, עם יוסי גרבר.
12.10 שירים עבריים.
13.05 בחצי היום. חדשות ופזמונים.
14.06 שישה ימים ביוני. 20 שנה למלחמת ששת הימים: קללת הברכה. משדר סיכום.
10.05 עובר ושב. עם דוד מרגלית.
17.05 מאחורי הכותרות. מגאזין רדיו, טלויזיה ועתונות.
18.06 השבוע שלי. העתונאי יוסף לפיד.
19.05 הטור השבועי. בעריכת יואל רפל.
20.05 ואני תפילתי. בעריכת משה שרלצקי.
21.05 שיר לדרך. עורך: משה שרלצקי.
22.05 חבה נצא במחול. ריקודי עם.
23.05 בין שישי לשבת. שיחה בשניים.
00.10 שיר איננו רק מנגינה. שירים עבריים.

רשת ג'

08.05 להיות שם.
09.05 אנו הימיזתניכון.
11.05 משהו משהו.
13.05 צפיחית בדבש. דן כנר.
15.05 לפנות ערב. שירים עבריים.
17.05 כאן, שם ובכל מקום.
19.05 זמרי שבזה. שירים עבריים.
20.05 צלילי שבת. לאה ליאור.
22.05 טיול לילי. שירים עבריים.
23.05 איזה לילה. מסיבת ריקודים.

גלי צה"ל

09.05 בילוי נעים. עם מולי שפירא.
11.05 קלה של אמא. עם אלכס אנסקי.
12.05 מנדלים. עם אברי גלעד.
14.05 עוד לא שבת. עם שלמה ארצי.
15.05 מסע הקסם המיסתורי. חיפושיות למכירה.
16.05 שיר בשקט בשקט.
18.05 בראש ציוני. אורה דוניו, מנהלת האגף לשרותי רווחה במחלקה לקליטת עליה בסוכנות היהודית.
19.05 מתחת לקצה הקרחון. בנדרור ימיני: יהדות, דת ומדינה.
20.05 לא על הלוף לבדו. מוסיקה ומשחקי רדיו.
22.05 עשן בעיניך. עם גדי לבנה.
00.05 מופע חרדיו והטוינזיסטור. יואב קוטנר.

שבת

13.6.87

קול המוסיקה

07.11 שחרית לשבת. ביזה: הנערה מארל, סוויטה מס' 1 (תז. פריס / בארנבוים); היידן: פארתיה בפה-מג'ור לכלי-נשיפה (קונסורטיום קלסיקום); הנדל: סונטה בדו מג'ור לצ'לו וצ'מבלו (חלד / ברוייאר); וורלוק: הסויטה „קפריול (סינפונייטת בורנמות / הרסט); בריו: שירי עם (ברבריאן / הבי.בי.סי. / המלחין); פ. ורניצקי: פרתיה בפה-מג'ור לכלי נשיפה ראבל: אמא מספרת, סוויטה, (הפילה. של ניו-יורק / ברנשטיין).
09.00 למסירורה? לה מה טול.
10.00 קונצרט התזמורת הסימפונית ריים רשה"ש. מנצח: מנדי רודן. בן-חיים: „תהילים", פרק ב' של הסימפוניה ה-1; שופן: קונצ'רטו מס' 1 במי-מינור לפסנתר ותז. אופוס 11 (צמח); פרוקופייב: סימפוניה מס' 5, אופוס 100; ראבל: סונטה לכנור ופסנתר (מורדקוביץ / שטרנפילד).
11.57 פינת השיר. משירי יונתן רטוש.
12.00 אמן רגול.
13.05 קונצרט לצהרי שבת. ג'זואלדו: מדריגלים; באך: סויטה מס' 1 בדו-מג'ור (סולנים / הקאמ' של פאייאר); מוצרט: קונצ'רטו במי-במול מג'ור לפסנתר ולתז' (פראייה / הקמר. האנגלית); שומאן: סימפוניה מס' 4 ברה-מינור אופ' 120.
15.00 אינטרלודים. רצף מוסיקלי.
16.00 מקס למשל. במלאת 30 למותו.
17.00 פגוש את האמן הישראלי. צבי הראל, צ'לו/מרינה בונדרנקו, פסנתר. בטהובן: סונטה מס' 2 בסול מינור אופוס 5/2; סונטה מס' 3 בלה מג'ור, אופוס 69.
18.00 רדיו דרמה. זה מסתובב, מאת יוסף מונדי. (זכריה טובי, שמואל וולף ותמי ספיבק).
19.05 הקונצרט שלי. לזכרו של מולה אגון; בנג'מין בריטן: רקויאם המלחמה.
20.30 פסטיבל ישראל ירושלים 1987. הקנטוריי מקלן עם המקהלה הקאמרית / התזמורת של אוניברסיטת חבל הסאר / פולקר המספלינג. ארתור הונגר: האורטוריה המלך דוד סולנים, מקהלה ואנסמבל כלי נשיפה וכלי הקשה.
22.30 קונצרט עם להקת מוסיקה אנטיקווה קלן. טלמן: קונצ'רטו ברה מג'ור לחליל, מיתרים וקונטינואו; ויואלדי: קונצ'רטו ברה-מג'ור לחליל, 2 כנורות וקונטינואו; ויואלדי: לה פוליה, סונטה ברה מינור; הנדל: רביעייה בסול מג'ור אופוס 5, מס' 4 לשני כנורות, ויולה וקונטינואו; ויואלדי: קונצ'רטו מסול מינור לחליל, מיתרים וקונטינואו הלילה; באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 5.

רשת א'

09.05 עולם המדע. בעריכת יוסף טרגין.
09.30 דעת-קול. ת"ד בעניני מדע.
10.05 מילים שמגנסות לגעת. שם הורד, מאת אומברטו אקו.
11.00 רדידרדמה. סונטת קרויצר, מאת לב טולסטוי. (מישא אשרוב, מרים גבריאלי וישראל בידרמן).
12.05 משודר תעודה. לקט מגוונים.
14.06 בראש צעיר. פינות, שירים וברכות.
15.05 דרכי אדם. עם רחל חלפי.
16.05 מושגים. אישפוז כפוי.
17.10 סיפורדיו, נכר, רוח קרים", והירות, מאת חיים הזז.
17.40 שירים עבריים.
18.06 מסביב לעולם בשעה קלה.
19.05 אנתולוגיה קטנה לשירה. חנה מיטלר.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 מוסף רדיו לספרות.
23.05 חבו זמר.

מולה אגון: „הקונצרט שלי", שבת, קול המוסיקה, 19.05.

רשת ב'

09.05 שאלה של טעם. עם חיים קינן.
09.55 עוזריה אלון מספר על נוף הארץ.
10.05 יומן השבוע.
11.05 הקשר המוסיקלי של יוהר כהן.
12.05 ראשינו על בתפינו. חידונים ושעשועונים.
13.05 ארץ אחת. יהודים וערבים בישראל. 1987. עורכת: אתי פולק.
14.11 חבו זמר. שירים עבריים.
15.05 דף ועוד דף. יעל בן-יהודה.
16.05 חוגה. בעריכת בני הנדל.
17.05 אריץ חמודה. בעריכת תרצה ארזי.
18.06 מפיק ודי. עם דלית אורמיאן.
18.30 ממגרש הספורט.
19.05 הקול קולנוע. בעריכת דן פיינרו.
20.05 פרח בגני. שירים מזרחיים.
20.45 המבדיל.
21.05 יומן השבוע.
22.05 פרקי היום בתנ"ך.
22.10 מלווה מלכה.
23.05 ססקול. בעריכת יואב גינאי.
00.10 לילה טוב. עם אלכס טלמור.

רשת ג'

08.05 גוונים. שירים עבריים.
10.05 על במות. להיטי כל הזמנים.
12.05 לדוטים לחוטים.
14.05 כוכבים. ריקי גל.
15.05 אתם זוכרים את השירים?
17.05 שיר בין-ערביים.
19.05 זמר שבזה. שירים עבריים.
20.05 פזמונזמן. מהדורות פזמונים.
22.05 טיול לילי. שירים עבריים.
23.05 רדיוטק. פזמונים בשצף-קצף.

גלי צה"ל

09.05 מקהלת עליזה. שירים וסיפורים לילדים.
10.05 טוב לשמוע.
11.05 במצב הנוכחי.
12.05 מזכרה לשיר מזכרה לרקוד, שיאים בתולדות המחומר.
13.05 שאלות אישיות. יעקב אגמון ופרופ' אביתר גבו, סוציובילוג.
14.05 שעה נעימה. נעימות קלות.
14.45 841 נוסע צפונה צפונה. רומנרדיו, מאת איתמר לוי.
15.05 מסע הקסם המיסתורי. כרטיס נסיעה.
16.05 סינימה שבת. ענייני קולנוע.
17.05 הערבים במדינת ישראל. עם הוצאת המילון הערבי-עברי. משתתפים: שלמה גוית, אליהו נאוי, פרופ' מנחם מילסון, עלי יחיא, שלמה אלון וקציני מודיעין.
18.05 משלנו. מצעד הפזמונים העבריים.
19.05 מצעד הפזמונים הלועזי.
20.05 קוקטייל שבת.
21.30 שירים עבריים
22.05 מסורת מסורת. במוצאי יום מנוחה.
23.05 עושים מדינה. מגיש: דוד דיין.
00.05 ציפורי לילה מארח. קובי מירן ודליה לאו.

ראשון

14.6.87

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניגוחה. ויואלדי: קונצ'רטו בסול מינור לכינור ולתזמורת (פרלמן / הפיל. הישראלית); מוצארט: דיברטימנטו מס' 10 בפה מז'ור ק. 247 (להקת מוצארט מוינה / בוסקובסקי); שוברט: רביעית רוזמונדה (רביעית ויאה נובהג רבים; סונטה לצ'לו ולפסנתר (רוריאקונג ונסאן דנדי; סויטה בסגנון עתיק לשני חלילים חצוצרה וכלי קשת (הקמ. של פייאר / רמפאל / פיירלוט).
09.00 קונצרט בוקר. צ'ייקובסקי שלישיה בלה מינור אופוס 50 לפסנתר, כינור וצ'לו; גרנדוס: תמונות רומנטיות (דה לארוצ'ה); פורה: שלושה שירים: מדריגל, דמעות מוהב, הנחל (הלהקה הקולית של צרפת) (אלריס; ברהמס: שלישיה בלה מינור לפסנתר, קלרנית וצ'לו אופוס 114 (שיף); ואן לואי דיפור: קונצ'רטו בסול מז'ור מס' 1 לצ'לו ולתז. (תז. פאריס / ואלוז).
11.57 פינת השיר. משירי שאול טשרניחובסקי.
12.00 אמנים באולפן. *שולמית ספידא, פסנתר.* באך-בוזוני: פרלוד כוראלי; בטהובן: סונטה ברה מינור, אופוס 31/2; דבוז'אק: הומורסקות, אופוס 101/58; ס. שפירא: וכרונות ילדות 2; ארנסקי: סקרצו, אופוס 8.
13.05 בהאזנה ניגוחה. שומאן: סונטה לפסנתר (לבני הנעורים) ברז מג'ור; רספיגי: סויטה מס' 3; קורלי: קונצ'רטו גרוסו אופוס 6 מס' 8; דביסי: אביב, סוויטה מספונית; שומאן: רומנסות אופוס 69 למקהלת נשים.
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו. יהודה לוי: רביעייה לאבוב, בסון, נבל וכלי נקישה (האס / וורר / המבורגר / ג'ונס); צבי אבני: אלגיה (רדבינסקי); יאן רדזינסקי: מתווה למאגנר (נגני תז. אוניברסיטת יל / המלחין); ה. מארי שפר: אריית, מחזור שירים של רוברט שומאן (פורסטר / הסימפ. ירושלים רשה"ש / אוסטרובסקי).
16.00 מוסיקה ליום ראשון. בטהובן: מיסה ברו אופוס 86 (זמרים סולנים / המקה. / התז. הסימפונית של לונדון / דייויס); אנדרו לויד וובר: רקויאם (זמרים סולנים / מקה. קתדרלת ווינצ'סטר / הקאמ. האנגלית / מאזל); באך: 2 קטעי מקהלה: מתוך קנטטה 140; מתוך המתאוס פסיון (מקה. המורמונים / פילדלפיה / אורמנדי).
18.00 למי מירורה? לה סה סל.
19.00 פסטיבל ישראל ירושלים 1987. מרתון בטהובן. הסינפונייטה הישראלית באר-שבע מנצח: מנדי רודן (אדה מוור, סופראן / אורי פיאנקה, פסנתר / ג'רום לבנטל, פסנתר / דייויד גרינבאם, צ'לו). סונטה לצ'לו ופסנתר; שמיניה לכלי נשיפה במי במול מג'ור, אופוס 103; הפתיחה קוריולאן; קונצ'רטו לפסנתר מס' 5 הקיסר; אריות קונצרטיות לסופרן ותזמורת.
23.00 מחזורי יצירות. שוברט: סונטות לפסנתר.

רשת א'

08.05 הפוגה מתוגה. עורך: שלמה ישראלי.
09.05 טלרדיו. שירות מידע למאזינים.
10.05 פניני בוקר. מגיש גדעון הוד.
11.10 השידור היומי לבתיחים. ספור וצליל.
11.30 שירי עמים. בעריכת איזי מן.
12.05 מעורב ים-תיכוני. אביהו מדינה.
14.06 בראש צעיר. לילדים ולבני נוער.
15.30 השכלה ודעת לכל.
16.05 רדיו-עשירה. מגזין נוער.
17.10 שירים עבריים.
17.20 האוניברסיטה המשודרת.
18.06 מינחת ערב. הווי דתי ומסורת.
19.05 מחשבת ישראל.

אביהו מדינה: „מעורב ים-תיכוני", יום א', רשת א', 12.05.

18.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 תפוח ועץ. בין הורים לילדים.

רשת ב'

08.05 עושים עניין. גבי גזית ושלום קיטל.
09.05 ביקור בית. רבקה מיכאלי.
10.05 כל צבעי הרשת. מגזין יומי.
11.30 סעו לשלום. עם גדעון הוד.
12.10 אלף-אלף ב-בית. אהוד מנור.
13.05 בחצי היום. חדשות ופזמונים.
14.06 לראות או לא לראות. תרבות ואמנות.
14.30 בת צחוק. הווי והומור.
15.05 רגעי קסם. בעריכת אפרים וייל.
16.05 שירים ושעורים. בעריכת יעל בן-יהודה.
16.55 קראתי ספר. קוראים ממליצים.
17.05 יומן כלכלה. עורך: גדעון זלינגר.
17.30 על מספרים ואנשים. המשק והחברה.
18.06 מסיבת עתונאים. מנחה יצחק גולן.
18.45 היום בספורט.
19.05 היום הזה. בעריכת שלום אורן.
19.35 עם ישראל. עניינים יהודיים.
20.05 שלום לבן דודי. פיוט וברכה.
22.05 צמוקים ושקדים. מבחר שירים ביידיש: נתניה דוכרת.
23.05 שירים עבריים.

רשת ג'

15.05 חדיש, חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית. יקיר אביב.
18.06 מצעד הפזמונים הלועזי.
21.05 אדום עתיק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

09.05 אילה-בוקר. אלי ישראלי.
10.05 הפסקת 10. מיכל ניב.
11.05 נכון לעכשיו. רפי רשף.
13.05 מקום טוב באמצע.
14.05 דו רה יומי.
15.05 מסע הקסם המיסתורי. הצילו.
16.05 ארבע אחרי הצהריים. שירים עבריים.
17.05 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 משולש. עימות בענייני השעה.
19.05 רדיו ספורט. מגאזין ספורט.
20.05 עושים מדינה. מגיש דודו דיין.
21.30 אוניברסיטה משודרת. הגאולוגיה של א"י.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה. ירון וילנסקי.
23.55 שיחת חצות. העיתונאית סמדר פרי.
00.05 ציפורי לילה משוחחות. דודו טופז.

שידורי צה"ל 2
19.05 רדיו רדיו. יואב קוטנר.
20.05 „סבבבבסים". משחקי רדיו ומוסיקה.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 קול הגאון הזה. מגיש: רני קיפל.

שני

15.6.87

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניגוחה. באך: סוויטה תזמורתית מס' 4 ברה מג'ור (הסימפ. של רדיו ברלין / מאזל); היידן: קונצ'רטו מס' 1 בדו מג'ור לצ'לו ותזמורת (הרינוי / הקמ. של טורונטו / רובינסון); רייכה: חמישיה במי במול מג'ור לחליל, אבוב, קלרנית, קרן ובסון אופ. 88 מס' 2 (החמישיה הישראלית לכלי נשיפה); ברהמס: סימפוניה מס' 3 בפה מג'ור אופ. 90 (הפיל. של ברלין / ברנשטיין).
09.00 קונצרט בוקר. רגר: סויטה בסגנון עתיק אופ. 93 (הסימפ. נירנברג / ניידלינגר); פולנק: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת / (אורטיז / הסימפ. בירמינגהם / פרמו); יאנאצ'ק: נעורים, שישיה לכלי נשיפה / סולני הנשיפה של וינה; בארטוק: מוסיקה לכלי לקשת, כלי הקשה וצ'לסטה / (הסימפ. של רדיו בוואריה / ברנשטיין); יואכים: קונצ'רטו מס' 3 בסול מג'ור לכנור ותזמורת / (נישיזהאקי / הסימפ. של רדיו שטוטגארט / מינסקי); סטרווינסקי: נשיקת הפייה, מוסיקה לבלט (הסקוטית הלאומית / ירבי).
11.57 פינת השיר. משירי שאול טשרניחובסקי.
12.00 מן הסרטיה. שוברט: 2 שירי לכת בדו מג'ור לפסנתר ב-4 ידיים, אופוס 121 מס' 1-2 (עדן / תמירה); שוברט: שירים (פורסטר / זק); צבי אבני: מאחורי הפרגוד, רביעיית פסנתר (קראווה / יאן לוברינק / איסטרה / שקד).
13.05 בהאזנה ניגוחה.
15.00 הסברה מוסיקלית. ווצק של ברג.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם. תזמורת שווייץ המערבית / ריצ'רד היקוקס: פטריס / סטנפורד: רקוויאם; הנדל: טה דאום דטינגן; אנסמבל ארתור מהולנד: ארנולד: 3 שנטיס; היידן: 5 קטעים לשעון עוגב; פרנסה: שעת הרועה.
18.00 דגש על הביצוע. על אחת כמה וכמה.
19.00 בין חברים: מעולם מטעמי המוסיקה. מיצירות: פוצ'יני, כרוביני, פיביך ומעייני.
20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם. התזמורת הסימפונית של רדיו צפון גרמניה / שרל דיטואה. ב.א. צימרמן: שקט ותוהו וכוהו; פרוקופייב: קונצ'רטו מס' 2 בסול מינור, לכנור ותזמורת אופוס 63 (סוונסון); ברליוז: הסימפוניה הפנטסטית אופוס 14.
22.30 פעם ועוד. וויליאם א. סמית: אמיתות ניצחיות לרביעיית כלי נשיפה (רביעיית פונוונטורים).
23.00 מחזורי יצירות. שוברט: סונטות לפסנתר.

רשת א'

08.05 הפוגה מתוגה. עורך: שלמה ישראלי.
09.05 טלרדיו. שירות מידע למאזינים.
10.05 פניני בוקר. מגיש: גדעון הוד.
11.10 השידור היומי לבתיחים. ספור אני שומע.
11.30 שירי עמים. בעריכת איזי מן.
12.05 מעורב ים-תיכוני. עם העמרנים.
14.06 בראש צעיר. לילדים ולבני נוער.
15.30 השכלה ודעת לכל.
16.05 גיל הביניים. תמר עמית.
17.10 שירים עבריים.
17.20 האוניברסיטה המשודרת.
18.06 מינחת ערב. הווי דתי ומסורת.
19.05 עיונים בפרשת השבוע.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 לכל אדם כוכב. האסטרולוג אילן פקר.

אלוף (מיל.) דוד עברי: „ראיון מיוחד" יום ב', גלי צה"ל, 18.05.

רשת ב'

08.05 עושים עניין. גבי גזית ושלום קיטל.
09.05 ביקור בית. רבקה מיכאלי.
10.05 כל צבעי הרשת. מגזין יומי.
11.30 סעו לשלום. עם גרעון הוד.
12.10 אלף-אלף ב-בית. אהוד מנור.
13.05 בחצי היום. חדשות ופזמונים.
14.06 לראות או לא לראות. תרבות ואמנות.
14.30 בת צחוק. הווי והומור.
15.05 רגעי קסם. בעריכה: אפרים וייל.
16.05 שירים ושיעורים. יעל בן-יהודה.
16.55 קראתי ספר. קוראים ממליצים.
17.05 יומן כלכלה. עורך: גדעון זלינגר.
17.30 על מספרים ואנשים. המשק והחברה.
18.06 שעה חופשית. ענייני חינוך.
18.45 היום בספורט.
19.05 היום הזה. עורך: שלום אורן.
19.35 דין ודברים. חוק ומשפט.
20.05 סולם תזמירות. מצעד הפזמונים המסורתיים.
22.05 פינת הגאון. עורך: שלמה יכראלי.
23.05 משחקי לילה. בעריכת זאב ענר.

רשת ג'

15.05 חדיש, חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית. יקיר אביב.
18.05 היה היו. מצעד פזמוני העבר.
20.05 לי ולך. שיר וברכה.
21.05 קצת אחרת. אורלי מורג.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

09.05 אילה בוקר. אלי ישראלי.
10.05 הפסקת 10. מיכל ניב.
11.05 נכון לעכשיו. רפי רשף.
13.05 מקום טוב באמצע.
14.05 דו רה יומי.
15.05 מסע הקסם המסתורי. אני מרוקא.
16.05 ארבע אחרי הצהרים. שירים עבריים.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 ראיון מיוחד. מנכ"ל משרד הבטחון, אלוף (במיל') דוד עיברי.
18.45 משולש. עימות בענייני השעה.
19.50 תיק פלילי 373/86, מדינת ישראל נגד גען איבאן דמיאנויק. יומן מיוחד.
20.05 קלאסי כאן. הנעשה בארץ במוסיקה קלאסית.
21.30 אוניברסיטה משודרת. מדרש האגדה.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה. ירון וילנסקי.
23.55 שיחת חצות. פרופ' עקיבא פלכבר.
00.05 ציפורי לילה. עם גילת מואן.

שידורי צה"ל 2
19.05 רדיו-רדיו, עם יואב קוטנר.
20.05 סבבבבסים. משחקי רדיו ומוסיקה.
22.05 על הדבש ועל הכיפאק.
23.05 קול הגאון הזה. מגיש רני קיפל.

שלישי

16.6.87

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניגוחה. באך: פנטסיה כרומטית ופוגה; מוצארט: חמישיה בלה מג'ור לקלרנית ולכלי קשת; שופן: מבחר נוקטורנים; דביסי: סונאטה לחליל, ויולה ונבל; בן-חיים: בין הדסים, מחזור שירים.
09.00 קונצרט בוקר. היידן: סימפוניה מס' 87; בטהובן: שתי רומנסות לכנור ולתזמורת; שוברט: הטוחנת היפה, מחזור שירים; דבוז'אק: ברושים; ברהמס: סימפוניה מס' 2.
11.57 פינת השיר. משירי שאול טשרניחובסקי.
12.00 מן הסרטיה. שוברט: רביעייה לכלי קשת בסול מג'ור, אופוס 161 (רביעיית תל-אביב).
13.05 בהאזנה ניגוחה. ויואלדי: קונצ'רטו גרוסו ל-4 כנורות וכלי קשת אופוס 3 מס' 10; צימרווה: קונצ'רטו לחליל, אבוב ותזמורת; מוצרט: סונטה ברה מג'ור, ל-2 פסנתרים; צ'ייקובסקי: פצו קפריצ'יוזו לצ'לו ותזמורת; ראבל: ציגאן; דביסי: חגיגות מתוך הנוקטורנים ל-2 פסנתרים; מרטינו: קונצ'רטו לאבוב ותזמורת; ברהמס: מחולות הונגריים.
15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 הדים מפסטיבל ישראל-ירושלים.
17.30 קולות. הזמרים אלי אמלינג והפסנתרן דלטון בולדווין. שירים מאת: קנטלוב, רחמנינוב, אייבס, שנברג, בריטן, פרנק-מרטן, סיבליוס והולנדי עממי.
18.00 ממדף התקליטיה. בעריכת עדנה ענתי.
19.00 פניני אופרה. אופרטות של יוהן שטראוס. מבוא ולקט מתוך ברון הצוענים (סולנים / הפילה. הוינאית); אינטרמצו מתוך אלף לילה ולילה (הפילה. הוינאית); לקט מתוך העטלף (הולרייזר).
20.05 אינטרלוד. רצף מוסיקלי.
20.30 פסטיבל ישראל-ירושלים. לקט מקונצרטי הג'ז.
23.00 מחזורי יצירות. שוברט: סונטות לפסנתר.

רשת א'

08.05 הפוגה מתוגה. עורך: שלמה ישראלי.
09.05 טלרדיו. שירות מידע למאזינים. מנחה: משה טימור.
10.05 פניני בוקר. מגיש: גדעון הוד.
11.10 השידור היומי לבתיחים.
11.30 שירי עמים. בעריכת איזי מן.
12.05 מעורב ים-תיכוני. משה גיאת.
14.06 בראש צעיר. לילדים ולבני נוער.
15.30 השכלה ודעת לכל.
16.05 מרעיון שעון הזהב. האדם המבוגר.
17.10 שירים עבריים.
17.20 האוניברסיטה המשודרת.
18.06 מינחת ערב. הווי דתי ומסורת.
19.05 שעור בתלמוד.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 שניטו יחד ובל אחד לחוד.

רשת ב'

08.05 עושים עניין. גבי גזית ושלום קיטל.
09.05 ביקור בית. רבקה מיכאלי.
10.05 כל צבעי הרשת. מגזין יומי.

שאול טשרניחובסקי: „פינת השיר", יום ג', קול המוסיקה, 11.57.

11.30 סעו לשלום. עם גרעון הוד.
12.10 אלף-אלף ב-בית. אהוד מנור.
13.05 בחצי היום. חדשות ופזמונים.
14.06 לראות או לא לראות. תרבות ואמנות.
14.30 בת צחוק. הווי והומור.
15.05 רגעי קסם. בעריכת: אפרים וייל.
16.05 שירים ושעורים. יעל בן-יהודה.
16.55 קראתי ספר. קוראים ממליצים.
17.05 יומן כלכלה. עורך: גדעון זלינגר.
17.30 על מספרים ואנשים. המשק והכלכלה.
18.06 כמה טוב לשיר. נשיא המדינה מארח הבורות-זמר מההתיישבות העובדת.
19.05 היום הזה. עורך: שלום אורן.
19.35 עולם חדש. האדם וסביבתו.
20.05 פרקי חזנות בבקשתך. מזמור שיר.
22.05 עוד פעם אחת. הכבוד האבוד: המשטרה, העתונות והקרבן.
23.05 קטר ראשו. חידונים מגוונים.

רשת ג'

15.05 חדיש, חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית. יקיר אביב.
18.06 מקום בצמרת. מצעד הפזמונים הישראלי.
21.05 אדום עתיק.
23.05 פניני ג'אז.

גלי-צה"ל

09.05 אילה בוקר. עם אלי ישראלי
10.05 הפסקת 10. עם מיכל ניב.
11.05 נכון לעכשיו. רפי רשף.
13.05 מקום טוב באמצע.
14.05 דו רה יומי.
15.05 מסע הקסם המיסתורי. נשמה מגומי.
16.05 841 נוסע צפונה. רומנרדיו מאת איתמר לוי.
16.15 ארבע אחרי הצהריים. שירים עבריים.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעת קלה על כלכלה.
18.45 משולש. עימות בענייני השעה.
19.05 שירים מכאן. שירים עבריים.
19.50 תיק פלילי 373/86, מדינת ישראל נגד גען איבאן דמיאנויק.
20.05 ראיון מיוחד. מנכ"ל משרד הבטחון אלוף (מיל') דוד עיברי.
20.40 שירי להקות צבאיות.
21.30 אוניברסיטה משודרת. המחשבה הסינית הפרה-קונפוציוניסטית.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה. ירון וילנסקי.
23.55 שיחת חצות. שאול סוירי, יו"ר התאחדות הכדורגל.
00.05 ציפורי, עם עורא לוי.

שידורי צה"ל 2
19.05 רדיו רדיו. עם יואב קוטנר.
20.05 סבבבבסים. משחקי רדיו ומוסיקה.
22.05 על הדבש ועל הכיפאק.
23.05 קול הגאון הזה. מגיש רני קיפל.

רביעי

17.6.87

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה. באך: טוקטה ופוגה ברה מג'ור (כץ); הנדל: מוסיקה על פני המים (הלהקה למוסיקה עתיקה); מוצרט: סימפוניה 41 ברו מג'ור סימפונית יופיטר (הסימפ' של בוסטון / יוכום).
09.00 קונצרט בוקר.
11.57 פינת השיר. משירי שאול טשרניחובסקי.
12.00 אמנים באולפן.
13.05 בהאזנה נינוחה. סיבליוס: סוויטה מס 1 אופ 25 (הסקוטית הלאומית / גיבסון); פאגי: וכרוזות מנאפולי לחליל ופסנתר (בנט / בנסון); ברהמס: וריאציות על נושא של פגניני אופ' 35 (אראו); שפור: חמישייה לפסנתר, חליל, קלרנית, קרן ובסון אופ' 52 ולוים בוהם / ויון / בלוס / הווארד / מקורט); קוראי: הארי יאנוש, סוויטה (הסימפ' יים רשת"ש / קומיסיונה).
15.00 מוסיקה ויוה. יצירות של מלחינים ישראלים צעירים.
16.00 קונצרט התזמורת הסימפונית. מנצח: דייויד זינברמן. סולן: אוריאל צחור. נילסן: הפתיחה מאסקראדן; גריג: קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת; רימסקי קורסקוב: שחרזדה סוויטה סימפונית; באך: אמנות הפוגה.
19.00 מוסיקה אהובה עליכם.
20.05 אינטרלוד. רצף מוסיקלי.
20.30 אופרה. ויואלדי: הנימפה הנאמנה.
23.00 מחזורי יצירות.

רשת א'

08.05 המוזה מהוגה. עורך: שלמה ישראלי.
08.55 ספרות על הגל.
09.05 טלרדיו.
10.05 פניני בוקר. מגיש: גדעון הוד.
11.10 השידור היומי לבתיח"ס.

דוד בן־גוריון: „בן־גוריון והתנ"ך", יום ד', רשת א', 16.05.

11.30 שירי עמים. בעריכת איזי מן.
12.05 מעורב ים־תיכוני. מרגלית צנעני.
14.06 בראש צעיר. לילדים ולבני נוער.
15.25 השכלה ודעת לכל.
16.05 בן־גוריון והתנ"ך.
17.10 שירים עבריים.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה.
18.06 מנחת ערב. הווי דתי ומסורת.
19.05 שואל בעניין.
19.20 פרקי חיים בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 חבר מאותו כוכב.

רשת ב'

08.05 עושים עניין. גבי גזית ושלום קיטל.
09.05 ביקור בית. עם רבקה מיכאלי.
10.05 כל צבעי הרשת. מגזין יומי.
11.25 סעו לשלום. עם גדעון הוד.
12.10 אלף־אלף ביבית. עם אהוד מנור.
13.05 בחצי היום. חדשות ופזמונים.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק. הווי והומור.
15.05 רגעי קסם. בעריכת אפריים וייל.
16.05 שירים ושעורים. יעל בן־יהודה.
17.05 יומן בלבלה. עורך: גדעון זלינגר.
17.30 על מסמרים ואנשים. המשק והחברה.
18.06 יש שאלות. מנחה: איתן אלמוג.
18.45 היום בספורט.
19.05 היום הזה. עורך: שלום אורן.
19.35 שירים עבריים.
20.05 מבט לפולקלור.
21.05 השושנה פורחת. רומנסות ושירי־עם ספרדיים.
22.05 מחפשים את המטמון. בעריכת זאב ענר.
00.15 בימה ומסך.

רשת ג'

14.05 חדש, חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית. יקיר אביב.
18.05 הצעקה האחרונה. עם יגאל רביד.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 צליל מבוון.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי־צה"ל

09.05 אילת בוקר. עם אלי ישראלי.
10.05 הפסקת 10. עם מיכל ניב.
11.05 נכון לעכשיו. עם רפי רשף.
13.05 מקום טוב באמצע.
14.05 דו רה יומי.
15.05 מסע הקסם המיסתורי.
16.05 ארבע אחרי הצהריים. שירים עבריים.
16.54 באופן מילולי. אבשלום קור.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 יעד משודר. צבא ובטחון.
18.45 משולש – עימות בענייני השעה.
19.05 שירים מכאן. שירים עבריים.
19.50 תיק פלילי 373/87 מדינת ישראל נגד גיון איבאן דמיאניוק.
20.05 שאלות אישיות.
21.30 אוניברסיטה משודרת.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה. ירון וילנסקי.
23.55 שיחת חצות. הקלומטולוג אשר דותן.
00.05 ציפורי לילה קלאסיות. עם אריאל כהן.

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו. יואב קוטנר.
20.05 סבבבבבים. משחקי רדיו לחיילים.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 קול הג'אז הזה.

חמישי

18.6.87

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה. אלגר: פתיחה קוקיין אופ' 40 (פיל' לונדון / הנדלי); כרנר מוליק: קונצ'רטו במי במול מג'ור לאבוב ולתזמורת (הוליגר / רדיו פרנקפורט / ענבל); הובהנס: רפסודיה ארמנית מס' 2 (הפיל' הישראלית / איימוס); שופן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 1 – במי מינור אופ' 11 פיאלקובסקה / הפיל'. הישראלית / ברתיני); מוסורגסקי / רוול: תמונות מן התערוכה (קליבלנר / מאזל).
09.00 קונצרט בוקר.
11.57 פינת השיר. משירי שאול טשרניחובסקי.
12.00 מן הסרטיה. באך: סוויטה מס'. 5 ברו מינור לצ'לו סולו (הראל); פרוקופייב: 3 קטעים לנבל (קננובסקי); הינדמית: סונטה לוויולה ופסנתר (בנימיני / לקס).
13.05 בהאזנה נינוחה. זלנקה: סינפוניה כלה מינור (הקמרטה מברן); יאנאצ'ק: רביעיית כלי קשת ברו מג'ור (הרביעייה הסלובאקית); צ'ייקובסקי: קונצ'רטו ברה מג'ור לכנור ולתזמורת אופ'. 35 (סטרן / הסימפ' הלאומית / רוסטרופוביץ'); דבוז'אק: סימפוניה מס' 8 בסול מג'ור אופ' 88 (פילהרמוניה / דייויס).
15.00 מפגשים. בעריכת דני אורסתיו.
16.00 אתנחתא. יאיר קלס, כנור / ויקטור דרביאנקו, פסנתר. שוסטקוביץ': סונטה אופ' 134; אנסקו: סונטה מס' 3 הסיגנון העממי הרומני; מארטינו: סונטה מס' 3.
17.35 קשת של צלילים.
18.05 אנתולוגיה בצליל. מן הדרמה הכנסייתית לראשית האורטוריה.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד. רצף מוסיקלי.
20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית יים רשה"ש.
22.30 מג'ז והלאה. בעריכת שלמה ישראלי.
23.00 דור הזהב.

נתן יונתן: „סופרים על חול", יום ה', רשת ב', 17.07.

רשת א

08.05 המוזה מהוגה. שלמה ישראלי.
09.05 טלרדיו. שירות מידע למאזינים.
10.05 פניני בוקר. מגיש: גדעון הוד.
11.10 השידור היומי לבתיח"ס.
11.30 שירי עמים. בעריכת איזי מן.
12.05 מעורב ים־תיכוני.
14.06 בראש צעיר. לילדים ולנוער.
15.25 השכלה ודעת לכל.
16.05 ארץ לא נודעת. אפרים אבא.
17.10 שירים עבריים.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה.
18.06 מנחת ערב. הווי דתי ומסורת.
19.20 פרקי חיים בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 יש לי חלום. מנחה: יוכב כץ.

רשת ב'

08.05 סופרים על הגל.
13.05 בחצי היום. חדשות ופזמונים.
14.30 סופרים על הגל.
17.07 ספרות על הגל. שבוע הספר העברי. משתתפים: ארז ביטון, יאיר הורביץ, נתן יונתן, יהודה עמיחי, דויד גרוסמן, סביון ליברכט, יורם קניוק, גלילה רון־פדר, ערנה שבתאי, אוהד זמורה, אבנר הולצמן, עדי צמח והזמרת אורה זיטנר.
19.05 היום הזה. עורך: שלום אורן.
19.35 השבוע בכנסת. בעריכת צבי ישראלי.
20.05 שורשים. פולקלור ועדות.
22.05 ספרים על הגל.

רשת ג'

15.05 חדש, חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית. עם יקיר אביב.
18.05 קליבר. שבועון פופ.
20.05 לי ולך. שיר וברכה.
21.05 מסע רוק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי־צה"ל

09.05 אילת בוקר. עם אלי ישראלי.
10.05 הפסקת 10. עם מיכל ניב.
11.05 נכון לעכשיו. עם יוסי עבאדי.
13.05 מקום טוב באמצע.
14.05 דו רה יומי.
15.05 מסע הקסם המיסתורי.
16.05 ארבע אחרי הצהריים. שירים עבריים.
16.54 באופן מילולי. אבשלום קור.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 משולש. עימות בענייני השעה.
19.05 שירים מכאן. שירים עבריים.
19.50 תיק פלילי 373/87 – מדינת ישראל נגד גיון דמיאניוק. יומן מיוחד.
20.05 יעד משודר. צבא ובטחון.
20.40 שירי להקות צבאיות.
21.30 אוניברסיטה משודרת. מבוא לתורת המוסר.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה. ירון וילנסקי.
23.55 שיחת חצות. הסופר יוסל בירשטיין.
00.05 ציפורי לילה. אלי ישראלי.

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו. עם יואב קוטנר.
20.05 סבבבבבים. משחקי רדיו ומוסיקה.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 קול הג'אז הזה. מגיש: דני קרפל.

שידוך מוסיקאלי: באלדי אולייר, גיטרת פלמנקו – אהרון קמינסקי, תופים. מופע חד־פעמי הופך לקבוע, גם תקליט

שניים בראש אחד

נגנים, בדרך־כלל, אינם דברנים גדולים. את ביטויים הם מוצאים בעבודת־ידיים. כך גם באלדי אולייר בגיטרת הפלמנקו ואהרל'ה קמינסקי בתופים. אולם, כשהשניים מדברים ב„מיפגש", המופע המוסיקאלי המשותף שלהם, אי־אפשר לעצור בזרם ההתלהבות שלהם.

הרעיון היה של באלדי. לקראת פסטיבל הגיטרה השלישי, שנערך בחורף האחרון, ביקש אולייר לעשות משהו שונה מהרגיל. „היה לי את זה תמיד בראש: דו־שיח של גיטרה עם כלי־הקשה. שני העולמות הולכים ביחד". עוברה.

המופע החד־פעמי היה אז הצלחה כה גדולה, שהשניים החליטו שחבל לבזבז הפקה כה יפה על קהל חד־פעמי. הזמן שעבר מאז הלך על התחייבויות קודמות.

כבר היו דברים מעולם. גיטרות פגשו תופים וכלי־הקשה. אולם, התחושה המלווה את המיפגש בין אולייר לקמינסקי היא, שנוצר סיגנון מקורי, חדש לגמרי. באלדי סבור שזה הגישור על־פני ההבדלים שביניהם: הוא עם הרקע האירופי (יליד רומניה) ודרך התגלגלותו לנגינת פלמנקו, ואהרל'ה, איש ג'אז, שניחן בדימיון וברגישות של נגן דרום־אמריקאי.

„הגישה שלנו שונה מן המקובל", מנסה קמינסקי להסביר. „אני יושב על תופים,-לא על מערכת כלי־הקשה. בדרך־כלל תופים ממלאים תפקיד של קצב בתזמורת. כאן הקצב מישני. התופים הם עוד כלי־נגינה. אני עושה מוסיקה, מוסיף הרבה צבע ורגישות למיקצבים המתוחכמים ולנגינה הווירטואוזית של באלדי. לכן זה נשמע שונה".

„האמת היא", משחזר אולייר, „שחשבתי בתחילה על קונגוס ובונגוס, כלי־הקשה, לא על תופים. לא נראה לי שזה יכול ללכת עם גיטרה".

אהרל'ה: „הוא החוויר כששמע על כוונתי לנגן בתופים".

באלדי: „אבל זה היה אפשרי ברגע שהגישה היתה לא קונבנציונאלית. גילינו עולם עם צבעים חדשים".

קודם המופע הספיקו להקליט אריך־נגן (בהפקתו העצמאית של האמרגן גיורא נאור). התקליט, עשרה קטעים שכבר הספיקו לעורר עניין ותשומת־לב בספרד ובצרפת, נעשה לדבריהם באותה אהבה והתלהבות, והוא הבסיס ל„מיפגש" הבימתי (13.6 – באביחיל; 22.6 – בכורה בתל־אביב).

„אני לא יודע מה להגיד על המלה מיסחרי", אומר אהרל'ה. „יכול להיות דבר אמנותי שיוצא מיסחרי, ויכול להיפך – דבר מיסחרי שיתגלה כאמנותי. גם הקהל הוא חידה בשבילי. לא צריך להיות מומחה בפלמנקו, או בעל ידע בג'אז, כדי ליהנות מהמוסיקה. אנחנו עושים דבר יפה לכל משוגע למוסיקה. גם לאוזן, גם לעין. צריך לראות את הרוח בה אני עושים את הדברים. אנחנו נהנים על הבימה. וזה מוכרח להקרין לקהל. זה סאמת'ינג דיפרנט (משהו אחר)".

■ עמוס אורן

„מיפגש", קמינסקי ואולייר. „גילינו עולם עם צבעים חדשים"

קולנוע

שבוע ראשון

● **אני והחבר'ה.** דראמה על ימי נעורים אבודים. ארבעה נערים יוצאים למסע בדרך לנילוי טיבעם האמיתי, באמריקה של שנות ה־50. בימאי: רוב ריינר. חן 3, ת"א; נן 3, ר"ג.

● **בית־ספר למישמר אזרחי.** קומדיה. פרק רביעי בעלילות חניכי בית־הספר לשוטרים. סרט פראי, עם כל שחקני הסידרה. חן 1, ת"א; אורנע, י־ם; פאר, חיפה; מינדל, חולון; ארמון, ר"ג; מאור, אשקלון; שרון, נתניה; אשדוד, אשדוד; סביון, ק. ביאליק.

● **טיפול נמרץ.** קומדית. הכוכב הכושי ריצ'ארד פריור נאשם במעשים לא לו, מוצא מיקלט בבית־חולים, מתחפש לרופא ומוציא לכולם את הנשמה. בן־יהודה, ת"א.

● **ימים של תהילה.** "רוקי" של הכדורסל. ג'ין הקמן מאמן קבוצת כדורסל כושלת, בעיירה קטנה באינדיאנה ומוביל אותה לניצחון לאומי. פאר, ת"א; אורה, חיפה.

● **קווטרמן.** סרט הרפתקאות בג'ונגלים של אפריקה נוסח "מיכרות המלך שלמה". עם ריצ'ארד צ'מברליין בהפקת יורם גלובוס ומנחם גולן. הוד, ת"א; רון, חיפה; היכל 1, פ"ת; רון 1, ראשל"צ.

חודש חודשיים

● **אנשי הפח** (★★★) קומדיה אנושית על שני סוכני מכירות בבלטימור הנוסטלגית של שנות ה־50. דיוקן מלאנכולי [illegible]

● **הפרוטוקול הרביעי** (★★) מייקל קיין נופל קורבן לתככי סוכנים חשאיים ממזרח ומערב, כאחד. מותחן ריגול מיושן ואדכאי. לפי ספרו של פרדריק פורסייט ("נשיא על הכוונת"). מקסים, ת"א; אור 4, י־ם; אילת, אילת.

● **מותו של סוכן** (★★★★) גירסה מצולמת למחזה של ארתור מילר, שהועלתה בברודוויי ב־1984. סוכן־נוסע, בערוב ימיו, מגלה שכל חייו היו זיוף. הופעה מרשימה של דסטין הופמן בתפקיד הראשי. מוזיאון ת"א.

● **מעבר לשיא** (★★★) נהג משאית משיב אליו את אהבת־בנו. מלודראמה עזת יצרים ושרירים. מנחם גולן ביים את סילבסטר סטאלונה. סרט רפוי. דרייב־אין ותל־אביב, ת"א; אדיסון, י־ם; היכל הרצליה; היכל 3, פ"ת; עצמאות, בת־ים; חן, ב"ש.

● **משהו פראי** (★★★) "יורם" מרובע לומד לעשות חיים עם חתיכה שובבה. מתחיל כקומדיית־סקס סהרורית ומסתיים כסיוט אלים. פסקול גדוש להיטים. לא פראי במיוחד. עם ג'ף דניאלס ומלאני גריפית. סיוון, ת"א; נן 2, ר"ג.

● **נרדפי החוק** (★★★★) שלושה עלובי־חיים בורחים מן הכלא, בקומדיה זרוקה של ג'ים ג'ארמוש. סרט מקורי, מרענן, שכמותו טרם ראיתם. לצעירים וגם למבוגרים שנותרו צעירים בלבבם. מסומן, עם הופעה מבדחת של ג'ון לורי, טום ווייטס ורוברטו בניני. לב 1, ת"א.

● **נשיקה אדומה** (★★★) נערה יהודיה שהיגרה מפולין מתבגרת בצרפת, טועמת ממנעמי הקפיטליזם ופוקחת עיניים לראות סדקים באמונתה המרקסיסטית. סרט אישי, של ורה בלמון. פוליטיקה רומנטית. [illegible]

קומדיה מישפחתית

מישפחת הכוכבים שוב מאוחדת. האח, וורן ביטי, ישחק לצד אחותו, שירלי מקליין, לראשונה מאז 1960. אז כיכבו שניהם בסרט הקולנוע "אהבותיה הרבות של דובי גיליס". עתה מדובר בקומדיה טלוויזיונית, שבה שירלי מקליין מגלמת פסיכולוגית בשכונת־היוקרה בוורלי־הילס, המטפלת באדם בעל אישיות מפוצלת. מקליין וביטי גם שיתפו פעולה בכתיבת התסריט לקומדיה, שתוקרן בשנה הבאה. התשלום: מיליון דולר לכל אחד. פסיכולוגיה בגרוש...

■ אלף וישס

● **פושע, מובטל וילדה קטנה** (★★★) קומדיה סנטימנטלית להמונים. ז'ראר דפארדייה הגברתן עוזר לפייר רישאר השלומיאל לחמוק מידי המשטרה. [illegible]

... בי תנקוק (מלחין הפסקול), וויין שורטר וג'ון מקלפלין. יפת ורגיש. רון, י־ם.

● **הבוקר שאחרי** (★★★) מותחן על רקע בירת־הקולנוע. כוכבנית דועכת [illegible]

מרלי מטלין קיבלה "אוסקר" לתפקיד הראשי. וויליאם הארט מצויין, כרגיל. [illegible] לי, ת"א; מיטשל, י־ם; חוד, גבעתיים; [illegible] חולון; היכל 2, פ"ת; רון 2, ראשל"צ.

● **להתחתן שנית** (★★★★) קתלין טרנר חוטפת מכה בראש, חוזרת בחלומותיה לימי ביה"ס התיכון ומנסה לתקן את שגיאות העבר. ביים פרנסיס קופולה. לשוחרי קופולה. יובל־אור, ק. טבעון.

● **ללא רחמים** (★★) מותחן פעולה. שוטר קשוח במישטרת שיקאגו (ריצ'ארד גיר), יוצא לניו־אורלינס לנקום את רצח שותפו, ולמגר את העולם התחתון. במהלך החקירה הוא מתאהב בחברתו של מנהיג המאפיה (קים בסינגר). אין חדש תחת השמש. אור 1, י־ם; אורות, רעננה; [illegible] לוד; ניצן, קרית־ים.

● **מלו** (★★★★) דראמה על אשה הנקרעת בין מחוייבות לבעלה לבין אהבתה לפסנתרן כובש־לבבות. תרגיל באסתטיקה קולנועית. פייר ארדיטי, סבין אזמה ואנדרה ארדון בסרט יוצא־דופן של גדול במאי צרפת, אלן רנה. לב 3, ת"א.

● **נישואיה של מריה בראון** (★★★★★) חנה שיגולה במשל הפוליטי של הבמאי הגרמני פאסבינדר. צעירה גרמניה נישאת לחייל בתקופת המלחמה ואחר כך ממתינה עשרות שנים, עד שתוכל לממש את נישואיה. כבולה באשליה כי תוכל לחזור ולהנציח את יום נישואיה, היא מפספסת על החיים. מהפנט. הקרנה חוזרת. גורדון, ת"א.

● **נערת הטלפון והבלש** (★★★★) היצאנית שידעה יותר מדי. [illegible]

[illegible]

שולמית רון

השבוע בפסטיבל ישראל

תיאטרון

● **אמריקה.** מחזמר מאת שלמה גרוניך ויורם פורת, בהשראת הרומן של קפקא. עם אלי גורנשטיין, יונתן סגל, מיקי קם ועוד. ביים דייוויד אולדן. הערב (21.00), עין־גב.

● **יונו והטווס – תיאטרון הגייט מדבלין.** מחזהו של שון אוקייסי. תרגום סימולטאני. היום (15.00), מוצ"ש (20.45), א' (21.00), זירר בכר י־ם.

מוסיקה

● **אנסמבל פיליפ גלאס מארה"ב.** שבעה וירטואוזים על כלים אקוסטיים ואלקטרוניים. מוצ"ש (21.00), אמפיתיאטרון קיסריה.

● **המרכז הבינלאומי ליצירות תיאטרון בצרפת – כרמן.** האופרה של ביזה בבימויו רב־המוניטין של פיטר ברוק. היום (13.30), מוצ"ש, א', (21.30), תיאטרון י־ם אולם שרובר. כל הכרטיסים אזלו.

● **הקנטוראי מקלן.** עם המקהלה הקאמרית והתזמורת של אוניברסיטת חבל הסאר. מנצח: פולקר המפפלינג. תוכנית ב': ארתור הונגר: האורטוריה "המלך דוד". מוצ"ש, (20.30), כנסיית הדורמיציון.

● **הסינפונייטה הישראלית ב"ש – מרתון בטהובן.** מנצח: מנדי רודן. סולנים: אדה מוזר מגרמניה (סופרן), אורי פיאנקה (כינור), ג'רום לוונטל מארה"ב (פסנתר), דוד גרינגאס מגרמניה (צ'לו). בתוכנית: סונטה לצ'לו ופסנתר, שמינייה לכלי־נשיפה (נשפני הסינפונייטה), הפתיחה "קוריולאן", קונצ'רטו לפסנתר מס' 5 ("הקיסר"), אריה מתוך "פידליו", הקונצ'רטו המשולש, סימפוניה מס' 7. א' (19.00), תיאטרון י־ם אולם הנרי קראון.

● **קול הלילה.** מפגש אלתורים: קרישנמורטי סרידהר, סארוד; שיאנטאל מאיטרה, טבלה וכלי־הקשה; אייל מני, טאר; מיגל הרשטיין, גיטרה; תיסיר אליאס, עוד וכינור. מוצ"ש (מ־22.00 עד עלות השחר), תיאטרון י־ם רבקה קראון.

מחול

● **באלט שטוטגארט מגרמניה – אילוף הסוררת.** יצירה בשתי מערכות מאת ג'ון קרנקו עפ"י שקספיר לצלילי שטולצה עפ"י סקארלאטי. מוצ"ש (21.30), א' (17.00), בנייני־האומה.

תיאטרוני רחוב

● **יוסי צמח – מקום וחברים.** מופע בעל אופי מושגי מינימליסטי באתר בו יוקם מבנה ריבועי עם חלון ודלת. בתוך המבנה ייערך טקס מתמשך, מופע אישי ואילם. היום (13.00), מוצ"ש (17.00, 21.00), רחבת מרכז זירר בכר.

מופעי חוצות

בקריית הפסטיבל

● **עליזה בארץ הבלהות.** בביצוע אלי דור־כהן ולהקתו. היום (15.00, 16.00, 17.00), א' (16.00, 17.00, 18.00).

● **חואן סוטו.** להקת פלמנקו בת זמננו. א' (19.00).

תקליט. כולל להיטי־עבר, קטעי־קישור אישיים ו־4 נגני־ליווי. עיבודים – אוהד אינגר. הפקה מוסיקאלית – יהודה עדר. הערב, בית־נגלר קרית־חיים; מוצ"ש, היכל־התרבות רמלה.

● **רמי קלינשטיין – אש.** קוטלר־אשר הפקות. הרצה. המלחין־זמר במופע המבוסס על תקליטו "ביום של הפצצה". מלווים משה לוי (קלידים), אלון הילל (תופים), נאור דיין (גיטארה) וצוף פילוסוף (בס). ריטה – יוק. מוצ"ש, סינרמה ת"א.

● **תמונות מתערוכה רחוקה.** ת' בית־ליסין. ערב־יחיד של השחקנית־זמרת חנה רוט. מבצעת את שיריה, גם מלים וגם לחנים. ביים עודד קוטלר. מלווה, ליד הפסנתר, המעבד עדי רנרט. מבקרנו: נוכחות חזקה מחפה על חולשות התוכנית. הערב, בית־ליסין (מרתף עליון).

לילדים

● **אגדות מדגדגות.** אוסף אגדות שעוקמו כיד הדימיון הפרוע של עוזי בן־כנען. סינדרלה, למשל, רודה באנוה החורגת. סנדרה ג'ונסון ביימה. גיל אלון ועופר בן־דוד מבצעים. בידור משובב, בעיקר להורים. [illegible]

מחול

● **סנקאי ג'וקו מיפאן – הביצים עומדות מתוך סקרנות.** מופע במיסג־ [illegible]

בידור

מוסיקה

בנה 2. חגיגת מישחק, לרעת הביקורת. ג', ד', צוותא ת"א.

● **תזמורת על תנאי.** ת' ב"ש. עיבודו של שמואל הספרי לסיפרה האוטוביוגראפי של פאניה פנלון, בבימויו. החיים־בתוך־ה־ [illegible]

● **מירה'לה אפרת.** הבימה. מלודרא־ [illegible]

תיאטרון

[illegible]

מאת עדי נוי

זה לא רקוויזיטים, זה דגים באמת

מי שמכיר קצת תיאטרון יודע, שבהצגה האחרונה, לפני רדתה מהבימה, מותר לשחקנים להשתולל. כך קורה שמזוודה ריקה מתמלאת פיתאום באבנים והשחקן לא יכול להרים; שטלפון־דמה מתחיל לדבר, כי חיברו אותו למרכזיה; שידית, שצריכה להחזיק משהו, לא מחוברת לכלום. גם בהצגת ה־120 של „נחמן", בתיאטרון לילדים ולנוער, שיוצאת לפגרה עד העונה הבאה, ברור היה לכולם שהעסק לא יעבור בשקט בלי שיגועים ומתיחות.

לקחו את היוזמה השחקנית **נירה רבינוביץ'**, שמשחקת את האמא והסבתא והרבנית של נחמן, הלוא הוא ביאליק הקטן. נירה, שנולדה וגדלה ברחוב הרצל פינת פלורנטין, ידועה בקשריה השכונתיים עם המסעדה היהודית של **אלימלך־הידוע**, מפינת וולפסון. מסעדת פועלים, שבה משפשפים מרפקים עם הבוהמה על זנב הריגג, רגל קרושה, כבד קצוץ ושאר כולסטרולים מזינים, ומי שרוקן כוס בירה מהחבית, אותה ממלאים כשמונה דקות, נופל שדוד כמו אחרי שאכטה. אלימלך הידוע כבר הלך לעולם שכולו טוב, ובנו אבי ממשיך במסורת הקולינארית. כששמע מנירה, קליינטית ותיקה, על הצגת הצגת סוף־העונה, הודיע לה ברוחב־לב, שכולם מוזמנים על חשבון הבית, ושיהיו בריאים.

הוא גם הכין למענה שני ראשי דג ממולאים, גודל מיפלצתי, לטובת המתיחה הקטנה שלה. בהצגה היא מגישה בשלב מס, ים לאריאל פורמן ולרמי ברוך ראשי דגים, רקוויזיטים מהחצגה, שהם על טהרת הגומי והצבע־כאילו. בהצגה האחרונה עלתה נירה על הבימה והגישה לחם צלחת מדיפה ניחוח ושני ראשי דג אמיתיים מסתכלים עליהם בעיניים זגוגיות. בתוך חפה של הדג גם שמה פתק: „חופשה נעימה וצי געזונטו!" (לבריאות). השניים בלעו הכל, חוץ מהפתק.

אבל, ההפתעות לא נגמרו בזה. כשנירה היתה צריכה להגיש לרמי ברוך פיג'אמה, בה הוא ישן, הציעה לו חליפת בייבי־גרו לתינוק, שמצאה בנוידעם הביתי. כאן לא יכול היה להתאפק ופרץ בצחוק חנק. כששאלה אותו, לפי הטקסט: „אצל איזה מלמד אתה לומד?" החזיר לה מחמותו: „אצל ר' שמעון כאפה!" כאן בא תורה לפרוץ בצחוק.

ומה היה בסוף? הלכו אצל אלימלך, הורידו טונות של מאכלים לא־בריאים אבל איך טעימים, רמי לקח בצל ירוק ליד מתור למיקרופון, ואחרי הכל היתה להם החוצפה לשיר, על־פי ביאליק: מי יצילנו מרעב.

מה הוא אהב מכל הסחורה שמכר

רוצים סיכום מעניין ומשוחד לגמרי של פסטיבל ישראל, שנגמר בעוד יומיים? תשאלו את בנצי שירה, האיש שעבד על יחסי־הציבור של הפסטיבל, מה הוא בחר לראות מכל הסחורה שמכר. יוצא מין מעורב־ירושלמי, חסר איזון טוטאלי, אבל מעניין בנימוקים.

נאום שירה: את מופע המחול של מרתה קלארק ראה שלוש פעמים, כי זה טריפ אמיתי לראש וגם נמשך רק 55 דקות, ומי שעובד לא יכול להסתלק ליותר משעה. פעם ישב בצד ימין של האולם, פעם בצד שמאל, פעם ביציע, וכל פעם נדמה היה לו שהוא רואה הצגה אחרת.

במופע של הפולני של **טומאשבסקי** ישב רק חצי מנה. הספיק לו לצאת שבע. למופע של **שלמה ניצן**, המחזיר־בתשובה „ברברס", משב ללכת לחמש דקות ונשאר עד הסוף, כי פשוט לא יכול היה לקום ממקומו. שיגעון אמיתי. גם את „כרמן" הלך לראות שלוש פעמים, כי החליט שלא יישן בשקט אם לא יראה את שלושת הצוותים השונים בפעולה. לך תדע אם הם לא יותר טובים מהם!

ומה ראה מכל מופעי הרחוב שעליהם המליץ כל־כך? את „באס", המופע הנוסע באוטובוס. נכנסים לאוטובוס חשוך, שחלונותיו אטומים, יש מיזוג אוויר, חושך, מתערסלים ימינה ושמאלה, אורות מרצדים על מסך כמו בטלוויזיה, ובסוף גם בחורה חצי לבושה מתיישבת לך על הברכיים. אומר בנצי: „מה צריך יותר הבנאדם בשביל לישון שעה אחת נפלא!"

כשהתאמנה בבית בריקוד סטפס, חשבו השכנים שהיא חוטפת מכות מבעלה

אז מה אם **ג'יני רבין** מתחילה בקאריירה מאוחר יחסית? ג'יני, 33, היתה עד עכשיו עסוקה באמהות ובלהיות אשתו של **אליעז רבין**, מי שכתב לשרי את השירים בשני תקליטי־הלהיט שלה ולמייק בורשטיין את „ילדי כל העולם". מוסיקאית וזמרת, ילידת ניו־יורק, שהגיעה ארצה בגיל 16. כל החיים גדלה על – ואהבה את – שירי ג'ורג' גרשווין, ועכשיו מופיעה אתם בתוכנית־יחיד במרתף העליון של בית־ליסין. גם כל הניסיונות למכור אותה בתור „המחליפה של ריטה" ב„גבירתי הנאווה" הם, מסתבר, לא בדיוק.

היא הופיעה במחזמר וקיבלה את כל קטעי הסולו של המקהלה. כשריטה הדגולה התמוטטה, באחת החזרות הטכניות, שאל הבימאי הצרפתי: יש מישהו שיכול להחליף אותה? ג'יני אמרה: כן, אני. הבימאי התלהב והציע להכין אותה כמחליפה קבועה. אבל, המפיק סירב. לכן, כשריטה התמוטטה שוב מהעומס לקראת הסוף, בוטלו הופעות, וג'יני לא נקראה לחיכנס לנעליה. כל זה כבר שייך להיסטוריה, וכדאי שתהיה רשומה נכון.

מה שנוגע למופע גרשווין, צעד־בכורה אמיץ ראשון של ג'יני על הבימה המיקצועית, לא היה חסר הרבה שיעיפו את משפחת רבין מדירתם בבית משותף בפתח־תקווה, בגלל התוכנית. התחיל מזה שהבימאי, **שוקי וגנר**, דרש ממנה גם לרקוד סטפס, תחום שלא הכירה קודם אפילו מרחוק. לימד אותה את הטריקים הבסיסיים, הביא לה נעליים ממוסמרות בברזלים ואמר להתאמן הרבה בבית, אחרת... ג'יני לקחה אותו על המלה. היתה מסתובבת בבית עם נעלי הסטפס, הולכת למטבח תיקי־תיק־תיקי־תאק, עוברת מהמטבח לכביסה תיקי־תיק־תיקי־תאק.

הבעל והילדים יצאו קצת מדעתם, אבל לא אמרו מלה, כי זה חלק מלהיות מישפחה. השכנים, לעומת־זאת, ששמעו כל היום את התיקתוקים המעצבנים, התחילו לרנן: יש בעיות במישפחת רבין, כנראה שהוא מכה אותה... גם אירגנו בשקט אסיפה של דיירי הבית, בלעדיהם, כדי לדון בבעיות של מישפחת רבין. אחד השכנים, שלא ידע להתאפק, הדליף את הסיפור לאליעז, שמיהר להזמין את השכנים למופע של ג'יני. עכשיו יש הפי־אנד ואף אחד לא שולח את חדיירת רבין למעון נשים מוכות.

מישהו בירושלים מעוניין לקנות חול־ים משומש במצב טוב!

חיפאנים חוזרים, הפעם לחגיגות המוסיקה בשפיים, שמתרחשות בין דשא לשמיים וגם קצת באולמות. קבוצת המחול סנקאי ג'וקו. לפני כמה שנים פרצו לנוף התרבות המקומי והביאו שפת תנועה חדשה ומהממת. כשחזרו בפעם השנייה וירדו בחבלים, לאורך קירות מוזיאון ת"א ומחומות העיר העתיקה, האומה עצרה נשימתה. הם עברו את הארץ בשלום, אבל כשעשו אותו תרגיל־חבלים בסיאטל, וושינגטון, קרה האסון ואחד הרקדנים נפל ומת.

אמאגאטסו, המייסד, וחבורת הרקדנים שלו פרשו מהבמות ונסעו להסתגרות ביפאן. שנה לקח להם להתגבר על מות החבר, עוד שנה כדי להעמיד את תוכניתם החדשה: „הביצים עומדות מתוך סקרנות". לא ביצי תנובה, שהופכות לאומלט יפאני על הבימה. על הבימה יהיו ביצים ענקיות, לא אמיתיות, שהיפאנים מביאים אתם מפאריז.

למי שזוכר איך בהופעתם הראשונה בארץ הכינו לכבודם טונות של מלח, שקלח במשך כשעתיים נון־סטופ על הבימה, אפשר לגלות, שגם הפעם מכינים להופעתם חומרי־יסוד. לא מלח, לא פילפל, אלא חול ומים.

גם כאן הסיפור לא הלך חלק. בשקית ניילון שלחו מפאריז דוגמאות של החול הרצוי: חול־ים לבן, דק והכי יבש שאפשר. כשהישראלים שלחו בדואר־חוזר דגימה של חול־ים מקומי והיפאנים אישרו אותו –

נשמעה אנחת רווחה במישרדי „ארטיס" בת"א. אשר למים, אמרו היפאנים, אלה שלמעלה יהיו בחום של 40 מעלות, ואלה שעל הבימה בחום של 30 עד 35. כדי למחזר את המים מלמטה למעלה הם מביאים אתם משאבה מיוחדת, כי חבל על כל טיפה.

נשארה רק בעיה אחת לפתרון המפיקים בארץ: מה עושים עם ערימות החול הרטובות מהמים, כדי שתהיינה שוב יבשות וכשרות למופע הבא? בשפיים מצאו פיתרון ציק־צ'אק: מוציאים את החול החוצה ומייבשים אותו בשמש. ושמש זה לא משהו שחסר אצלנו ביוני. אבל, מה עושים עם החול אחרי המופע בתיאטרון ירושלים? בעוד הם מקמטים מצח ומגרדים פדחת, זעק גאון אחד את הפיתרון: בירושלים זה המופע האחרון ואחריו לא יצטרכו יותר את החול!

אז אם מישהו בבירה מעוניין בכמה טונות של חול־ים רטבטב, משומש במצב טוב, יוכל לקבלו במחיר הקרן.

מעריצה במכתב לגרמה: מה צבע העיניים והשיער שלך? אתה אוהב צ'יפס?

חאפלה גדולה עשה **ניסים גרמה** בשבוע שעבר, באולמי הנוצץ בת"א, לכבוד המיזרח הקרוב ללבו. תקליט שיצא לפני כחודשיים וכולו נוסטאלגיה עדכנית. שירים כמו סימונה מדימונה, בבוכארה תיפה ושיר הפלאפל, בעיבודים חדשניים של **גרי אקשטיין**, עם נגנים מיזרחיים־קלאסיים מתזמורת **זוזו מוסה**. שלאגר, שכבר הולך לקראת הזהב.

ניסים יודע לצעוד בשביל־האמצע הבטוח, לקטוף אהבה מכל הכיוונים. יש לו בוכטות של מעריצות, טיפש־עשרה עם קשישות, שסורגות לו אהבה, איש מיפלגת העבודה שגם ליכודניקים אוהבים אותו. לתקליט האחרון קיבל ממעריצה אגרטל פרחים בצורת יד־חמסה, שני ציורים מילד בן 9, וממעריץ אחר תקליט עשוי עץ ועליו חרוטים שמות כל תקליטיו. את זרי הפרחים והבונבוניירות לא סופרים. גם אבא טוב, גם סמל־מין.

מה כותבות המעריצות? אחת הקבועות: „אפתח בקריצת־עין שובבה. מה העניינים? אותך? כועסת עליך מאוד, לא ענית על המיכתבים. דיברתי עם אשתך, שוש. יש לך אשה נהדרת. מתי ניפגש? אני אוהבת שאתה לובש זרוק ואז אתה נראה מדליק". אחרת: „זה לא פייר שיש לך כל־כך הרבה מעריצים שנותנים לך את הנשמה, ואתה לא נותן להם כלום חוץ משירים ולב שבור". שלישית עושה לו ניתוח שם: „ג – נחמד, י – יפה, ס – סלחן, י – יפה, מ – מדליק. דרך אגב, מה נשמע ואיך המרגש? מה צבע העיניים שלך, צבע השיער, אתה אוהב צ'יפס? איזה משקה אוהב עליך?"

לחאפלת התקליט, שנמשכה עד השעות הקטנות של הלילה, הגיע לא רק חבר תימני ידוע ושמו **ישראל קיסר**, אלא גם שני חברים טובים ששמם שמעון וסוניה. חברים עוד מסוף שנות ה־70, כששמעון היה במידבר האופוזיציה ופגש את ניסים בסוף מופע בראש־העין.

איך בוחנים חברות אמיתית? נתחיל מזה שגם סוניה באה, ומי כבר ראה אותה בשנים האחרונות באיזו מסיבה ציבורית לצד הבעל? הגיעו למסיבה לקראת חצות, אחרי ארוחת־ערב בבית הנשיא ואחרי ששמעון, מ"מ רה"מ ושר־החוץ, כבר עשה באותו יום פעמיים את הדרך ירושלים־ת"א. חרוסים מעגול היום הם ישבו במסיבה וכשבשתיים בלילה התחיל לשיר הזמר התימני **שרון עמרם**, שמעון אפילו קם לרקוד עם כל החבר'ה. רק אחרי הריקוד נסע הביתה לירושלים, בשלושה באותו יום, ודבר כזה עושים רק בשביל חברים טובים באמת.

במזל דגים. נירה רבינוביץ': שני ראשים אמיתיים על הצלחת

ערב עם ג'ורג'. ג'יני רבין: השכנים המודאגים קיבלו הזמנה

מוזיאון תל אביב

שינוי בשעות הביקור במוזיאון
ובביתן הלנה רובינשטיין:
בימים ראשון, שלישי, רביעי, חמישי:
מ־10.00 עד 20.00 ללא הפסקה;
ביום שני: מ־17.00–20.00 (סגור בבוקר);
ביום שישי: מ־10.00–14.00;
שבת: 10.00–14.00; 19.00–22.00.

אירועי השבוע

תערוכה חדשה

ממארס עד פיקאסו – יצירות מופת במוזיאון תל־אביב מאוסף מוזיאון פון־דר־הייט, ווּפרטל.

כשמונים יצירות מופת של ארבעים מגדולי הציור המודרני, ביניהם: בקמן, גוגן, דגא, דיקס, טולוז־לוטרק, לז'ה, מאנה, מונה, מונק, סוטין, סזאן, פיקאסו, קאנדינסקי, קורינת ואחרים.

התערוכה מתקיימת בתמיכת משרד החוץ של הרפובליקה הפדראלית הגרמנית.

שיח גלריה בתערוכה ממארס עד פיקאסו, ביום ראשון, שלישי, וחמישי, השעה 11.30 בבוקר; בימים שני ורביעי, בשעה 18.00.

תערוכות
סלוואדור דאלי – סופר ומאייר. בתערוכה איוריו לתנ"ך, לדון קישוט, דאנטה, שיקספיר, לורקה ועוד. (הנעילה ב־20.6).
אדוארד מונק: מוות, אהבה וחרדה.
תצוגה של מבחר מאוספי המוזיאון.

מוסיקה – בתמיכת קרן תרבות אמריקה–ישראל
הסינפונייטה הישראלית באר שבע. מנצח: מנדי רודן. סולנים: א. מזור, סופרן; נ. לבנטל, פסנתר; א. פיאנקה, כינור; ד. גרינגראס, צ'לו. בתכנית: מיצירות בטהובן. מוצ"ש, 13.6, בשעה 21.00.
אנסמבל ליאונרדו. י. ארנהיים, חליל; י. גרס, כינור; ז. בן בסון; י. שוורץ, צ'מבלו. בתכנית: פרסקובאלדי, לוקאטלי, קופרן, ויוואלדי. בחסות המכון האיטלקי לתרבות. יום שלישי, 16.6, בשעה 20.30.

ארועים מיוחדים
טקס הענקת פרסי „קרן טונרבי". הקרנת סרטי בוגרים של החוג לקולנוע ולטלוויזיה, אוניברסיטת תל אביב. יום ראשון, 14.6, בשעה 20.30.
ערב מנדלסון: אריך מנדלסון – מאת שנים לתולדתו. מנחה: האדריכל הלל שוקן. משתתפים: ד"ר מיכאל לוין, ד"ר איטה היינצה־גרינברג, ד"ר ו. ארליך. יום רביעי, 17.6, בשעה 20.00.

הרצאות אורח (באנגלית)
1) האוביקטיביות החדשה – אמנות גרמנית של שנות העשרים, ע"י פרופ' רולנד שמיד, מינכן.
2) מאקס בקמן: המלך הטראגי. האמנות בחיפוש אחר משמעות – אובייקטיביות טראנסצנדנטאלית. ע"י ד"ר מתיאס אברלה. בשיתוף מכון גתה, תל אביב. יום שני, 15.6, משעה 17.00. בשעה 21.00 הקרנת הסרט „המלאך הכחול" (ראה קולנוע).

קולנוע
הקרנת חד פעמית: „המלאך הכחול" (גרמנית, 1930, 116 דק', גרמנית בתרגום לאנגלית). סרטו של יוזף פון שטרנברג עם מרלן דיטריך. יום שני, 15.6, בשעה 21.00.
חגיגת הסרט הקצר. בתכנית: מבחר מיוחד של סרטים ישראליים שנעשו השנה, אוסף סרטים קצרים מרחבי העולם, סרטי וידאו בעריכתו ובהגשתו של יואב קוטנר, אסיפה נבחרת של סרטיו הקצרים של צ'ארלי צפלין באדיבות מר מ. רוטמן, לונדון. יום חמישי, 18.6, החל משעה 22.00 עד אור הבוקר.
מותו של סוכן (ארה"ב, 1985, 160 דק', בצבע, אנגלית בתרגום לעברית). בימוי, פולקר שלנדורף עם: דסטין הופמן, קייט רייד, ג'ון מלקוביץ, צ'רלס דרנינג. בתוך מערכת יחסים משפחתיים סבוכה מלכתחילה מתחת לפני השטח, מגיע וילי לומן, הסוכן הנוסע, לעימותים הרי גורל. מחזהו החשוב של ארתור מילר בעיבוד לקולנוע, המבוסס במתכונת על הצגת התיאטרון המהוללה. ימים א'–ה', בשעות 16.30, 19.00, 21.30; במוצ"ש 19.00, 21.30.
שואה. חלק ראשון: יום ראשון, 14.6, בשעה 13.00; חלק שני: יום ראשון, 14.6, בשעה 18.30.

לילדים ולנוער
„שניים שלושה ממדים", מרכז המעלה לילדים על יד תערוכת ארכיפנקו. פתוח במשך כל שעות הביקור במוזיאון, באדיבות שאול ברנדמן וקרן דומינו, ארה"ב.

הרפתקת אמנ"צ לילדים (בשעה 17.00)
„דמות ורקע", ביום ראשון וביום שלישי לילדי הגן (גילאי 5־6). כרטיסים מראש בקופת המוזיאון.

ביתן הלנה רובינשטיין, שד' תרס"ט 6, טל' 299750.

שעות הביקור: ראה למעלה.

תערוכה חדשה
ג'ורג' גרוס: השנים בברלין. תערוכתו של אחד מחשובי האמנים הגרמניים: קריקטוריסט פוליטי, סאטיריקן, מעצב תפאורה ותלבושות, משורר, סופר וצייר. העבודות בתערוכה מצביעות על כך שגרוס צפה מראש את כיוון התפתחותה של ההיסטוריה הגרמנית. התערוכה בעריכת סרג' זברסקי, ניו־יורק. התערוכה מתקיימת בתמיכת הסינט של ברלין והקהילה היהודית של ברלין. (ראה הרצאת אורח למעלה).

השתלמות קיץ למורים
„ציור פיסול ועוד", תתקיים בין ה־5.7 עד ה־9.7, בשעות 9.00-13.00. הרשמה במזכירות הביתן.

פעילות קיץ לילדים, לנוער ולמבוגרים
קייטנות אמנות לילדים בחודשי יולי ואוגוסט; סדנאות לנוער ולמבוגרים בחודש יולי. הרשמה בביתן בימים א'–ה', בשעות 9.00–19.00.

על שם נחום גולדמן

שעות פתיחה: א', ב', ג', ה': 10.00–17.00; יום ד' 10.00–19.00; יום ששי: סגור; שבת: 10.00–14.00 (המחשב אינו מופעל בשבתות)
ארכיון התצלומים של בית התפוצות – קבלת קהל עפ"י תיאום מראש.

מוזיאון ישראל, ירושלים

תערוכות

שעות הביקור: ימים א', ב', ד', ה': 10–17; יום ג': 16–22;
(היכל הספר 10–22); שישי, ושבת: 10–14. טל' 698211

דומיה
200 יצירות של גדול הקריקטוריסטים בכל הזמנים. (מאוסף ארמנד האמר) נעילה 23.6

„מסורת ומהפכה: התחייה היהודית באמנות האוואנגארד הרוסי" – 174 עבודות של שאגאל, ליסיצקי, אלטמן, ארונסון ועוד בתערוכה ראשונה המעלה תקופה חשובה בתולדות האמנות היהודית ברוסיה. הפתיחה: 16.6 – .00

„בוריס ארונסון (1898–1980): מקייב לניו־יורק" – תערוכה רטרוספקטיבית של אמן התפאורות והתלבושות התיאטרון. הפתיחה: 16.6 – 20.30.

„תכשיטים מעולם האסלאם" – מאות תכשיטים מרהיבים בווֹפיים מרחבי העולם ומא"י; „ילדי העולם מציירים את ירושלים" עד 15.6. (באגף הנוער).

„דומייה" – 200 יצירות של גדול הקריקטוריסטים בכל הזמנים עד 23.6; „בניין בית המשפט העליון, ירושלים – תיעוד התחרות" עד 13.6; „רקמת בית לחם" – שמלות וחלקי לבוש רקומים המתארים את התפתחות סגנון רקמת בית לחם; „חדשות בעתיקות 87" – תערוכה שנתית המציגה למעלה מ־100 ממצאים המתפרשים על פני 50.000 שנה.; „תרומת גורובוי – צילומים" – צילומים מקוריים ונדירים שצולמו מאמצע המאה הי"ט ועד ימינו.

„פליקס נוסבאום (1904–1944)" – ציורים של אמן יהודי שניספה בשואה; „דברית יעקבי וראובן זהבי" – אמנים ישראלים צעירים ו„אמנות ישראלית – רכישות חדשות".

לאירועים – ראה עתונות מקומית ובטל' 698213; הדרכות – בימי ג' 16.30; בימי ד' – 10.30;
אין להכניס נשק למוזיאון ואין תנאים להפקדתו.

מוזיאון לארכיאולוגיה (רוקפלר) – שעות הביקור: א'–ה': 10–17; שישי שבת: 10–14.

תערוכות: „חיות מן העולם העתיק"; „רעשנים ומסיכות בעת העתיקה".

סיר לחץ

המיטבח השיתופי כמיקרוקוסמוס לחיי הקיבוץ, במחזה שכתבה רות חזן, בתו של המנהיג הישיש של השומר־הצעיר. בין הקילופים והעופות המרוטים מתקלפות מסכות, נחשפים מישקעים. תיאטרון הקיבוץ, 'צוותא'

מאת שלומית טנא

בין האדים המהבילים במטבח נחשף מיקרוקוסמוס של סיר־הלחץ הקיבוצי. מקום שאליו מתנקזים מתחים, חשבונות היסטוריים בין חברים, מיטעני מרירות ותיסכולים.

אשתקד מיקמה רות חזן את ההצגה במטבח של קיבוצה, רשפים. עקרה ממישמר־העמק לרשפים לפני יותר מ־30 שנה, בעקבות נישואיה לנסים ציון, מי שמוכר לתל־אביבים שנים כמנהל מועדון „צוותא". השחקנים מרשפים הופיעו על בימה באמצע המטבח שלהם, כשהקהל המקומי יושב סביבם.

כך הועלתה ההצגה בקיבוץ שש פעמים. עכשיו, המחזה פורץ את תחומי המיגרש הביתי. בשבועות הקרובים יתחיל לרוץ ב„צוותא", בביצוע תיאטרון־הקיבוץ.

מחזה קודם של רות חזן, „מיקרה גבול",

רות חזן. על הבימה נחשפים דברים שקודים בין הנשים, ובין כל אשה לבין עצמה, במהלך יום־עבודה אחד. בתחילת היום הנשים זעופות ומנוכרות, בסופו – מפוייסות

הוצג ב„צוותא" יותר מ־150 פעמים. הנושא: פגישה דמיונית בין גולדה מאיר ורימונדה טוויל.

המטבח, בגירסה של חזן, נראה כעין מעבדה רחוסה לחיי קיבוץ. הרכב הצוות משתנה כל הזמן. מדי בוקר נזרק לשם מהמיטות הפרטיות אוסף מיקרי של נשים. בין הסירים והעופות המרוטים נחשפות פרשיות מהעבר הרחוק והקרוב. ביום עבודה אחד נקלעות למטבח אם ובתה, שמגלות שם אמיתות חדשות זו על זו (כתפקידיהן מופיעות הגר אולמן ואהובה רוצקי). בעקבות הגילויים הקשים, הן מתקרבות מחדש. יש בוגרת חברת־נוער, 15 שנה במטבח (אורית ברגל), שהפליאה לרקוד בנעוריה וזנחה את הריקוד. ויש ניצולת שואה, סבתא לנכדים (איריס שביט). רותקה קצת קלפטומנית, אגרנית אובססיבית של מיצרכים. „אני לוקחת לי קצת לחדר", היא אומרת לחברות.

המחזה רצוף מושגים וקודים קיבוציים. בבוקר, בתחילת היום, הנשים זעופות ודי מנוכרות. אחר־כך חלה התקרבות, מפשירים קרחונים. אוסף הנשים הופך לצוות. בתום יום־עבודה הן מפוייסות, קצת פחות בודדות, כמעט שלמות עם המקום שבו הן חיות.

יעקב חזן, איש שופע אופטימיות, חוגג יום־הולדת. כבר מלאו לו 88 שנים. בקרוב יקריש מגאזין הטלוויזיה „יומן" כתבה למנהיג הישיש של השומר־הצעיר. בכתבה, חזן נשמע אופטימי גם כשהוא מגיב על מחזה סדכרך שחיברה וביימה בתו, רות. המחזה, „במטבח. אדם אינו ציפור", מתרחש במטבח הקולקטיבי הקיבוצי. המסר הפמיניסטי בוטה. רות חזן מציירת תמונה די עגומה של חיי נשים קיבוצניקיות, אלה שמאיישות את עבודות ה'קילופים' והבישול. בכתבה, יעקב חזן צופה בקטע מהמחזה ואומר לבתו: „באמת, היו לנו בעיות עם דמות האשה בקיבוץ. אבל, אני אופטימי. הדברים הולכים ומשתנים".

רות חזן לא רוצה להתווכח עם אבא בכתבת יום־הולדת חגיגית. „היום", היא אומרת, „אנחנו מפוייסים. שנינו כבר עברנו את הגיל של ויכוחים לוהטים. אני מזדהה מאוד עם אבא, ברוב התחומים".

עם הצפייה במחזה, קשה להידבק באופטימיות של האב. על הבימה נחשפים דברים שקורים בין הנשים, ובין כל אשה לבין עצמה, במהלך יום־עבודה אחד. יש שם אוסף מיקרי של קיבוצניקיות, גילאיות 20 – 60.

„במטבח": הגר אולמן, ניר דון, אורית ברגל ואורנה ספיר. מתחים, חשבונות

אדם הורוביץ, חבר ה„ביסטי בויס", נלקח למעצר אחרי ההתפרעות במהלך הופעה בליברפול. גיטרות מכסחות, רוק כבד, מחאה עם גסויות, אנרכיה. הלבנים הראשונים שעשו זאת בהצלחה

לא נחמדים

הם משאירים אחריהם אדמה חרוכה: יורקים על הקהל, מנבלים את הפה, חושפים איברים מוצנעים, מתעלסים עם נערות מעורטלות למחצה, הורסים רהיטים ומורחים צואה על חדריהם במלון. גולדה לא היתה אוהבת אותם. גם האנגלים לא. ה„ביסטי בויס". כסח על הבימה, כסח בחיים

מאת אבישי מתיה

גולדה היתה אומרת שהם „לא נחמדים". ה„ביסטי בויס", שלישיית ה„היפ־הופ" האמריקנית, הגיעה לסיבובי הופעות בבריטניה בסוף מאי. שבוע ההופעות החל בשחצנות ובשינאה, הפך לסיוט אלים ונסתיים בדמעות.

המפתיע הוא, שהארס וההרס לא התפרצו מקרב חבורת נערים עניים וממורמרים, אלא דווקא מבני הדור השני לאצולה הלבנה והשבעה של ניו־יורק. אדם יאוך', בן ה־22, הוא בנו של ארכיטקט ממנהטן. אביו של מייק דיאמונד, בן ה־20, מעצב־פנים מצליח. והנקודה היהודית שייכת לאדם „הנורא" הורוביץ, בן ה־20, שאביו, ישראל, מחזאי ידוע („התור", „ההורי רוצה לברונקס"). עוד בתיק האישי: שלושתם נזרקו מבית־ספר לדראמה. לאחר־מכן קילפו מעליהם את הקליפה האינטלקטואלית ועטו על עצמם תדמית אנרכיסטית אנטי־מימסדית, בין השאר ע"י אימוץ עגת־הרחוב של אנשי־השוליים.

זו היתה תחילת הדרך. לפני כחמש שנים החלו השלושה להופיע כלהקת־פאנק חסרת־תיקווה במועדוני־לילה בניו־יורק. במהלך הזמן אימצו לעצמם את מוסיקת ה„ראפ" השחורה והפכו ללהקה המנגנת „היפ־הופ" – שילוב של גיטארות מכסחות באווירת רוק כבד ומיקצבים מונוטוניים, עם דיקלום מישפטי־מחאה מתובלים במנות גדושות של ניבולי־פה ובמסרי כאוס ואנרכיה. הלבנים הראשונים שעשו זאת בהצלחה.

אז התחולל השינוי המקווה: ב־85' התחתמו ה„ביסטי בויס" על חוזה־הקלטות והצטרפו כלהקת־חימום למסע־ההופעות האמריקני של הזמרת מדונה. אלבומם הראשון נמכר ב־4 מיליון עותקים ובסיכומי 86' צויינה הלהקה לשבח בעיתוני־המוסיקה הבריטיים. העתיד נראה בהיר ומבטיח, אבל המרדנות הילדותית, אולי גם ההצלחה המטורררת לאחר שנים של תיסכול, עלו להם (ולמעריציהם) ביוקר.

לפני כמה שבועות החל סיבוב־ההופעות שלהם באירופה. בכל מקום שעברו הותירו, כמו סופת טורנדו, הרס, חורבן, כעס ושינאה. באחד מבתי־המלון הרס,

תוך כדי התפרעות, את הבאר, לאחר הסתפקו בשפיכת בירה. בהמבורג מרחו את צרכיהם על קירות חדריהם ואילו בפאריז סירבו להכניסם לתיאטרון, לאחר שניבלו את פיהם וחוללו מהומה בכניסה. הקהל הנועם שעט החוצה וכילה עמו בחלונות רכבם. השיא, שהרתיח רבים ברחבי העולם, התרחש במונטריי, כשהפרחחים התפרצו לעבר קבוצת ילדים תולי לוקמיה וכינו אותם „מיפלצות".

אין פלא, עליכן, שכותרת ה„דיילי מירור", שקידמה את פניהם ב־22 במאי בלונדון, היתה: „לכו לכל הרוחות, ביסטים". מציאת מלון, שיסכים לארחם בין כתליו, לא היתה משימה קלה. ומה היתה תגובתם בנמלי־התעופה: „אנחנו שונאים את אנגליה". זה היה הורדי.

צעד נוסף היה תקיפת העיתונות, מילולית ופיזית. צלמים נרחפו והוכו, כששלושת המופלאים הוכנסו למכונית.

הופעותיהם על הבימה היוו המשך ישיר לאלה שמחוצה לה: שילוב מוסיקה כסחנית, ניבולי־פה, יריקות, חשיפת איברים מוצנעים והתעלסות עם נערות מעורטלות למחצה, שהוסיפו לשילהוב־היצרים בניענוע גופן בכלובים שעל הבימה. מירשם ברוק ולא־כל־כך־מקורי להצלחה אצל בני טיפש־עשרה עוד מימי „אקדחי הסקס" ועמיתיהם לתופעת הפאנק, לפני כעשור. ההבדל המהותי הוא בלבוש: במקום המראה השחור, השרשראות, העגילים והסיכות, מעדיפים ה„ביסטי בויס" ואוהדיהם את המראה הפשוט – ג'ינס, נעלי־התעמלות וכובע בייסבול. זו גם הסיבה, שמעריציהם מכונים בקיצור „הובויס" (נערי־בית) ומעריצותיהם – „נערות מעופפות". אבל, האלימות...

מיפגש עם חברי „ראן די.אם.סי." – להקת „היפ־הופ" בריטית מצליחה – הסתיים, כצפוי, בקטטה עם אחד מחבריה, והכל בגלל נערה. עלמה צעירה אחרת, לאורה וולש, גוללה לא מכבר סיפור על ליל־סיוטים בחברת מלווי השלישיה. לדבריה, לאחר שהגיעה אל מאחורי הקלעים של הופעת ה„ביסטי בויס" במנצ'סטר, הועלתה בכוח על משאית הלהקה. בדרך למלון תקפו כמה מהמלווים חבורת נערים, שמכרו טי־שירטס של ה„ביסטי בויס". בסוף הערב, טוענת לאורה, למרות תחנוניה, הוכרחה לקחת חלק בהופעה, לאחר שאיימו עליה ברצח. כשלעורה בגדיים בלבד, היא הושמה בכלוב וספגה גלונים של בירה מהקהל המשולהב. בסופו של דבר נמלטה דרך יציאת־החירום.

מסמר אחר מסמר תקעו חברי־הלהקה בארון־המתים שלהם והקץ לא איחר לבוא. ב־30 במאי הגיעו לליברפול. חלפה רק רבע־שעה מתחילת ההופעה, ואלפיים הצופים הנזעמים החלו להשליך כיסאות ופחיות־בירה לעבר הבימה. במהלך ההתפרעות נחתכה אשה בחזה ונערה נפגעה באוזנה. לאחר־מכן נעצרו שישה אנשים, ביניהם אדם הורוביץ, כשהוגל אחר כבוד לחקירה, נשבר ופרץ בבכי.

ביקור „הלהקה הגבזית ביותר בעולם" או „האבזורית ביותר בעולם", שהחל בצעקות רמות, נסתיים, איפוא, בבכי תרישי.

עוד לא היה כזה ביקוש

הזמינו עוד היום כרטיסים לתאריך הפנוי הנוח לכם ביותר

היסטריה או היסטוריה. כיצד להגדיר את המחזמר "עלובי החיים" ששבר את כל השיאים בתולדות התיאטרון באמריקה ובאירופה?
בוושינגטון אזלו כל הכרטיסים כבר בתקופת ההרצה. בברודווי נמכרו כל הכרטיסים לשנה וחצי מראש בסכום שיא של 11.5 מליון דולר. פי שניים מן המחזמר CATS.
מלבד ארה"ב ואנגליה עולה המחזמר בעוד כ־20 מדינות. ביניהן רוסיה, צרפת, דרום אפריקה, בולגריה, יפן וכמובן ישראל.
סיפור האסיר הנרדף ע"י שוטר קנאי היה להצלחה מסחררת כבר בשנת 1862 בה יצא הספר לאור. מאז עובד ספרו הקלאסי של ויקטור הוגו לתיאטרון ולקולנוע לא פחות מ־17 פעמים.
המחזמר שואב ממסורת התיאטרון הצרפתי ומאופרות הרוק של שנות ה־70 "ישו כוכב עליון" ו"שיער". הוא לוקח את תמצית הרומן הגדול ובאמצעות המוסיקה הסוחפת והתפאורה המהממת הופך את הקהל לחלק מן ההצגה.
המחזמר "עלובי החיים" הוא יותר מבידור, יותר מאמנות ויותר משניהם גם יחד. חוויה נדירה לאוזן, לעין וללב. אל תתנו להיסטוריה לחלוף על פניכם. רוצו אל קופות הכרטיסים.

"הצלחה מדהימה, מחזמר מפוצץ" (ניוזוויק)
"תוסס, מהנה, יומרני ומלהיב" (טיים מגזין)
"בילוי לילי מטריף" (סנדיי טיימס)
"אם אינך יכול להשיג כרטיס - פשוט גנוב אחד" (סטנדרט)

הפצה ראשית: "הדרן־קסטל"
אבן גבירול 90, ת"א טל. 03־223167 (רב קווי).
כרטיסים להשיג ת"א: הדרן 248844, 03־248787
קסטל 444725, 03־447678.
ירושלים: קלעים 02־228463,
בימות 02־240896, כהנא 02־222831 .
חיפה: גרבר 384777, 04־384222.

לבעלי כרטיס אשראי
כרטיסים בטלפון עד 11 בלילה ברציפות
03־221792 ,239258

מועדי ההצגות לבחירתכם:

תל־אביב, אולם הקאמרי:

יום א' 26.7.87 בשעה 20.30
כל הכרטיסים נמכרו

יום ב' 27.7.87 בשעה 20.30
כל הכרטיסים נמכרו

יום ג' 28.7.87 בשעה 20.30
כל הכרטיסים נמכרו

יום ד' 29.7.87 בשעה 16.30
כל הכרטיסים נמכרו

יום ד' 29.7.87 בשעה 20.30
כל הכרטיסים נמכרו

יום ה' 30.7.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

מוצ"ש 1.8.87 בשעה 21.00
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום א' 2.8.87 בשעה 20.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום ב' 3.8.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

יום ג' 4.8.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

יום ד' 5.8.87 בשעה 16.30
נותרו כרטיסים

יום ד' 5.8.87 בשעה 20.30
הצגה מיוחדת לעובדי חברת חשמל והסוכנות

יום ה' 6.8.87 בשעה 20.30
הצגה מיוחדת לעובדי כלל

מוצ"ש 8.8.87 בשעה 21.00
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום א' 9.8.87 בשעה 20.30
כל הכרטיסים נמכרו

יום ב' 10.8.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

יום ג' 11.8.87 בשעה 20.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום ד' 12.8.87 בשעה 16.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום ד' 12.8.87 בשעה 20.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום ה' 13.8.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

מוצ"ש 15.8.87 בשעה 21.00
הצגה מיוחדת לעובדי בנק דיסקונט

יום א' 16.8.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

יום ב' 17.8.87 בשעה 20.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום ג' 18.8.87 בשעה 20.30
הצגה מיוחדת לעובדי צה"ל

יום ד' 19.8.87 בשעה 16.30
נותרו כרטיסים

יום ד' 19.8.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

יום ה' 20.8.87 בשעה 20.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

מוצ"ש 22.8.87 בשעה 21.00
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום א' 23.8.87 בשעה 20.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום ב' 24.8.87 בשעה 20.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום ג' 25.8.87 בשעה 20.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום ד' 26.8.87 בשעה 16.30
נותרו כרטיסים

יום ד' 26.8.87 בשעה 20.30
הצגה מיוחדת לעובדי משכן, בנק הפועלים ובל"ל אזור תיכון

יום ה' 27.8.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

מוצ"ש 29.8.87 בשעה 21.00
הצגה מיוחדת לעובדי בנק הפועלים הנהלה ראשית

יום א' 30.8.87 בשעה 20.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום ב' 31.8.87 בשעה 20.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום ג' 1.9.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

יום ד' 2.9.87 בשעה 16.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום ד' 2.9.87 בשעה 20.30
נותרה כמות מצומצמת של כרטיסים

יום ה' 3.9.87 בשעה 20.30
הצגה מיוחדת לעובדי משרד הבטחון וקופת חולים מחוז ת"א

מוצ"ש 5.9.87 בשעה 21.00
נותרו כרטיסים

יום א' 6.9.87 בשעה 21.00
הצגה מיוחדת לעובדי השק"ם

יום ב' 7.9.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

יום ג' 8.9.87 בשעה 20.30
הצגה מיוחדת לעובדי בל"ל הנהלה ראשית וסניף ת"א

יום ד' 9.9.87 בשעה 16.30
נותרו כרטיסים

יום ד' 9.9.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

יום ה' 10.9.87 בשעה 20.30
הצגה מיוחדת לחבר מערתי הקבע והגימלאים

מוצ"ש 12.9.87 בשעה 21.00
נותרו כרטיסים

יום א' 13.9.87 בשעה 20.30
הצגה מיוחדת לעובדי מקורות

יום ב' 14.9.87 בשעה 20.30
הצגה מיוחדת לעובדי בל"ל אזור ת"א

יום ג' 15.9.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

יום ד' 16.9.87 בשעה 16.30
כל הכרטיסים נמכרו

יום ד' 16.9.87 בשעה 20.30
נותרו כרטיסים

יום ה' 17.9.87 בשעה 20.30
הצגה מיוחדת לחבר מערתי הקבע והגימלאים

מוצ"ש 19.9.87 בשעה 21.00
כל הכרטיסים נמכרו

ירושלים, תיאטרון ירושלים.
8־19.10.87 בלבד.
החלה מכירת הכרטיסים.
הצגות בלעדיות לאיזור הצפון
תיאטרון חיפה.
12־25.11.87 בלבד,
החלה מכירת הכרטיסים.

ישראכרט, ידידי

תק תיאטרון הקאמרי מציג:
בשיתוף CAMERON MACKINTOSH

Les Misérables
עלובי החיים

"המחזמר שעושה הסטוריה" (Newsweek)

עשה לך מנוי היום
נמשכת הרשמת המנויים לעונת התיאטרון תשמ"ח.
פרטים במחלקת המנויים 03־245211.
20% הנחה
למחזמר "עלובי החיים" לכל מנוי חדש.

שירה, מאיר & שקולניק

נחמן אינגבר

כישוף קולנועי

"חנות מעבר לפינה": ניחוח מרכז אירופי של הימים ההם, מגע־הקסם של לוביטש

הקהל הישראלי אוהב את ארנסט לוביטש. אהב את "נינוצ'קה" ואת הגירסה המקורית של "לחיות או לא להיות" (הוצג כמעט שנה שלמה בת"א). עתה מגיע סרט נוסף של לוביטש הגאוני ולקהל הישראלי יש שוב הזדמנות להתמוגג.

"חנות מעבר לפינה" (1940) נעשה בין "נינוצ'קה" ('39) לבין "לחיות או לא לחיות" ('42), והוא שילוב של החן הנפלא של שניהם. זוהי אירופה המרכזית ההיא, ספק מציאותית, ספק תעתועי דמיון ונוסטלגיה, אותו עולם־שעבר־מן־העולם, הזכור לנו אולי מן הדור הוותיק של סוחרים מרכז־אירופיים כרסתניים ומכובדים, שעוד הספקנו להכיר גם בארץ. הסולידיות, תחושת המסורת העתיקה והמחייבת, דרך ארץ, היחסים שבין הפטרון לעובדיו, המבוססים על צייתנות כנועה מצד אחד ועל דאגה אנושית כנה מצד שני, כל אלה מדיפים ניחוח הימים ההם והמקום ההוא. לוביטש, הגולה באמריקה חסרת הגינונים, המעמדות והמסורת, מתגעגע לאותה וארשה־פראג־ברלין־וינה־בודפשט שבדמיונו. אולי היא מתוארת גם מתוך אהבה לעולם שהכיר בילדותו, שהרי לוביטש הוא בנו של סוחר יהודי.

ואם אומרים לוביטש, איך אפשר שלא להזכיר את התסריטאי הנאמן שלו, שמשון בן רפאל (סמסון רפאלסון), אותו מחזאי יהודי, שעטו השנון סיפק ללוביטש שורות כה רבות. רפאלסון העלה באוב עולם שאיננו עוד, עולמם הצר של זבנים קטנים בחנות קטנה, מצוקותיהם ואהבותיהם. הבסיס לסרט הוא מחזה הונגרי – עוד מחזה הונגרי – אחד מאלה שהתגלגלו בשנות ה־30 שניים בפרוטה.

מר מאטוצ'ק (פרנק מורגן) הוא בעל חנות כל־בו קטנה, אותה הוא מנהל ביד רמה. אשתו (שאינה נראית בסרט, עוד אחד מאותם מגעי־קסם של לוביטש: היא רק קול מעצבן בטלפון) בוגדת בו עם אחד מזבניו (יוזף שילדקראוט), יצור חלקלק, חנפני, חמקמק וערמומי. הזבן הראשי (ג'יימס סטיוארט הצעיר והתמים) נחשד תחילה שהוא הנואף, אך עסוק ברומן מיכתבים בנאלי ופיוטי עם לב נשיי רגיש ואין לו זמן לשטויות. ודאי שלא לאשת הפטרון. יתר עובדי החנות הם זבן נשוי + שניים, המתקיים איכשהו ממשכורת מצומצמת (פליקס ברסארט המצויין), נערה צעירה וחצופה (מרגרט סאליבן), המעזה לבוא לחנות בחולצה ירוקה עם נקודות צהובות, נער שליח חצוף לא פחות ועוד. העלילה מתרחשת בסמוך לחג־המולד, וכדרך אגדות מסוג זה מסתיימת בכל טוב.

זה אחד הסרטים הבודדים בהם נוטש לוביטש את עולמם של האנשים היפים, החכמים, העשירים והמוצלחים, ויורד אל העם. אל אלה המשמשים כקרבנות קבועים של כל משבר כלכלי, של כל גל אבטלה. והנה הפתעה: גם אלה מקסימים, כמו כל גיבוריו של לוביטש. קסם של ימים אחרים עולה מסרט זה, מגע־קסם של קולנוע אחר, כל־כך רצוי בימים טרופים אלה. האם ניתן בכלל להגיע לרמה גבוהה יותר של כישוף קולנועי? ספק.

מרגרט סאליבן וג'יימס סטיוארט ב"חנות מעבר לפינה". קסם של ימים אחרים

אורסון וולס והאחרים

הפסטיבל הרביעי של סינמטק ירושלים: יהיה מה לראות

[illegible]

הסל הגואל

"ימים של תהילה": המאמן ג'ין הקמן מכדרר נבחרת בית־ספר קטן באינדיאנה לאליפות

אם לא שבעתם ממשחקי הכדורסל, מאליפות אירופה, ממכבי ת"א, מהאנ.בי.איי, ממשחקי הפליי־אוף ויתר הזינוקים אל פי הטבעות, "ימים של תהילה" נוצר ממש עבורכם. גיבור הסרט הוא משחק הכדורסל, ונציגתו עלי אדמות היא מדינת אינדיאנה, שפיתחה אותו החל מסוף המאה הקודמת עד שהגיע לממדים של פסיכוזה.

על ארבעה דברים העולם עומד, כך מאמינים באינדיאנה: על החיטה, על הכנסיה, על רייגן, ובעיקר על הכדורסל. וכשמגיע ג'ין הקמן, מאמן נודע, בראשית שנות ה־50, לעיירה הקטנה היקורי, לאמן את קבוצת הכדורסל של התיכון הקטן שלה, משסוד נורא ועכור תלוי לו על צווארו, לא תישאר העיירה שטופת הכדורסל כפי שהיתה קודם בואו. הוא יהפוך אותה על פיה, יכדרר לכל הפינות הנסתרות שבה, יעורר יצרים חבויים אפילו בנפשה היבשה של בתולה זקנה, יוביל את השיכור המקומי להתפכחות, ואת קבוצתו לניצחון באליפות בתי־הספר. העכבר ישאג, זה הקטן גדול יהיה.

"ימים של תהילה" ("בני אינדיאנה" במקור), אומרים לנו, הוא סרט על גאולת אדם, שחייו הפכו ריקניים. הוא יעמיד עיירה שלמה על ראשה כדי להגיע להצלת נפשו וגם לאליפות.

הסרט נכתב ע"י בוגר אוניברסיטת אינדיאנה, אנג'לו פיצו, כשיר־תהילה לצור מחצבתו. התסריטאי רואה אותו כמיתוס עממי, המבוסס על מעשה שהיה ב־'54, כשבית־ספר כפרי קטן זכה באליפות המדינה. בויים על־ידי חברו לספסל־הלימודים שם, דוד אנספוך, שעבר בהצלחה רבה לבימוי טלוויזיוני של סדרות אהובות ונושאות פרסים, כגון "מיאמי, מחלק מוסר". זה סרטו העלילתי הראשון, מצולם כולו במקומות ההתרחשות.

מעניין לבדוק מה מנחה לאחרונה את בחירת הסרטים של ג'ין הקמן. יצר של הרס־עצמי נראה, כי הוא ראוי ליותר מן הסרטים בהם הוא משתתף בזמן האחרון. האם אתם זוכרים עוד אסונות כמו "פעמיים במשך החיים" או "עוצמה"? המותר לקוות ש"ימי תהילה" שונה מאלה ומצביע על דרך חדשה? ביקורות יגידו.

לצדו מככבת ברברה הרשי, שנתגלתה לאחרונה מחדש. היא־היא הסממן הרומאנטי ב"חנה ואחיותיה" של וודי אלן, גם כלת פרס המישחק בפסטיבל קאן האחרון על "אנשים ביישניים". תפקיד הבתולה הזקנה והיבשה הולם את נתוניה המישחקיים ללא ספק. בכל מה שקשור ליובש, היא דווקא בסדר.

דור שלם של צעירים לבנים ואתלטיים מגלם את מזנקי ומכדררי הכדורסל. מה יש לומר, נערים יפים, חסונים, מסופרים ומסורקים היטב, פניהם גלויות, דת אבותיהם בליבם, על סמים, אלכוהול ומין עוד לא שמעו וגם מחלת האיידס רחוקה מהם כרחוק אינדיאנה מניו־יורק. הו, הימים הטובים.

במלכודת

"אני והחבר'ה": ארבעה נערים בעקבות "גברים במלכודת". דראמה חברתית קטנה

ג'יימס דיקי, משורר אמריקני בעל שם, כתב פעם רומן חשוב בשם "גאולה", שהפך ברבות הימים לסרט אלים ונפלא: "גברים במלכודת", עם ברט ריינולדס וג'ון וויט. מסע האדם אל שורשי עצמו, מסע שיש בו סממנים אירוניים של התגלות דתית, מעין גאולה במהופך.

שנים הרבה מאוחר יותר חוזר לנושא זה, לפרטי פרטיו, סופר אמריקני פופולארי, קטן־שם, סטיפן קינג, המתמחה בכתיבת ספרי־אימה, שרובם הוסרטו: "קארי", "כריסטין", "הניצוץ". הוא מעבד את הנושא מחדש, במונחים המוכרים לו. לא מבוגרים, אלא ילדים, שוב ארבעה במיספר. לא דראמה קיומית בעלת משמעויות דתיות, אלא תמונה סנטימנטלית של התבגרות. אולם, אותו מסע, לאותו יער ולאותם שורשים.

רוב ריינר, בימאי צעיר, דור שני של בימאי קולנוע (אביו, קרל ריינר, בימאי קלוקל של קומדיות שטותיות), שחקן טלוויזיה לשעבר, מי שהיה "ראש כרוב" בסידרה "הכל נשאר במישפחה", עיבד את הסיפור לסרט. התוצאה: "ילדים במלכודת" (או בשמו העברי הנורא – מתי יבוא כבר הקץ להתעללות שמית זו בצופים! – "אני והחבר'ה"), או כפי שריינר קרא לו "עמוד לצדי". לא עוד גאולה, מטאפיסיקה, דת ומשמעות קיומית, אלא דראמה חברתית קטנה.

סופר מחבר סיפור על עברו, בו הוא חוזר לחוויית ילדות מרכזית, שהיא הגבול בין ילדות לבגרות. הוא חוזר אליה כי חברו לילדות ולאותה אפיזודה נרצח הבוקר וכותרת עיתון מוסרת זאת לצופים. המציאות תעביר אותו אל הזכרונות, וההתמודדות עם הזכרונות תחזיר אותו למציאות. אל עולמו בהווה, אל בניו, ואל תפקידו כאב, אותו הוא ממלא טוב הרבה יותר מאביו.

ארבעת נערים בני 12 יוצאים למסע אל היער הסמוך לעיירתם הקטנה. הם יוצאים לגלות גופת נער בן־גילם, שנעלם ומת. התיפוש הוא, בעצם, התמודדותם הראשונה עם עובדות החיים והמוות. ארבעה. בזיווג כמו ב"גברים במלכודת". וכמו שם: אחד אינטלקטואל מתייסר, המגלה דווקא בעצמו את התכונות להן הוא בז, אחד מנהיג שמנהיגותו מועמדת בסימן־שאלה, אחד שמן וסובל, קורבן להתעללויות, ואחד סתם שילוב של תמימות, שיגעון ורשעות. אדם. סתם. מעניין.

סיפורי נעורים חמוצים־מתוקים, מרירים־נעימים, קשה להיכשל בהם. הויטר בחר בארבעת ילדים שלכולם נסיון רב בקולנוע ובטלוויזיה: ויל ויטון (האינטלקטואל המתחבט), ריוור פניקס (המנהיג), קורי פלדמן (המרושע) וג'רי אוקונל (השמן).

משינה: „להוציא משהו כשיש לך באמת מה להציע. לא רק כדי לעמוד בלוח־זמנים"

פשוט, אלבום טוב

מאת יואב קוטנר

משינה: „היינו רופקים טריפים. לא ידענו מה קורה אתנו. חוץ מאיגי, שהיה מוריק הרואין נקי לווריד. לא ראינו אור יום, לא ידענו מה קורה. זה מה שיצא לנו... לא קונספציה, לא נעליים".

מה דעתכם על פתיחה כזו לכתבה על „משינה"? היה עושה יופי של כותרות... הבעיה היא, שזה לא מתאים. „משינה" עושים את העניין שלהם, את המוסיקה שלהם, ברצינות. לא מחפשים גימיקים של יחסי־ציבור. על הפתיחה הנ"ל (לידיעת מיפלגי הסמים, ללא שום בסיס אמיתי) חשבנו יחד, כאפשרות להשתלב בדרישות יחסי־הציבור והתקשורת כיום. אפשרות שניה ששקלנו: להודיע שהלהקה התפרקה אחרי האלבום הראשון, כמו שמקובל אצלנו, ולצאת בשם חדש ורענן, „שלישיית עין בוקק" למשל.

כל הפתיחה הזו נובעת מהתחושה, שסתם לבוא ולומר ש„משינה" עשו תקליט שני מעולה, יפה, מורכב ומעניין מוסיקאלית, זה לא מספיק. לא „סיפור". ובכל זאת, זה העניין האמיתי. „משינה", שנה אחרי האלבום הראשון, יוצאים עם אלבום שני. באוזני, קצת יותר רציני מהראשון, וזה לא אומר שאין בו הומור. פשוט, פחות קופצני ויותר עשיר במוסיקה שלו. יש בו גם שירים ארוכים ושילוב פופ באווירה הים־תיכונית המוכרת שלהם, בכלים „חדשים" מבחינתם: צ'לו, כינור, כלי נשיפה.

יובל בנאי, שירה. שלומי ברכה, גיטרה. מייקל בנסון, באס. אידי דיין, תופים. אבנר חודורוב, סקסופון וקלידים. למרות שהם חמישה ולכל אחד דיעות משלו ואהבות משלו, אני מצטט אותם כאן כגוף אחר, שלם.

■■■

„בתקליט הראשון ההומור היה יותר מוחצן, ציני, בוטה. פה הוא יותר משולב בתוך הסיפורים וההרגשות של האנשים. זה קשור לצורת העבודה שלנו על התקליט, שהיתה שונה מהעבודה על הראשון. לא כתבנו שירים בבית ועיבדנו אותם באולפן. ישבנו חודשים רבים בחדר חזרות ויצרנו יחד את המנגינות, שעליהן הולבשו אחר־כך המלים. הקטעים נוצרו בנגינה משותפת ולכן הם יותר ארוכים ומתבססים על המוסיקה. גם המלים הן חלק מהמוסיקה..."

היה להם הרבה זמן לעבוד והם הקדישו יותר מחשבה לפרטים קטנים. השאלה היא, כמובן, אם זה לא נמשך זמן רב מדי? אולי שכחו אותם?

משינה: „יותר חשוב להוציא משהו כשיש לך באמת מה להציע. לא לעשות תקליט רק כדי לעמוד בלוח־זמנים. היה חשוב לנו להתפתח מבחינת הנגינה, לעשות את הדברים יותר טוב. והיה לנו זמן. לא היה לנו מפיק. עשינו הכל בעצמנו. או זה במשך יותר זמן. לא היה שום לחץ של חברת תקליטים או של מישהו. בסך־הכל, נרמה לנו שלא שכחו אותנו. השירים הישנים המשיכו להתנגן ברדיו".

– ממה התפרנסתם?

„מסיבוב ההופעות ומהתקליט, שנמכר ב־70 אלף עותקים(!). אף אחד מאתנו לא מתפרנס ממשהו אחר. גם לא עושים חאלטורות כנגנים בהקלטות של אחרים, למרות שהציעו לנו הצעות מפתות".

– מה השתנה בחיים שלכם בעקבות ההצלחה?

„יש יותר עבודה. הרבה יותר הכנות ועבודה על המוסיקה והרבה יותר דברים מחוץ למוסיקה: להתראיין, להצטלם וכדומה. הרבה פחות זמן אישי. יותר מחוייבות. יותר אחריות. וגם יותר אפשרויות לעשות מה שאנחנו רוצים, יותר אמצעים: אולפן, חדר חזרות, כלי־נגינה חדשים. דברים שלא היו לנו כלהקה מתחילה".

– ומבחינה אישית?

„שום דבר. זה מה שטוב בארץ. אין היסטריה. לא עוצרים אותנו ברחוב ומציקים לנו. רק במיקרים בודדים. מיקצועית, הביטחון גדל. האגו־טריפ לא. לא השתנו לנו החיים. רק נהיינו יותר מבסוטים, שאנחנו יכולים לבטא את עצמנו טוב יותר, לעשות דברים יותר מגוונים. 'משינה' לא ניסתה ללכת בהופעות על תדמית אליליפופ אלא לעשות מוסיקה טובה. נרמה, שהקהל קלט את זה".

> **„משינה" לקחו את הזמן שלהם. עבדו עליו חודשים ארוכים, בלי לחץ. מה שיצא: יותר רציני, יותר עשיר, יותר מעניין. „אנחנו לא כותבים נונסנס. יש כוונה בכל דבר"**

■■■

– באלבום הקודם מצאתי הרבה שורות רציניות בתוך ההומור. גם בנושאים אישיים וגם בכלליים. לדוגמה, מישפט כמו „איפה המדינה ואיפה החזון". מה ההתייחסות לנושאים כאלה בתקליט החדש?

„כאן זה עוד יותר בולט. מתייחסים להרבה נושאים רציניים, אבל לא מציעים פתרונות. אין טעם, כשעושים מוסיקה, שזה הבידור בארץ, להיכנס לפוליטיקה ממש, לדיעות ספציפיות. אנחנו אומרים את הדברים מתוך הסתכלות על המצב.

„'מדברים עלייך,/ מדברים עלי ועל כולם,/ אם תלדי בנייך,/ יתייצבו גם הם מולם.../ טלוויזיה,/ את עינייך היא תפקח,/ עוד דיביזיה,/ שוב שוקעת במיזורח, את יודעת,/ זה עניין כל־כך כאוב,/ את יודעת,/ שנינו ציפורים בכלוב,/ אין מרגוע,/ כדי לפתור את הכאב,/ אם לשקוע,/ רק אתך אני אוהב...'

„מבחינתנו, זה שיר על המדינה שלנו. יש גם שירים על נושאים אחרים, אישיים. אף אחד לא אומר שלכתוב על פוליטיקה זה יותר רציני מאשר על הרגשה אישית. אנחנו לא כותבים נונסנס. יש כוונה בכל דבר. גם במלים, גם במוסיקה.

כל כוכב מלך

הייתם רוצים לשמוע [על מ]לחמות כוכבים, אגו־טריפים מתפצחים על זה, פיצוצים. אבל, בינתיים, בחזרות על [עלו]בי החיים", כולם מפרגנים לכולם, האמ[ן] מאופקים והאידיליה חוגגת. 9 כוכבים, „[ר]אשיים", בגירסה ישראלית למחזמר ה[טו]ב ביותר בלונדון ובניו־יורק. שקט של[פני ה]סערה?

מאת עמוס אורן

צילומים: שאול גולן

האווירה בחזרות על המחזמר „עלובי החיים", על־פי ויקטור הוגו, בהפקת התיאטרון הקאמרי, לקוחה מעולם האגדות. קשה להאמין, שרק חמישה מבין למעלה מ־40 משתתפיו הם שחקני התיאטרון. כל השאר אאוטסיידרים, חלקם עם ניסיון וגינונים של תיאטרון מיסחרי, שלוהקו אד־הוק להפקה זו.

לפירגון, להערכות, לעידוד ולמחמאות שמפזרים המשתתפים אלה לאלה, כבר יצא שם. לך תאמין שאלה שחקנים ישראליים, על בימת הפקה יוקרתית. במיוחד הכוכבים שביניהם, וכאלה יש תשעה. איפה ציפורניים שלופות, הערות עוקצניות, ציניות, ניסיונות התבלטות, מילחמה על הכותרות שמבטיח המחזמר המצליח ביותר של לונדון, ניו־יורק ובירות נוספות בשנתיים האחרונות. המיית יונים.

אבל, נראה שזה עוד יבוא. הקרב על התהילה. גורלות ושאיפות עוד יתנגשו על בימת המחזמר המרובר ביותר הקיץ (כך, לפחות, מעיד הביקוש לכרטיסים). עוד יוטלו למערכה מנגנונים משומנים של יחסי־ציבור, לניצול ההזדמנות וההצלחה.

כשר, על־כל־פנים, יש. תפקידים מצויינים. כוכבים. דודו פישר מגלם את ז'אן ולז'אן, האסיר־לשעבר, המחפש מנוחה לנפשו. ליאור ייני – את המפקח ז'אבר, הרודף אחריו. ריקי גל היא פאנטין האומללה. טל אמיר – קוזט, בתה הבלתי־חוקית. אבי טולדאנו – מאריוס, הסטודנט המאוהב. שלומית אהרון – איפונין, האוהבת אותו בסתר. יובל דור – אנז'ולרה, מנהיג המהפכנים. תיקי דיין ואלברט כהן, שחקני הקאמרי, בני הזוג טנארדייה, פונדקאים ונוכלים לעת־מצוא. כל תפקיד פגז. לכל אחד נוכחות.

■■■

כמעט לכל אחד אמרגן, מנהל או סוכן. אם רק יתאפשר, לא יתנו להזדמנות לחמוק. עם הצטרפותם למסגרת של תיאטרון רפרטוארי, יתרו על תמורה כספית ההולמת מעמד לקוחם בשוק המיסחרי. עיניהם נשואות לרווח האמנותי, לקידום הקאריירה.

נחום בייטל היה היחיד שמוכן לעבוד עם דודו פישר בעידן אלמוניותו. היום: „אני במעמד כזה, עם כוכב כזה, שאיני צריך לעשות דבר. הכל ייעשה מעצמו". פישר מוערך על־ידי המפיק הבריטי קאמרון מקינטוש ועל־ידי הבימאי, סטיבן פימלוט, כז'אן ולז'אן הטוב ביותר שאתו עבדו. עודד פלדמן, מנכ"ל הקאמרי, מעריך, שאחרי הגירסה הישראלית של „עלובי החיים", כבר לא יהיה לפישר מה לחפש בארץ. כשהתיאטרון היסס בין יהורם גאון לדודו פישר, התפנה בדיוק תפקיד ולז'אן בלונדון. השחקן האנגלי הוזעק להפקה הניו־יורקית. פימלוט ביקש את דודו כממלא־מקום בלונדון...

בייטל: „העובדות מדברות בעד עצמן. דודו, בתפקיד הראשי, כמעט לא יורד מהבימה. התיאטרון הולך לקראתי עד הסוף בנושא שלו. שאלו, אפילו איזו כיפה אני רוצה שיחבוש בהצגה. אני דווקא הולך על זה שלא יילך עם כיפה. רק בקידת הסיום".

לפישר היה ברור, שרק ולז'אן הוא התפקיד בשבילו. לבחינות־הכניסה הגיע כשהוא יודע על־פה את הטקסט האנגלי.

■■■

את ריקי גל, אומר מנהלה האישי, דודו אלהרר, עניין רק תפקיד פאנטין. זאת, אחרי שצפתה בהפקה הלונדונית. התעקשה על פאנטין גם כשפימלוט הציע לה את קוזט. כדי להשתתף במחזמר 'ויתרה' על מופע־יחיד. „קרוב לוודאי שהיינו עושים מופע", אומר אלהרר, שהפיק את אלבום־הבכורה המצליח שלה. „אבל, ידענו על 'עלובי החיים' והיינו מאורגנים לכך".

גל מגיעה להפקה ככוכבת. לא רק זמרת, גם שחקנית. תפקידה כחיה'לה־הזמיר ב„גטו" (התיאטרון העירוני חיפה), הביא לה כותרות גם בחו"ל. אלהרר: „'עלובי החיים' הולך להיות המחזמר של הקיץ. הרבה אנשים יראו אותה בו. אחר־כך ירצו גם לראות אותה בקונצרט שלה". הוא משוכנע, שפאנטין היא מדרגה אחת לפני „אוויטה", תפקיד ראשי, אם מישהו יעשה את המחזמר בארץ.

■■■

יוסי רז, אמרגן ומנהל „הכל עובר חביבי", בפנים, בזכות שלומית אהרון ויובל דור. סומך על יחסי־הציבור של התיאטרון, „אבל רוצה לעזור". מודה: „לי איכפת רק משלומית ומיובל". גאה: „השיר שלה הוא השיר של ההצגה". יש לה כבר הצעות נוספות.

מתבדחים, שכדי להשתתף במחזמר פירקו את הלהקה. יובל טוען, שפעילותם ירדה מהילוך רביעי (20 הצגות בחודש) לראשון ולניוטראל (רק בסופי־שבוע, אם בכלל). המחזמר עיכב גם את הקד[...] על אריך־נגן חדש.

יובל בא במקום דני ליטני כמנהיג המ[...]. „לא חשבתי להשתתף. ידעתי ששני התפקידים המרכזיים, ולז'אן וז'אבר, לא בשבילי. [...] שרתי שיר של ה'פלטרס'. בכלל לא הכרתי את המחזמר. כשליטני פרש, היה צירוף מקרים. שלומית היתה בפנים, התקליט התעכב [...] בינתיים ראיתי את ההצגה בלונדון והתאהבתי במוסיקה. גם אהוד מנור (המתרגם) ואלדד שרי (מנהל מוסיקאלי) הפצירו. אז הסכמתי".

שלומית רצתה להיות פאנטין. בתיאטרון [...] שתתאים לקוזט. „הייתי בדילמה. ראיתי [...] את המחזמר ונפשי יצאה אל האמא. אבל [...] התעקש על איפונין. יש בה איזו נעריות. [...] מוזר שקלט את זה אצלי. החלטתי ללכת על התפקיד, כייחוד אחרי שראינו את ההפקה הניו־יורקית. אני שלמה עם בחירתי".

■■■

אם לשלומית שילוב שירה ומישחק אינו [...] („איי לייק מייק", ביטות, „חביבי" בתחילת [...]) הרי אבי טולדנו עושה צעדים ראשונים על [...] התיאטרון. טולדנו, המכלכל את הקאריירה [...] כמעט בכוחות עצמו (נעזר באמרגן איתן [...]) כשהתקשורת פירגנה לזמרים אחרים [...] והתעלמה" להכעיס ממנו. אבל, הוא התעשת. „[...] ירוצו אחרי", אמר לעצמו. וצדק.

בעל רקע תרבותי צרפתי, גדל על יצירתו הספרותית הכוללת של הוגו ועל הגירסה הקולנועית של „עלובי החיים" בכיכוב ז'אן גאבן. רצה להיות ולז'אן. „לפי איך שאתה נראה, ולז'אן יכול להיות אביך", אמר לו פימלוט, „יתאים לך מאריוס". אבי: „זה לא התפקיד הראשי". פימלוט: „אין אצלי תפקידים ראשיים". אבי היום: „נסעתי לראות את ההפקה בלונדון, קיבלתי סטירה [...], התאהבתי במוסיקה ובדמויות".

בשבילו („אני מה שנקרא אמן רחוב. צמחתי [...]") להיות את התיאטרון – משמעת, חזרות, מסגרת – זה חידוש. „אין לי הכשרה. מה שאני עושה זה מהלב ומהנשמה. ויש לזה מחיר. כאילו לקחתי שנת שבתון מהפרנסה הרגילה שלי. אבל, אני במצב כלכלי נוח, יכול להרשות לעצמי. עד היום חייתי על אינסטינקטים. פיתאום, לראשונה מאז ראשית הקאריירה שלי בשנות ה־60, חזר אלי המושג 'לשיר יפה'.

„חששתי מהשילוב של כוכבים רבים. שאלתי את עצמי, איך יהיו היחסים בינינו. הופתעתי לטובה. יש פירגון הדדי, אמיתי. כמו שהבימאי אמר, אף תפקיד לא בא על חשבון אחר. כל אחד יכול להיות מלך. בשבילי זו פריבילגיה עצומה להיכנס לעולם התיאטרון, עם ההפקה הזאת ועם הטקסט הזה".

■■■

נוסף על תיקי דיין ואלברט כהן, העושים בטמפרמנט אופייני, בערמומיות ובחן את התנרקאים טנארדייה (זוכרים את שיתוף־הפעולה ביניהם ב„סוויני טוד"?), משיב התיאטרון אל חיקו (בינתיים) את טל אמיר, שכבר השתתפה ב„הוצאה להורג" מאת חנוך לוין. אמיר, שסיימה לימודי אופרה במערב גרמניה, כבר הצליחה לקשור קשרים אמיצים עם להקות ותיאטראות בבון, בהיידלברג ובמקומות אחרים, אך שמחה להיענות להזמנת הקאמרי.

„אין לי תחושה שוויתרתי על משהו. קוזט, זה התפקיד שבשבילו באתי. ורק על־סמך קריאת המחזה והאזנה למוסיקה, עוד לפני שראיתי את המחזמר. באתי לתפקיד שמאוד מתאים לי. בכלל, ליפול להפקה כזאת, היה ממש מזל". הצלחה אפשרית בהפקה תסלול דרכה הלאה, או תביא לה הצעות, היא מקווה. ואם זה יביא להישארותה בארץ, זה יהיה לגביה הרווח העיקרי.

ליאור ייני הוא, אולי, הנשכר העיקרי. המחזמר עתיד להעניק לו „קאמ־בק" מרגש ומוחץ. ייני, שנעדר שנים מן הארץ, זכור עדיין מ„התרנגולים", „הלוך הלכה החבריה" ומהסרט „לאן נעלם דניאל וקסז" רצה את תפקיד ז'אבר ונשרף כמיץ עצמו עד שמשה בקר, המועמד הוודאי־כמעט, העדיף את „אירמה להדוס".

„לא הייתי משתתף בהפקה אלא רק כז'אבר", עכשיו הוא גיבור להגיד. „חשבתי על ולז'אן, אבל דודו יעשה את זה הכי טוב שאפשר. אני מפרגן לו. טוב לי עם ז'אבר. התפקיד נותן לי קאמ־בק שלא יכולתי לשאוף לטוב ממנו. זה גורל, אבל צריך להילחם בשבילו. לא הלך בקלות".

ייני זאב בודד. עובד לבד, בלי אמרגן, מנהל או סוכן. מכיר בחשיבות יחסי־הציבור, אבל חשוב יותר לעשות תפקיד טוב. „אני גם זמר. כותב לעצמי. יום אחד אשתמש בחומרים שלי". כשאני מאחל לו שמה שקרה למיקי קם ב'קרם', בזכות שיר שכתב, יקרה לו עכשיו, הוא מתלהב לרגע:

> **עודד פלדמן: אחרי ההפקה, כבר לא יהיה לפישר מה לחפש בארץ**

> **אלהרר: אחרי „עלובי החיים", ריקי גל מחכה ל„אוויטה"**

> **טולדנו: „אין לי הכשרה לתיאטרון. מה שאני עושה זה מהלב ומהנשמה"**

> **טל אמיר: „ליפול להפקה הזאת היה ממש מזל"**

> **ליאור ייני: „נותן לי קאמ־בק שלא יכולתי לשאוף לטוב ממנו"**

„הלוואי. מהפה שלך לאלוהים. בלי שום צניעות. מגיע לי. אני מאחל לכולם שיצליחו. יש פה אוסף אדיר של זמרים ממדרגה ראשונה, וכל אחד מתאים לתפקיד שלו".

■■■

המנגינה הזאת, על ליהוק מושלם, חוזרת בדברי כולם. עומד על כך גם עודד פלדמן: „כל אחר בא לידי מיצוי מקסימאלי. החומר קשה. גם תיאטרון, גם אופרה, גם שירת רוק. השחקנים יודעים שהם לא צריכים להידחף".

בחוזים עם המשתתפים מבחוץ אסר הקאמרי כל ניסיון ליחסי־ציבור פרטיים. „הייתי די מודאג מהמעורבות של אמרגנים, סוכנים ומפיקים", כך פלדמן. „הבהרתי להם, שההפקה תתנהל כמו בתיאטרון. כל בעיה תופנה למנהל התיאטרון, לא להרג המעצב או המפיק. אם לא נקפיד על כללי המישחק בהפקה כל־כך מורכבת, לא נצא מזה. בתמורה הם ירוויחו, שברקורד שלהם ייכנס 'השתתפתי בעלובי־החיים'. גם היחס והגישה המיקצועיים, הניהול הנכון והרגלי העבודה, הם תרומה וחוויה בשבילם".

אבל, את עיקר העבודה במניעת מילחמות כוכבים ודליקות אפשריות עשה המפיק, מקינטוש, שפסק, כי כמו בלונדון, בניו־יורק ובערים אחרות, גם בתל־אביב יופיעו שמות הכוכבים על־פי סדר הא"ב, גם במודעות, גם בתוכניות. ושלום על ישראל. השאלה היא: עד מתי?

תזמורת קטנה, 3 שחקנים, בובות, אביזרים. לא אופרה. תיאטרון הקרון העלה בפסטיבל את הפנינה של סטרווינסקי־ראמוז. את המנגינה הזאת צריך להמשיך

מאת עשי וויינשטיין

נטע פלוצקי, המספרת, ופבלו ולצמן, החייל

החייל והשטן

המילחמה העולמית הראשונה. ארבע שנות קרבות לאורך קווי הגנה, תעלות, בונקרים. תיילים שוכבים זה מול זה, חורף וקיץ. הסדר הישן מתפורר. הפרט נשחק תחת מגפי מפקדי־השדה, הנשחקים תחת מגפי הגנראלים, הנשחקים תחת השליטים הישנים. חיילים בדרכים, חיילים בכל מקום. קשה לדעת מי נגד מי.

איגור סטרווינסקי, המלחין הרוסי, גולה בשווייץ ובצרפת. המילחמה מקוממת, ומי שהיה נתון ל„פולחן האביב" מוצא עצמו עם אמירה על/נגד/בתוך המילחמה. „מעשה בחייל" נכתב תוך־כדי המילחמה. צעקה קיומית נגד כל המילחמות, החוצה עמים, צבאות, זמנים. הצעקה הפרטית של החייל התמים, הנקלע למצב שאין לו כלים להתמודד עימו. צ'ארלס פרדיננד ראמוז כתב את הטקסט.

אחת היצירות היותר קטנות, מבחינת מיספר הנגנים, של סטרווינסקי. מי שהחל עם תזמורת ענקית כרוח ואגנר, עבר מהפך ויצר יצירה קאמרית, מודרנית. יש בה אלמנטים של שירי־עם רוסיים, צרפתיים וספרדיים. גם אלמנטים של ג'אז.

■■■

לאחרונה, פעמיים, בפסטיבל ישראל. הפקה גרולה, יחסית, של תיאטרון הקרון. שלושה שחקנים, שבעה נגנים, בובות, חפצים, מסכות, תיאטרון חזותי. מיפגש בין האמנויות הפלאסטיות והתיאטרון. בימה קטנה וקומפאקטית, באולם החאן. אין הרבה אביזרים, אבל מה שיש מעוצב ברקדקנות. לכל חפץ משמעות, ויזואלית ופונקציונלית. שילוב מרהים בין שחקן־איש ושחקן בובה. קשה לדעת מי יותר חשוב. בדרך מיקרה דומה החייל־שחקן, פבלו ולצמן, דימיון מפתיע לבובה שהוא מפעיל. אולי לא במיקרה. מסכות. מסכה כפולת פנים לשטן, מסכה נשית למספרת. לעתים אינך יודע מי המסתתר ומי הגלוי. דגש על תנועה, על אלמנטים חזותיים. צלליות. הרבה הפתעות.

חפצים. חפץ הוא דמות, מהות. כיסא הוא נוכחות פיזית, קולב, קיר להישען עליו, מקום מיפלט, כן־בנו של השטן. הארגז משמש קודם כבימה, אחר־כך כארון קבורה, כבור, כתיבת־פלאים. הצבעים. אדום וורוד לשטן, כחול וירוק למספרת. הצד החזותי, ותכרך בהופעות, עובר יפה גם על ילדים, שעדיין אינם מסוגלים לקלוט את המסרים.

התזמורת בצד. השחקנים במרכז. זו לא אופרה, זה סיפור מלווה במוסיקה. המוסיקה עומדת בפני עצמה. אפשר לשמוע אותה כקונצרט לכל דבר. אפשר עם פנטומימאי בתפקיד החייל, על רקע דברי המספר. כך, בהפקות קודמות בארץ. הפעם, הסיפור משולב כחלק מהעלילה. השחקן אינו שייך לתזמורת, אלא להצגה.

■■■

נטע פלוצקי, המספרת. תמיד חלמה על „מעשה בחייל". ראתה עצמה דווקא ברמות החייל. כאן, כתפקיד המספרת הנכנסת לתוך הסיפור, חוצה את הקווים והופכת לאשה. אשה מבינה ואיכפתית, מודרה עם החייל המחפש את האהובה הנצחית של כל החיילים, אשה נפתה, מתערבת. דמות חזקה, המשנה צורה לכל אורך ההצגה בעזרת מטפחת צהובה רבת משמעות.

„בהצגה למדתי לשתוק. בדרך־כלל טקסט מגביל את השחקן וכובל אותו. כאן הדגש על בין השיטין. המלים מעבירות את העלילה, הדראמה באה לביטוי במה שבין המלים, בתנועות. הרבה כוח בתנועות המילוליות. מרגישה שלמה, עומדת מאחורי כל האמירות, בעיקר אלה שבין המלים. חשוב לשמוע מסר זה דווקא עכשיו, דווקא בירושלים '87, דווקא בימים של שלום וכיבוש". פלוצקי, ילידת פולין, עלתה לארץ בגיל 13, בוגרת הסטודיו של ניסן נתיב והחוג לתיאטרון באוניברסיטת ת"א. למדה והשתלמה בתיאטרון „אודין" בדנמרק ובתיאטרון הבוטו ביפאן. אשה חזקה, עם הרבה כוח על הבימה.

פבלו ולצמן, החייל. יליד ארגנטינה, עם מיבטא דרום־אמריקני רך, מתנגן. בוגר „בית צבי". חייל תמים, בנדמותם של כל החיילים. יש לו חופשה של שבוע. הוא בדרך הביתה, בדרך לחיפוש אחר אהובה. בדרך, מתרמיל החיילים מוציא כינור ומנגן. השטן מופיע ומשכנע אותו למסור לו את הכינור, בתמורה לספר־קסמים. שלושת ימי המסע הופכים לשלוש שנים. מגיע לכפר הולדתו, אך איש אינו זוכר אותו. שוב־ושוב מופיע השטן, ברמויות שונות. החייל אוהב, שונא, נופל בפח.

רמי לב, השטן, חבר של ולצמן, כמוהו בוגר „בית צבי". יש כימיה בין השניים. זה עובר לקהל. תפקיד מורכב. צוחק, מפתה, שולט, נאבק, לא מוותר. מסכה על שניישליש פניו ונעליים אדומות לוהטות, עם שפיץ. חולצה ורודה. שטן אמיתי.

■■■

מריו קוטליאר, בימאי. ממייסדי תיאטרון הקרון, יחד עם הדס עפרת, מייקל שוסטר ועלינא אשבל. תיאטרון בן שש. מייסדיו הם בעלי הקרון, הפיוי, המוצב בגן־הפעמון. איש עם אידיאולוגיה ונשימה ארוכה. שלוש שנים עומד בראש תיאטרון הקרון ואחד ממקימי ביה"ס לתיאטרון חזותי הפועל לידו.

„הבימוי הולך עם, או נגד, המוסיקה של סטרווינסקי. עם, או נגד, היסודות המלודיים והלא־מלודיים. מנסה לצוד את המירקם הסימבולי במוסיקה. אין כוונה אילוסטרטיבית, להסביר את המלה המדוברת. להיפך. לכל פעולה על הבימה זכות־קיום עצמאית.

„קשה למצוא שחקנים שיוכלו לעבוד עם בובות, להפעיל אותן, בעצם, להעמיד עצמם קצת בצד. האגו של השחקן משני. הוא צריך להזרים אנרגיה אל הבובה, אל החפץ, המסכה. השחקן נוכח, אבל ברקע. לכן, אפשר לעבוד רק מתוך גיבוש צוות. חשוב שהשחקנים חברים טובים בבית. השחקנים שותפים לעבודת הבימוי, לכל אורך הדרך. המוטו של השחקנים כומן העבודה: אתה יכול הכל".

■■■

תיאטרון הקרון הוא בית טוב להפקה זו. השחקנים עובדים שלושה חודשים בשכר סמלי בלבד. בדרך־כלל, זו אגודה ללא מטרות רווח כספי. עבדו על ההפקה במרתף בת"א, אצל ניסן נתיב. איפה לא. הבימאי מימן חלק מההוצאות, כל היי[...] מתקציב הפסטיבל ומהקצבה של קרן ירושל[ים]. כך הם פועלים תמיד. יוצרים קואופרטיב לכל הפקה ויוצאים לדרך. מעלים הרבה הפקות עם בובות וחפצים. פעם בשנתיים מקיימים פסטיבל בינלאומי של תיאטרוני בובות, הבא, באוגוסט 88'. בראשית אוגוסט יחגגו יום־הולדת לתיאטרון. שפע הצגות לילדים ולמבוגרים. ביניהן חידוש „מעשה בחייל".

קודם־לכן, ביולי, מתכוונים להעלותו ב'צוותא' ת"א ובתיאטרון ירושלים. וכן בקייטנות לתלמידי תיכון של עיריית ת"א. אבל, כל אלה עם „פלייבק", ללא תזמורת, כדי להוזיל עלות ההפקה. ההפסד יהיה כולו של הצופים, והבל.

ידיעות אחרונות

תרבות ספרות אמנות

„דימיתי כי חופשי אני"*

מאת משה שמיר

לפני שמונים ושלוש שנים, ביום ו', 12 בפברואר 1904, הרצה חוקר המקרא והארכיאולוג הגרמני־פרוטסטנטי ד"ר עמנואל בנצינגר על החפירות בתל־אל־מותיסלם, היא מגידו, שמנהלן, המהנדס והארכיאולוג גוטליב שומאכר, תושב המושבה הגרמנית הטמפלרית בחיפה, השלים אז את שנתן הראשונה.

בקרב הקהל הנכבד, סלתה ושמנה של הקהיליה המדעית בירושלים, נוצרים ויהודים, ישב הבוטנאי היהודי הצעיר בן זכרון־יעקב, אהרן אהרונסון, שעשה אז בירושלים כחבר מישלחתו המדעית של הגיאולוג הגרמני מכס בלנקנהורן, ומיומנו באותו יום אני מביא את הקטע הבא:

„הנני מודה, כי בנוהג אין לי כל יחס אל החפירות [הארכיאולוגיות] האלה, ואין לי כל טענות כנגדן בראותי את ה„גויים" מטפלים בהן, אבל מספר ב[נציגר] שגילה מזבח ושתי מצבות ובהעבירו מיד ליד את צילומי הדברים האלה, הרגשתי בי נשיכה קלה, כמו נגעה יד מחללת בקודש לנו מאד, והלא דימיתי כי חופשי אני לגמרי מדעות קדומות שמדת. והריני שואל את עצמי מה צריך היה ד"ר גרינהוט להרגיש אז, כי גם הוא נמצא באסופה זו" („צמח עבר הירדן", עמ' 48).

לא אוכל להידרש לכל הפרטים הפיקאנטיים המשוקעים באפיזודה זו מלפני שמונים ושלוש שנים, ואולי אוסיף רק כי ההרצאה התקיימה מטעם ה„דויטשר־פאלסטינה פאראיין", כי אהרונסון נותן דעתו על כך שהמרצה שכח להזכיר את שמו של שומאכר, היוזם והמנהל של חפירות מגידו, וכי הרב דוקטור אליעזר גרינהוט (1850־1913) היה יהודי דתי, שומר־מצוות, חוקר מובהק של ארץ־ישראל ועתיקותיה – אבי־סבו של חבר־הכנסת אליעזר גרנות.

אבל רצוני להידרש לעיקרו של אותו קטע, לחויה ה„לא רציונאלית" העוברת על הצעיר בעל הכישרונות המדעיים הגאוניים – האיש שדימה כי הוא חופשי לגמרי מדעות קדומות הקשורות בדת – והנה למראה תצלומיהן של שתיים־שלוש תגליות ארכיאולוגיות מימי בית ראשון הוא מרגיש פתאום „נשיכה קלה" בליבו, הוא נזקק פתאום למושגים כמו „נגעה יד מחללת בקודש לנו מאד" – עד כי נראה שפתאום איכפת לו שגוי ולא יהודי מבצע חפירה באדמת המולדת, ואפילו משהו מעין הזדהות או לפחות הבנה מתחולל בליבו כלפי יהודי דתי.

יותר שותפות במיפעל הלאומי

לציבור היושב כאן אין צורך לספר מי היה אהרן אהרונסון, בכל שפע הצדדים של אישיותו, אבל לצורך דיוננו, בין תחת הכותרת „יהודי חילוני – תעודת זהות" ובין תחת הכותרת „פלוראליזם תרבותי ודתי" – אני מרשה לעצמי להציג את הגאון הראשון והיחיד עד כה שצמח לנו על קרקע המולדת, איש־הרוח והמנהיג הרנסנסי הכביר הזה – כמין דגם וסמל לזהות האישית שלי כיהודי ישראלי, הקשור בכל נימי־נפשו במסורת היהדות, הרואה את חיזוק הקשר הזה והעמקתו כתוכן המרכזי של חייו.

„דימיתי כי חופשי אני" – זהו משפט־המפתח להבנת הדילמה הרוחנית של אהרונסון ושל הדורות הבאים אחריו, עד היום, על אף השינוי הכביר במיסגרת החיצונית של קיומנו, כיחידים וכאומה. לדעתי – ואף אהרונסון ידע זאת והגשים זאת בחייו ובמותו וכמו אחותו שרה וחבריו, וראשון להם אבשלום פיינברג) – אין אנו חופשיים, לא מאמונה ולא ממצוות, ומה שנדרש מאיתנו היום הוא יותר קבלת עול־מצוות, יותר נשיאה באחריות, יותר שותפות בגורל הלאומי. אבל אתם הרי לא תסתפקו בהצהרה סובייקטיבית ותדרשו ממני הוכחות. כלומר, תתבעו שאציג בסיס אובייקטיבי כלשהו לטענותי. הפרטי יצטרך להפוך לכללי, הווידוי לחטפה, הגילוי – לתורה. האין זה קצת אירוני, אם לא אבסורדי, שבשם הפלוראליזם מתקבצים אנשים יחדיו כדי להגיע לדעה משותפת על כך שמותר שלא תהיה להם דעה משותפת? אבל יש דבר נהדר בכל הסימפוזיונים האלה – שהכל יוצאים מהם מחוזקים בדעותיהם; וכדי לתרום את תרומתי לחיזוק דעתם העצמית של מתנגדי הריני פותח סוף־סוף בדיון אובייקטיבי על הנושא שלנו.

שתי הנחות־יסוד הכרחיות כאן, לדעתי, כדי שנדבר לפחות באותה לשון. האחת תאפשר את הדיון. השניה תעשה את הצעד הראשון.

א) אנו רואים ערך עליון ומחייב בהמשך קיומו של העם היהודי כישות לאומית בעלת הגדרה עצמית פנימית, מוכרת על־ידי משפחת העמים, פעילה ויוצרת.

במלים אחרות: ימי־עיון אלה לא באו לבדוק אם יש להמשיך ולקיים את העם היהודי – אלא כיצד להמשיך ולקיים אותו.

ב) העם היהודי, המפוזר עדיין ברחבי העולם, הוא בעל זיהוי כפול – לאומי ודתי, ורק שילובם של שני יסודות־זיהוי אלה מאפשר את אחדותו ואת המשך קיומו.

במלים אחרות: כשם שלא יכול להיות יהודי שדתו נוצרית או מוסלמית, כך לא יכול להיות אמריקאי או גרמני או צרפתי שדתו יהודית.

מכאן מסתעפת הערה נוספת:

ישראלי סתם – הוא אדם בעל אזרחות של מדינת־ישראל.

יהודי ישראלי – הוא נוסף לכך ובכפוף לכך בן לעם היהודי, שותף באחריות לגורלו ובעיצוב עתידו, איש מחנה־החלוץ של הגשמת רעיון התחיה הלאומית של העם היהודי בארץ־ישראל.

מי שאינו מקבל את הנחות היסוד הללו – יכוכו את, ומנו אם יתאמץ לעקוב אחר ניסיוני לעיין בשאלה של „יהודי חילוני כיצד" או „פלוראליזם ביהדות". לעומת זאת, מי שמודה בהנחות־יסוד אלו – ימצא אולי מרחב מספיק לגירסה משלו, אבל אולי יהיה לו עניין גם בגירסתי שלי.

בין מאמינים ללא־מאמינים

אף כי דיוננו משאיר רושם של עיסוק סוציולוגי־התנהגותי, כמעט איזגוני (לפחות בכוונות שלו), אי־אפשר להתעלם מן הצד התיאולוגי־פילוסופי של השאלה. האם הוויכוח המתנהל כאן הוא בין מאמינים ללא־מאמינים או בין מאמינים לבין עצמם, בין אלה מביניהם הדבקים בהלכה האורתודוקסית לבין המקילים בה לסוגיהם?

הדיוק בנושא זה חיוני, כי אם מישהו חושב שקשת הדעות בנושא שלנו היא ספקטרום מסודר וערוך־לדרגותיו, המתחיל באורתודוקסים ונמשך דרך הקונסרבטיבים והרפורמים עד החילוניים – הריהו כמו שאומרים אצלנו „חי בטעות". לגבי רוב החילוניים – לפחות בישראל – הבעיה היא בתחום האמונתי, התיאולוגי־פילוסופי, ולא בתחום הריטואלי. הישראלי החילוני המצוי, אם שאלת הדת עולה בכלל על דעתו, אינו שואל אם אפשר לקבל אותה בזול יותר, עם הנחות והקלות, או „מתוקנת ומתקדמת" בלשון נקיה – אלא שואל הוא על עצם הצורך בה, בין כמיסגרת להגדרה־עצמית חברתית ולאומית, בין כמיסגרת לעמידתו מול העולם, הבריאה, החיים והמות, האין־סוף. ברגע שהוא מתחיל להרגיש את הצורך הזה מצד כלשהו, הוא מעריך את מידת אמינותה של ותשובה כמידת קירבתה למסורת ישראל וכמידת אדיקותה בה.

רצוני לומר בגלוי: אותי אישית מעניין – יותר ממעניין: ממש רודף יומם ולילה – הוויכוח התיאולוגי בין מאמינים ללא־מאמינים. ברגע שאצליח להצית בליבי את גחלת האמונה הראשונה, לא אהסס לאמץ לי כאורח־חיים מחייב ומקיף־כל את מסורת ישראל בגירסתה ההלכתית המלאה.

הקריאה לפלוראליזם ביהדות מצלצלת יפה ונשמעת כדבר טבעי ומובן מאליו בחברה בת־זמננו, אבל למעשה היא נראית לי כדבר הרחוק ביותר ממה שדרוש לנו, ממה שהוא באפשר, או אף ממה שמושך את הלב.

דורשי הפלוראליזם ביהדות המציאו את הנוסחה היפה הזאת לא רק משום שמקורה באידיאלים ובמיתוס של „דרך החיים האמריקנית" – אלא גם משום שהם רוצים להתחמק מן הטענה שלמעשה הם לא רק מבטאים תהליכים של התפוררות והתבוללות, אלא מסייעים להם ומחישים אותם. מיבחר חטוף של ביטויים והגדרות מן הניירות שהגיעו אלינו עד כה מטעם מארגני הדיון הזה יצביע על כך בברורות: „האם תיתכן מדינה יהודית חילונית?"; „פלוראליזם תרבותי ודתי"; „דיוקן של יהודי לא־אורתודוקסי בתפוצות"; „דת יהודית לא אורתודוקסית"; „סובלנות יהודית – ריבוי דרכים או מונופולין?" – מיקבץ זה של ביטויים מה הוא בא ללמדנו? – האם הוא בא אל המפוזרים והמפורדים ואומר להם: „הבה נתאחד ונתקרבה", או שמא בא הוא אל אלה שבשורשם עודם מחוברים, אל איזו ישות אנושית שעדיין יש בה חיים אורגאניים – ומציע לה להתפרק ולהתפורר?

האידיאל האמריקני של הפלוראליזם אומר: בתוך מיסגרת אחת אחידה, מחייכת, ברורה וקיימת – גיאוגרפית, לשונית, מדינית, כלכלית – עם מכנה־משותף איתן ומקובל על הכל, אנו מבקשים לתת את מרחב הגיוון והעצמיות הגדול ביותר. מה הוא, אם כן, אידיאל הפלוראליזם היהודי? וביתר דיוק: מה הוא המכנה־המשותף המחייב, מאפשר הקיום, שבלעדיו סיסמת הפלוראליזם היא פשוט סיסמת איבוד לדעת של העם היהודי? האם זו הציונות? המרכזיות של מדינת־ישראל? השבת? המוצא הגזעי עם או בלי גיור כהלכה? ועד היכן מותר פלוראליזם, באשר המיסגרת היהודית פרושה על פני חמש יבשות ושבעים אומות? האם מצדדי מה שהם קוראים ה„פלוראליזם" יודעים לספור רק עד ארבע – אורתודוקסים, קונסרבטיבים, רפורמים, חילוניים? – ומה אם יצוץ פתאום זרם חמישי ושישי ושביעי – יהודים „חסידי־ישו", יהודים עם „זן־בודהיזם", וכמה חסר שיופיעו אצלנו יהודים חסידי מוחמד? חסידי ערפאת כבר יש...

מי יוצא ומי נכנס

בכל בית ישנה נקודה, ישנו אותו קו על הסף, שבו נפגשים הנכנסים פנימה עם היוצאים החוצה. בבתי־מלון שיש בהם דלת סובבת קורה לפעמים – מה שנוצל לא־פעם בסרטי קומדיה – שהנכנס והיוצא מתבלבלים זה בזה וסובבים לשווא זמן רב על פני ציר־המבוכה של אותה נקודה עצמה, שהיא גם כניסה וגם יציאה.

זוהי דילמה טראגית. אבל דווקא כשמנסים למרות אותה בצבעים רציניים, היא מתגלה לפעמים בגרוטסקה.

מצד אחד עומדים אלה שאולי לא כולם יכולים או רוצים או מוכשרים למלא את כל מצוותיה, אבל הם רואים במסורת ישראל ובהלכתה את המטך האמיתי של התחויה היהודית והם מכירים בכך שההתקרבות אליה וההתלכדות סביבה הן חלק חיוני מתהליך הגאולה של עם ישראל מגלותו ומפיזורו –

ומצד שני עומדים אלה הרואים בהתרחקות מעל היהדות האורתודוקסית את גרעין הפיתרון, את מוקד ההתפתחות הרצויה בעם היהודי. בעיניהם היהדות התורתית היא לא רק קשה, בלתי־נוחה, תובענית מרי, אלא היא פסולה בעיניהם באופן עקרוני, והחלשת השפעתה (כלשון נקיה: „ביטול המונופול") היא בעיניהם מטרה רצויה ואפילו חיונית. אני עומד בצד האחד, הנושא עיניו אל מסורת ישראל – וזאת קודם־כל משום שאני ציוני.

הציונות היא לדידי זירת־הפגישה של כל התנועות היוצרות והחיוביות בתולדות עמנו בדורות האחרונים. יש בה חסידות ויש בה מתנגדות, יש בה סוציאליזם ויש בה ליברליות של יוזמה חופשית, יש בה דבקות דתית־משיחית ויש בה חילוניות פרגמאטית. אבל אין בה אנטי־ציונות, אין בה ולא יכולה להיות בה השלמה עם הגלות, הסכמה לאי־עלייה ארצה, ויתור על העברית, הסתלקות מארץ־ישראל. לא יכולה להיות ציונות ללא מצוות ציוניות, ללא הגשמה ציונית.

הוא הדבר בדיוק לגבי היהדות, והרי לאלה שהאזינו לדברי עד כאן כבר אין זה סוד: לדידי ציונות ויהדות חד הן ברורנו ובמקומנו. ועתה, כשאמרתי את הפסוק הפשוט והישיר הזה, מתבהרת פתאום תמונת הדיון שלנו: האם אני טועה הרבה בהביעי את התחושה, כי מאחורי הדרישה לפלוראליזם ביהדות קיימת המציאות ויותר מכך הצדקתה – המציאות של גלות נצחית נצח הגלות לא ישקר? פלוראליזם בפיזור היהודי בתפוצות? רבגוניות בארצות מגורינו ונדודינו? הרבה סירי בשר, הרבה כלובי־זהב, ולמעשה, ובכך מסתכם הדבר: הרבה פתחי־מילוט מן הגורל היהודי? הרבה נישואי תערובת, הרבה אובדן נפשות לעם ישראל?

רוחו של שפינוזה מרחפת מעל התכנסות נכבדה זו, והדבר מתמיא למתכנסים ולמכנסיהם – אבל השידוך הזה ריח של קיטש אינטלקטואלי עולה ממנו. שפינוזה היה יהודי במוצאו, בלי ספק, המורשת הרוחנית היהודית וראי תרמה הרבה לגדולתו כהוגה־דעות בתיאולוגיה ובמוסר. אבל הוא היה פילוסוף אירופי, האקלים הרוחני שבו פעל כהוגה־דעות היה נוצרי – וחשוב מאלה: תורתו נמסכה ונמוגה, פעמים מתוך תודעה מלאה של תרומתו הבסיסית, תורתו מצאה את המשכה בפילוסופיות ובשיטות מחשבה שאין להן ולא כלום עם היהדות, שלמעשה הן איבות ועוינות לה, ואסתפק באיזכור הגל והמרכסיזם (פלכנוב). אם תרם שפינוזה משהו להיסטוריה היהודית, היתה זו תרומה שלילית, כהכשרת הרוחות לקראת האשליה הגדולה של האמנציפציה ושל ההומאניזם הנוצרי.

אני מעדיף עליו הרבה יהודי אחר, שגם הוא חי באמסטרדם ומרטה (כשבעים שנה אחרי שפינוזה), הלא הוא רבי משה חיים לוצאטו, הרמח"ל. גם הוא פילוסוף, והגה־דעות, חכם בתורת־המוסר, רבני מופלג, משורר נעלה ועל כל אלה חוזה חזון גאולת־ישראל ומקיים בעצמו מצוות עלייה לארץ־ישראל, לפני מאתיים וחמישים שנה כמעט. איני יודע אם חסרה חוכמתו מר־מזילי מחוכמת קרמו הגדול איש אמסטרדם – אבל הוא כתב את כל ספריו עברית (גם קצת ארמית), הוא פנה כל־כולו לעבר עמו, ועל כן היה לאחר מראשוני מבשרי תחיית ישראל, ברוח ובגוף. גם הוא הוחרם על־ידי רבני עירו, גם הוא נרדף, גם הוא היה „פלוראליסט" – אבל לא בכיוון של הקלה על עצמו, של יותר נוחות, של הצצה החוצה, של משיכה אל החסתגלות והפשרה, אלא בכיוון של יותר החמרה עם עצמו, יותר קיום מצוות, יותר העמסת עול התורה – ועל כך בספרו הנצחי „מסילת ישרים".

אכן, ישרים רבים – מסילה אחת. ובמסילה הזאת אנו עם ברוך – צַם בהליכה אל הממשות היחידה, אל העתיד.

★

*) דברים במסגרת ימי העיון על „פלוראליזם תרבותי ודתי" מטעם מכון שפינוזה בירושלים.

אהרן אהרונסון: דגם וסמל

ברגע שאצליח להצית בלבי את גחלת האמונה הראשונה, לא אהסס לאמץ לי כאורח־חיים מחייב ומקיף־כל את מסורת ישראל בגירסתה ההלכתית

זרבבל גלעד

קול ציפור

א

פִּתְאֹם נִזְעַקְתִּי מִשְּׁנָתִי
לְצְוָחַת עוֹ־לַיְלָ.
„לִילִית אוֹ אֹחַ"
שָׁאַלְתִּי אֶת עַצְמִי
וּכְמוֹ שֶׁקָּרְאוּ לִי מִמָּרוֹם
קָפַצְתִּי אֶל הַחַלּוֹן:
הָעֵמֶק נִגְלָה לְפָנַי
בְּאוֹר חִוֵּרְיָן
רָגוּעַ,
אַף דַּרְדַּר יָבֵשׁ
אוֹ רוּחַ
נִתְרַעֵשׁ בְּבֶהָלָה
מִצַּל־צִלָּהּ שֶׁל צִפּוֹר
צִמּוּדָה אֶל חַדּוֹ
שֶׁל צִפּוֹר
וְעֵינֶיהָ גְּדוֹלוֹת, זוֹהֲרוֹת,
שֶׁלְּפִי הָיָה לָהֶן לִטְרֹף.

ב

„הֶרֶף, הֶרֶף!! קַבֵּל
אֶת הָעֻבְדּוֹת
כְּאַשְׁוֹרָן:
לַיְלָה וְחֹשֶׁךְ וְצִפּוֹר
רְעֵבָה
מְשַׁחֶרֶת לַטֶּרֶף,
וְאַתָּה אֵינְךָ אֶלָּא פֶּתִי
מַאֲמִין לְקוֹל צִפּוֹר
וְשׁוֹמֵעַ בְּקוֹלָהּ מַה
שֶׁאֵין הִיא אוֹמֶרֶת.

בעריכת זיסי סתוי

תרבות ספרות אמנות • תרבות ספרות אמנות

זהות יהודית • זהות יהודית • זהות יהודית • זהות יהודית

אני ישראלי!*

מאת א.ב. יהושע

לבעל הערבסקות – אנטון.

לפני כמה שבועות קיבלתי מידידי מנחם ברינקר את תדפיס מאמרו „יהודיותו של ברנר", דברים שנשא באקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ואשר ייכללו בספרו על ברנר. הוצאתי את התדפיס מתיבת־הדואר שלי בדואר של מרכז הכרמל ופתחתי מייד בעמוד הראשון והתחלתי הולך־קורא בדרכי לביתי. מהרגע הראשון חשתי שאני קורא מאמר מצויין וחשוב ביותר. המאמר נפתח בציטטה מיומנו של ברדיצ'בסקי על ברנר, שם הוא מספר על פגישה עם ברנר, שאת רשמיה הוא מסכם כך: „ומה שבאמת מחריד ואיום כי האיש כשהוא לעצמו אינו יהודי עוד בנפשו, כי אורר הוא את היהדות, כי רואה הוא את הגליה ואולי גם רוצה בה..." לאחר־מכן מפתח ברינקר את כל מערכת הטענות והמושגים המתגוששים בין אחד־העם, ברדיצ'בסקי וברנר, ומנתח אותם באופן מעמיק ביותר. תוך כדי הליכה־קריאה אני נוכח, שהנה כל הוויכוחים הללו, שהתרחשו לפני כמעט שמונים שנה, נמשכים גם היום ולעיתים באותן מלים, וגם מנחם ברינקר הרגיש בזאת, ובמשפט האחרון של מאמרו הוא כותב: „ההיזקקות המתמדת של מעיינים חדשים ושל עניין חדש בסיפוריו ובמאמריו מגלה, כי המקום שבו עמד אינו מרוחק ביותר מן המקום שבו גם אנו עומדים".

או נתמלאתי פתאום יאוש. האומנם איננו מתקדמים כלל בדיונים הללו? האם לאחר השואה ולאחר הקמת המדינה עדיין אנחנו נאבקים כמו המשכילים היהודים מתחילת המאה? הרי זה ממש נורא. כמו באובססיה אנחנו נוסים לרדוף אחר זנבנו הדתי או החילוני ולתפוס אותו. אבל אולי בכל־זאת יש איזו דרך למוצא מן הדילמות הללו. אנסה להציע הערב מיסגרת קצת אחרת.

ריתוך או התכה

בואו נשאל שוב את השאלה העתיקה. מה קרה שם בהר סיני הלא ידוע. בארבעים ושתיים מעלות בצל, ולא היה שם צל, עשו התכה או ריתוך בין הדת הישראלית והלאום הישראלי. האלמנטים ידועים. הביאו לאום במצב קונדי, חסר טריטוריה, בעל תודעה סוציאלית חזקה בהיותו עם של עבדים שהשתחרר זה עתה, נושא מיתוסים על אבות ועקידה ובחירה, ואת הלאום הזה חיברו אל דת מונותיאיסטית חזקה ומיוחדת.

אבל האם החיבור הזה נעשה על דרך הריתוך או ההתכה? אם היה זה רק ריתוך, הרי אפשר להפרידו, אמנם בכאב, תוך קריעת חלקים, ואפשר שהצלקות יהיו גדולות, אבל ההפרדה אפשרית בלא לפגוע במהות ובזהות של הלאום. אבל אם זו היתה התכה ברמה המולקולרית, הרי כל ריאקציה כימית של הפרדה תשנה לחלוטין את זהות החומר.

האינדיקציות שאנו מקבלים מהגדרות היסוד של העם הן סותרות. הגדרת היהודי, שהיא קדומה ביותר, אומרת למעשה שכאן נעשה ריתוך ולא התכה. שהרי אם היהודי נגזר כבן לאם יהודיה ולא כמי שמאמין בתורת משה, הרי בסיס ההגדרה הזו הוא לאומי (אף כי באופן מינימאלי ביותר). לפני מאתיים שנה אפשר היה עדיין להגדיר את היהודי כמי שמאמין בתורת משה, והגדרה זו היתה מכסה תשעים ותשעה אחוזים מבני העם היהודי שחיו אז על פני כדור־הארץ. ואף־על־פי־כן, ההלכה עצמה היא שהגדירה והתעקשה להגדיר את היהודי על בסיס לאומי ולא על בסיס דתי.

לעומת זאת, יש אינדיקציה נגדית, שמרמזת כי בגלות בוצעה שם התכה בין דת ולאום ולא רק ריתוך. אם היהודי מחליף את דתו, הוא מוציא את עצמו מתוך העם. ואם גוי רוצה להצטרף אל העם, הוא צריך לעשות זאת דרך המרת דתו. משמע, הדת היא אטום הכרחי בגרעין הזהות. לא תמיד זה היה כך. בתקופת המקרא לפחות אנחנו שומעים שבני־ישראל עובדים את הבעל והעשתורת וחוטאים את כל החטאים האפשריים, ובכל־זאת אין הם מוקאים מתוך העם. אבל לאחר חורבן בית שני הפסכה המרת דת את היהודי ללא יהודי. שתי אינדיקציות סותרות, שלכאורה אין ביניהן הכרעה למרות שאנו תובעים הכרעה.

ברנר היה זהיר

נהיה ישרים עם עצמנו לפחות בכנס זה. כל עמדה הילונית אמיתית, הטוענת ללגיטימיות של יהודי חילוני, צריכה איפוא להכיר בכך שיהודי יכול להיות גם יהודי־נוצרי או יהודי־מוסלמי. לא ייתכן שנתבע זכות ליהודי להיות מרקסיסט, ספיריטואליסט, או אפילו בחויק נוהכמת הדתות המזרחיות ולא נוכל לאשר לו להיות גם נוצרי. אבל מסתבר שבקהל החילוני הקנאי ספקים יהיו אלה אשר יכירו בזכות של היהודי לחצות את הגבול הזה, אף שמבחינת העיקרון עצמו לא היתה לכאורה צריכה להיות כל מניעה. גם אני מודה, עם כל דבקותי ונאמנותי לעיקרון היהודי החילוני, עם כל אמונתי האיתנה שבהר סיני היה רק ריתוך ולא התכה בין דת ללאום, איני יכול עדיין לקבל את הרשות של היהודי להמיר את דתו לנצרות או לאיסלאם ולהישאר יהודי, בן לעם היהודי.

כבאן טבעת איזו חולשה מהותית בעמדה החילונית שלנו, שהיא יותר העדר של משהו ולא עמדה טבעית ולגיטימית. היא עדיין כפופה למסורת ולדת, ואפילו תעשה כל הזמן לפרש אותה פרשנות ערכית משלה. עדיין איננו יכולים לומר יהודי כמו שאנו אומרים צרפתי, אנגלי או נורווגי. ברנר, שנאבק בעניין הדתי בכל כוחו, הרגיש את המשמעות הקשה של הגבול הזה שאיננו בעדים לחצות, והוא ניסה לזעזע אותו בזהירות: „יכול אדם מישראל לחיות יהודי טוב, מסור לעמו בכל לבנו ונפשו, ועם זה להתייחס אל הלגנדה הנוצרית על בן של נגר, שבדרך־כלל אינו חושש כלל להטות בכוח נפשות יהודי נוצרי שאפילו הוא לא העיז לומר בפה מלא.

לסיכך, הכת נורה בכך, יש חולשה מהותית במושג יהודי חילוני, ויש חולשה בכל העיסוק שלנו בשאלות של יהדות הומאניסטית. אנחנו צריכים לסחוב עימנו סוכך גדול של פלוראליזם, סובלנות הומאניזם וכו', כדי לשכך את החולשה הזאת. מה עוד שאנו מעמידים את המושג של יהודי חילוני לא כנגד המושג יהודי דתי, אלא מול המושג יהודי. הדתיים, בצדק ובערמומיות רבה, אומרים לנו: אין דבר כזה ביהדות יהודי דתי, אנחנו לא מגדירים את עצמנו יהודים דתיים, אלא יהודים. אתם, החילוניים, צריכים להכניס את עצמכם לתת־מחלקה. והיחס בין המושגים יהודי ויהודי חילוני הוא כמו היחס בין שני המושגים כמו קוף וקוף העמקים, או סיר וסיר אמייל. כל מה שאתם עושים – הם אומרים לנו – גם אנחנו יכולים לעשות (סוציאליזם, הומאניזם, ספיריטואליזם וכו'), אבל מה שאנחנו עושים אין אתם יכולים לעשות. כלומר, אתם אלה הנמצאים באיזו עמדת־נחיתות יסודית.

זאת הסיבה שכאשר אנחנו באים עם המושג של יהודי חילוני, אנחנו תמיד צריכים להצטדק עליו באופן כלשהו. כבר אמרתי, שאנחנו צריכים להגן על עצמנו בשם הסובלנות. אבל האמינו לי, נמאס לי להתעטף כל הזמן בטלית של הסובלנות. אני לא כליכך סבלן ולא רוצה להיות סובלן. אין לי סובלנות לגזענות, אין לי סובלנות להמרנות, אין לי סובלנות לגזלה ועוד ועוד.

ידידי כאת לי, לובה אליאב, עשה בשנים האחרונות כמה ספרים יפים, שבהם קיבץ מן המקורות כל מיני מידרשים ופסוקים יפים, המראים את פניה היפות וההומאניות של היהדות. אני מתאר לעצמי שאפילו אנשי „גוש אמונים" שמחים על כך. אדרבה, שיראה לובה כמה היהדות שלנו יפה. הרי בכל מיקרה אנחנו מחזיקים את היד על פיקוד המערכה. אנחנו באים ומראים שיש פסוקים של רבנים חשובים על שלום, אבל סוף־סוף הרתיים הם שיגידו לנו למה התכוונו בשלום הזה, אולי לשלום נצחי ומוחלט ולא לשלום פוליטי. כאשר אנחנו מראים שיש פסוק המראה, שייתכן ויתור על חלק מארץ־ישראל, הם מייד באים ואומרים לנו: אבל כאן התכוונו לארץ־ישראל מהנילוס עד לחידקל וכו' וכו'.

כל הוויכוחים הללו כבר מייגעים אותי ואני מסרב להם בתוקף. איני רוצה להיכנס לוויכוח על היהודי החילוני כמשהו חלקי, כתת־מחלקה המוּעד כל הזמן לניופות, לעומת היהודי האותנטי והשלם שמוצג על־ידם.

איך נחלצים מזה

איך יוצאים מן המלכודת הזאת? ברור שהיא מעסיקה אותנו, כי אחרת לא היה קהל חשוב זה מטריח את עצמו לבוא ולדון במשך ימים שלמים על בעיית החילוניות. לומר שאנו סובלים בחיינו היום־יומיים מבעיית הדתיות, זה קצת מוגזם. בשנים האחרונות אכן חלק מן הציבור נעשה דתי יותר, אבל חלק גדול הרבה יותר נעשה חילוני בצורה קיצונית לא פחות. הבעיה אינה כליכך חיי היום־יום. אנחנו מתמודדים עם איזה איום הגדרתי והותי, המושל בהיסטוריה היהודית כבר אלפי שנה. זה איום הנושא בתוכו גם את נגיפי הגולה בצורה העזה ביותר.

אם כן, איך נחלצים מזה?

בשנים האחרונות נעשיתי הטוען העיקרי למען שימוש חזק ומרובה יותר במושג ישראלי וישראליות; ...

ואין לי הרגשה שאני זוכה תמיד לאהדה ולהיענות אפילו בקרב החוגים האידיאולוגיים הקרובים לדעותי. גם בסוגיה זו דומני שבכוחה של המלה ישראלי לקדם אותנו במעט בקונפליקט שבין התכה לריתוך של הדת והלאום, ולהרחיק אותנו קצת מהמקום שברנר וחבריו התלבטו בו בתחילת המאה. סוף־סוף קרה משהו מהותי בהיסטוריה של עם ישראל לאחר מלחמת העולם השניה. תשאלו: האם בכוחו של שינוי מושג לחולל תפנית? אינני מדבר כל־כך על תפנית, אלא על המיטוגרת החדישה לתפנית. ואין כל ספק שהיותי סופר מביא אותי להגזים בחשיבות שאני מייחס למלים ולמושגים של הזהות.

בקיצור, אם נדרשתי על־ידי המנחה של הערב להציג את תעודת הזהות שלי כיהודי חילוני, אשיב ראשית־כל שאיני משתמש כלל במושג יהודי חילוני אלא במושג ישראלי. נקודה.

לכאורה, המושג ישראלי הוא שורש הרע בבילבול שלנו. הטכניקה הדתית השתמשה תמיד במושג ישראלי כדי להגיע למה שהם קוראים הגרעין היהודי. הם היו באים אל הצעירים שלנו ושואלים אותם: מי אתם? וכשהללו היו עונים לתומם: אנחנו ישראלים, גרים בארץ־ישראל, מדברים עברית, משרתים בצבא ויש גם כאלה שמוסיפים: משלמים מיסים) וכו', היו התמימים הללו מיד נענים: והרי גם הדרוזי, הצ'רקסי והבדואי עושים אותם דברים כמוך, או מהו אתם בדיוק כמוהם? אין הבדל? או צעירינו היו מתבלבלים, כי לא רצו להישאר בדד בזהותם רק עם הצ'רקסי, הדרוזי והבדואי, והדתי היה מייד מוסיף: ואתה יהודי כמו שהוא דרוזי, ואם אתה יהודי, במה אתה כזה? לאחר שקיזזנו את כל הדברים המשותפים בינך לבין הדרוזי – לשון, ארץ, אורחות, צבא וכו' – המסקנה היחידה היא שאתה יהודי בדתך, במסורתך, קצת גם בהיסטוריה שלך. בקיצור, בכל הדברים שהדתי מוכן מייד לספק מבית מדרשו.

הכרעה נועזת

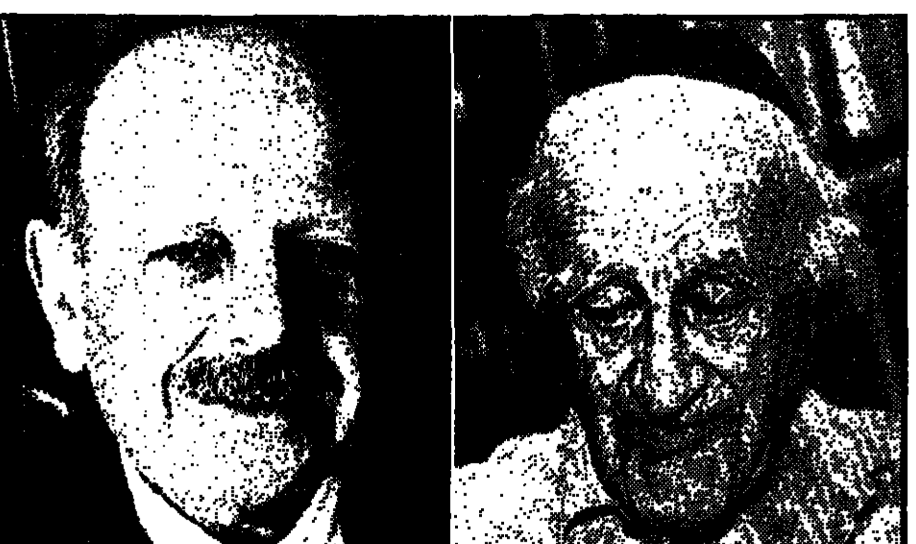
סיבה שנייה לרתייה שדחו החילוניים את המושג ישראלי כמושג ראשוני ועקרוני בוויכוח עם הדתיים, היתה קשורה בתקווה שיהודים חילוניים מחוץ לישראל יתנו חיזוק לערך של החילוניות. פרויד, איינשטיין, מרקס (המומר המסכן גם הוא נרתם אצלנו לפאר את היהדות בגלל פירסומו הרב בגויים) החילוניים מאוד נותנים לגיטימציה חשובה לתאוותנו לאכול אוכל לא כשר, לנסוע בשבת ולהיות משוחררים מלחבוש כיפה בשיעורי תנ"ך. אבל הצרה היא שבניהם של פרויד, איינשטיין, מרקס ואפילו הרצל ואחד־העם כבר אינם נמצאים כדי לעזור לנו. הם מתבוללים במהירות כזאת, שהסיוע המפוקפק שסייעו לנו הוריהם המפורסמים ללגיטימיות של החילוניות שלנו נעשה מפוקפק עוד יותר.

אני מציע בכל־זאת לשוב בפשטות למושג ישראלי כמושג הראשי של הזהות, בלי תוספות מיותרות. אני ישראלי. ואם הישראלי הדתי רוצה להודהות כדתי, שיגיד אני ישראלי דתי. אני איני מבקש זאת ממנו.

בביתי מונחים כרכי האנציקלופדיה העברית במקום של כבוד, אבל לכרך י"ט יש לי מקום של כבוד נוסף. זהו כרך החביב עלי ביותר, שכן אני שולף אותו לעיתים מזומנות, כדי להנות מקריאה בשני מקומות. אני פותח אותו בעמוד 222, במקום שצריך היה להופיע הערך יהודי או יהודים, והנה באותו מקום כתוב כך: יהודים, ע"ע ישראל, עם. את ההכרעה הנועזת הזאת, שלא להקדיש באנציקלופדיה הרשמית שלנו ערך נפרד למושג יהודי, אלא לכלול אותו בערך הכולל עם ישראל, כי הוא המושג השלם יותר, קיבלו על עצמם שני

(המשך בעמוד 26)

*) דברים במסגרת ימי העיון על „פלוראליזם תרבותי ודתי" מטעם מכון שפינוזה בירושלים.

פרופסור ליבוביץ ופרופסור אורבך: הכרעה נועזת

פיתחון פה

יהודית הנדל: בין רדיו לספר

מאת יעל ויידמן

יהודית הנדל

רעב לאהבה

סיפורת

ערגה / אהוד בן עזר / זמורה־ביתן / 183 עמודים.

מובאים בספר ט"ו סיפורים שהכותרת הכוללת „ערגה" (היא גם שמו של אחד מהם) יפה להם, שכן הם גדושים בהתרפקות על הנעורים היחפניים ועוו יצריהם הארוטיים. גיבורו של האחד סטודנט המוצא בירושלים חדר וגם מקום במיטת בעלת־הבית ובתה, של השני מדריך נוער הפוגש לימים את הנערה שסירבה לו כאשה שמתמסרת לו, בשלישי הוא חבר קיבוץ צעיר הבועל יפהפיה מבאר־שבע בתוך עריבת הבצק המוכנה לאפיית לחם וכן הלאה. אבל, למעשה, כולם כאחד: כותבים סיפורי־בוסר ושירי־נשמה, כשהנפש רעבה לאהבה, הרבה אהבה.

אין אהבות שמחות

עד עולם אהבה / דוד שיץ / סדרת עמודים לספרות עברית, זמורה־ביתן / 334 עמודים.

ספרו החדש של דוד שיץ הוא סיפור בדבר אי־האפשרות של האהבה, הטראגי במיוחד מפני שאי־אפשר בלעדיה. זהו, אפשר אולי לומר, סיפורה של ירושלים החילונית־האשכנזית. הוא מאוכלס בשחקני תיאטרון ובמאים, מפיקי סרטים, אנשי־צבא, הם ונשותיהם, בעיקר נשותיהם. מיסגרת הזמן הקונקרטית היא שבוע אחד בתקופת מלחמת לבנון, אבל הסיפור פולש לא אחת לעבר, כדי להביא את רמוויותיו אל אותו שבוע ואל מעשיהם בו. הגברים והנשים של שיץ גרושים בבירסומי־נפש רעבים הרודפים אותם לחפש אהבות בלתי־אפשריות, תוך סיכון (מחושב לרוב) של הרס המיסגרות המשפחתיות החשובות להם, לא תמיד מסיבות הנראות לעין. שמו של הספר, הלקוח מכתובת אלמונית על קיר־אבן ירושלמי, משמעותו בעצם – עד עולם אהבה לשווא. לשווא, אבל אהבה.

בצרפת תחת הכיבוש

האופניים הכחולים – כרך ראשון – 1942-1939 / רז'ין דפורז' / מצרפתית: אביטל ענבר / מועדון קוראי מעריב / 340 עמודים.

אולי מיקרה הוא, שתרגומו העברי של הספר יצא לאור עם תחילתו של משפט פושע־המלחמה הצרפתי קלאוס בארבי, שבו תעמוד למשפט צרפת הוישיסטית, משתפת הפעולה עם הנאצים, ולפעמים לא לגמרי בחוסר־התלהבות. צרפת של היום מסוכסכת עם התקופה ההיא בתולדותיה והדבר ניכר גם בספר שלפנינו, אף כי כל זה הוא כאן רקע ולא עיקרו של הסיפור. גיבורתו היא נערה צעירה, בת לבעל אחוזת מטעים וכרמים, הנודדת בדרכי צרפת שנכבשה על־ידי הגרמנים וכך חווה את התבגרותה ומגלה את תענוגות האהבה והמין בליל הפצצה, שבו מתברר לה שחבל להיפרד מן העולם בלעדיהם.

הלכה

הרשב"א מכל צדדיו

חידושי הרשב"א לרבינו שלמה ב"ר אברהם אדרת – מסכת בבא קמא / יו"ל עלי־פי כתבי־יד ודפוסים ראשונים, בצירוף מבוא, ציוני מקורות, מקבילות, הערות וביאורים מאת הרב אליהו ליכטנשטיין / מוסד הרב קוק / 16 עמודים + תרי"ד עמודות ● עבודת הקודש לרבינו שלמה ב"ר אברהם אדרת - כרך רביעי - בית מועד - שערים ג־ה: הלכות יום טוב / יו"ל עפ"י דפוס ראשון ויניציאה שס"ב ושני כתבי־יד עם ביאור עבודת עבודה פירוש מקיף על דברי רבנו ושאר ראשונים ותוספת ביאור בעניינים המסתעפים מאת הרב חיים גדליה צימבליסט / מוסד הרב קוק / ש"ד עמודים ● מפתח השאלות והתשובות של חכמי ספרד וצפון אפריקה – המפתח ההיסטורי - כרך שני / בעריכת מנחם אלון / המכון לחקר המשפט העברי, הוצאת י"ל מאגנס / ט"ו + 518 עמודים.

ר' שלמה בן אדרת (1235 עד 1310) היה מנהיגה הרוחני של יהדות ספרד, ולא שלה בלבד. מכל תפוצות ישראל פנו אליו בשאלות וגם אחרי פטירתו נודע כאחד מחשובי הפוסקים. כתביו מרובים ומגוונים ומוסד הרב קוק שוקד זה שנים על ההדרתם הראויה, עם תוספת הביאורים, ההערות והמפתחות הדרושים. באחרונה יצא כרך נוסף של חידושיו לתלמוד, שאותם מהדירים מסכת אחר מסכת, תוך שימוש במקורות הטובים ביותר שנמצא (דפוסים וכתבי־יד) וכך נעשה עתה לבבא קמא. המהדורה מבוססת על ששה כתבי־יד שעל־פיהם תוקן והושלם נוסח הדפוסים הפגום ונוספו כל ההערות ומראי־המקומות הנחוצים. יצא גם כרך חדש לספרו „עבודת הקודש" ובו הלכות יום טוב בעניין הכנת אוכל בחג ובשבת, דיני עירובי תבשילים, איסורי מוקצה ביום טוב ועוד. לגוף הספר נוסף פירוש נרחב, הפורש את ידיעת העניינים ההלכיים הנדונים לכל רחבם. לאחרונה, יצא גם כרך חדש של „מפתח

אורי סלע
ממכבש הדפים

השאלות והתשובות של חכמי ספרד וצפון אפריקה", שיש בו סידרה מישפטית וסידרה היסטורית. הכרך שלפנינו הוא השני מן המפתח ההיסטורי וכל כולו עוסק בשו"ת של הרשב"א, שכ־3,500 מתשובותיו נדפסו ורבות מצויות עדיין בכתבי־יד. כרך זה הוא המשך לקודמו, שבו באו המשיבים שקדמו לרשב"א ובעיקבותיו עתיד לבוא הכרך השלישי והאחרון (של המפתח ההיסטורי) ובו תשובות הריב"ש, התשב"ץ, הרשב"ש ועוד.

פולמוס הנפיחה

עץ חיים לרבי חיים גאגין / יוצא לאור לראשונה ע"פ כתב־יד עם מבוא הערות, נספחים ומפתחות מאת משה עמאר / אוניברסיטת בר־אילן / 200 עמודים.

הדעת נותנת, שלאחר גירוש ספרד היו למגורשים צרות קשות יותר מאשר הלכות כשרות בדיקדוק, אבל עובדה היא שסמוך לאחר הגירוש פרץ במרוקו פולמוס כבד בדבר היתר נפיחת הריאות (כדי לבדוק אם אין בהן נקב, המטריף את בשר הבהמה) כאשר מצוייה בה סירכה שאין שני ראשיה יוצאים מן הריאה עצמה. בעניין זה היה שוני בין מינהגם של יושבי מרוקו הוותיקים לבין מגורשי ספרד שנקלטו ביניהם, ומכיוון ששיטת המגורשים היתה מחמירה פחות (וגרמה פחות הפסד) נמצאו לה חסידים גם במרוקו, והדברים הגיעו עד כדי מעשי חרם ונידוי והלשנה בפני השילטונות. אחד ממשתתפי הפולמוס הזה היה רבי חיים גאגין (נולד בסביבות 1460, שנת פטירתו אינה ידועה), שנולד בפאס, היגר בצעירותו לספרד ועם הגירוש חזר לפאס. בפולמוס הנפיחה נמנה על המחמירים (שדעתם, בסופו של דבר, לא נתקבלה) והספר „עץ חיים" כולל את דבריו בנושא זה, דברי מתנגדיו, חכמי המגורשים מספרד, ותגובתו והשגותיו לפסקיהם. אגב הפולמוס נמסרות כאן ידיעות היסטוריות לתולדות המגורשים. הספר רואה כאן אור ראשון על פי כתב־יד, בתוספת מבוא והערות ונספחים ומפתחות.

שירי אד"ם

שירה

שירי שפת קודש – מבחר / אד"ם הכהן / החדירו והוסיפו מבוא והערות מנוחה גלבוע ויהודה פרידלנדר / ספריית דורות, מוסד ביאליק / 268 עמודים.

אברהם דב הכהן לבנזון, ששמו הספרותי היה אד"ם הכהן (1794 עד 1878), נולד וחי בווילנא, שבה מצא את מחייתו כמלמד ולימים כמורה בבית־המידרש לרבנים. הוא היה מאבות שירת ההשכלה העברית, חוץ מעיסוקו בפרשנות המקרא ובדרשנות, ושיריו היו, בזמנם, בשורה רבה למשכילים העבריים ולמשוררים שבאו בעיקבותיו, לרבות בנו מיכה יוסף הכהן לבנזון (מיכ"ל). את שיריו אלה כינס בכמה מהדורות של „שירי שפת קודש" (הראשונה ב־1842 והאחרונה, המתוקנת והמורחבת, שכללה גם כרך שלישי של שירי בנו, ב־1870). בספר שלפנינו הובא מבחר משירים אלה בתוספת הערות ביאור ומבואות, ורק חבל שהשירים צולמו ממקורם ולא סודרו מחדש. יש, אומנם, חן מסויים לטיפוגרפיה הישנה, אבל היא כשלעצמה עשויה אולי להרתיע קוראים צעירים.

מקודקוד ועד בוהן

בוים / פרידדור בנאי / ספרית פועלים / 89 עמודים.

„אני ראיתי יפעה / שבתוקפי הנסיכות והזמן / נאלצתי להפרד מעליה / ובכל פעם שידעתי מהות זה היופי / אספוני מכאובים / וזכרון אבוד / להט בתוכי מקדקוד עד בוהן". זה קטע מקובץ חדש ומקיף של המשורר, יליד סוריה, שהוא ספרו החמישי והבשל, כתרומה, מכולם.

תן לציפורים

מקום נפלא / אורציון ברתנא / ספרית פועלים / 56 עמודים.

שיריו של ברתנא הם, בדרך־כלל, שירים נאראטיביים, רחבי־שורות ורחבי־הגר. אחד מהם מעלה את זכר אביו (המשורר ב. מרדכי) והנה קטע מתוכו: „השיר הראשון לאחר מותו של אבא נכתב לאותו זמיר ישן. / אני רואה את תיבת־הנגינה השבורה של אבא – / צפור בנתה בה קן. / תן גם את שלך לצפרים, אני אומר לעצמי / לא עליך המלאכה ולא ביתך אחריך יעמוד באור, / זאת תעשינה הצפרים / שיודעות לרחוס את כל מרחבי־הלילה / לכמה ציוצים של אור ראשון – – –".

מזוודה שאינה נוסעת

בית של געגועים / ענת לויט / ספרית פועלים / 42 עמודים.

הגעגועים ליוו את אברהם אבינו בנדודיו, הם זרעו מלח באשת לוט, הם ארוזים במזוודה שאינה נוסעת לשום מקום ובתוכם חי ספר השירים הזה, כמו האהבה הקפואה בפסלים של רודן והמשמרת בשלמותו את כוחו שאולי נדם מזמן.

קינה

טורים לרע בפרידה / אילן שיינפלד / אליף / 64 עמודים.

החוקרים שמצאו אהבת־גברים מוסווית־מעט בשירי רבי שמואל הנגיד, יוכלו לעשות מלאכת חקירה מעניינת אם ישוו את שירי הנגיד לספר שלפנינו, שעיקרו קינה על אהוב שאיננו עוד. המלה „קינה" איננה מקרית כאן, כי שיינפלד נסמך על צורות פיוט עתיקה, לרבות דרכי חריזה ואפילו אמצאת מלים ופעלים שהיתה רווחת בשירת ימי־הביניים, כמו למשל: „אני יושב, ראשי אופר, / בוחן עדרי ההעדר, סופר / גרעון וחסר, ולוקס, וכופר / דוה, כמעמר, בתמהון תופר".

שפה אל שפה

חבורה וחול / שלום רצבי / עקד / 48 עמודים.

ספרו זה של רצבי מסמן, אולי, איזו פרידה מהמתח שאיפיין את שירתו בעבר בין עולם המסורת לעולם החדש. נעלמו מכאן אותם שקיעי תפילה ומידרש שהיו פזורים פעם בין שורותיו והשירים הם שירי־יחיד ליריים הגותיים „עכשוויים" מאוד. הנה שורות אחדות להדגמה: „אני מחליף מקום תחת השמש / ומחפש בתוך אותות של מצוקה / יכולת להצמיד שפה אל שפה".

חיי בני קורח

אל ארון התודעה / ראובן בן־יוסף / עקד / 80 עמודים.

בסופו של קובץ חדש זה מובאת מעין פואמה ושמה „ובני קורח לא מתו", המיוסדת על מה שנאמר בספר „במדבר" בניגוד למסופר בספר שמות ועל האדמה שבלעה אותם. בפואמה שלושה פרקים, על שלושת בניו של קורח אסיר ואלקנה ואביאסף, והם מספרים על חייהם של השלושה במונחי הזמן הזה, כשהם עסוקים ברדיפת תענוגות ובעסקי היומיום, אך תמיד חייב את הרגע שבו הוטלו לשאול והופכים מעין סמל מיתי לשרידי העם היהודי, שמימר האבדון מעורב בחיי היומיום שלו לבלי הפור.

עיתונות

מתולדות העיתונות

קשר – 1 / עורך: ד"ר מרדכי נאור / אוניברסיטת ת"א, התכנית ללימודי עתונאות / 116 עמודים.

בספטמבר 1949 ישבו בן־גוריון, ואתו יעקב דורי, אהרן זאב, שאול אביגור, זלמן שור ואחרים, ודנו בהוצאת עיתון יומי מיוחד לצה"ל, כדי למנוע את הנזק שגורמים בצה"ל העיתונים הקיימים, ללמדך שראיית התיקשורת כאבי־אבות כל טומאה לא מהיום החלה. גילוי זה מתפרסם בגיליון הראשון של „קשר", שעיקרו חומר היסטורי רב־עניין לתולדות העיתונות העברית והיהודית. תמצא כאן את מאמריהם של מנוחה גלבוע על ראשית העיתונות העברית, של אליקים רובינשטיין על התוכניות להוצאת עיתון ערבי הסברתי־ציוני בשנות העשרים והשלושים, של אהרן אבן חן על איתמר בן־אב"י ו„דואר היום", של גבריאל צפרוני על הניסיון להוציא עיתון עברי באותיות לטיניות, של מרדכי נאור על „אשנב" המחתרתי, של גדעון שץ על תיק „הלבנון" במישרד הפנים הצרפתי, של י"ח בילצקי על תולדות ה„צוקונפט", של רחמים אלעזר על „אגרות" עתונאיות לפלשים ושל שלמה שבא על תולדות הקריקטורה בעיתונות העברית. בנושאים אקטואליים יותר עוסקים צבי לביא (על „ועדת העורכים") ויצחק קימו (השפעת העיתונות בנושאי רווחה על הכנסת).

הטרור שהיה ויהיה

תיעוד

פתיע הדייל – טרור פלשתינאי בחו"ל 1968–1986 / אריאל מררי, שלומי אלעד / סדרת קו אדום, הקיבוץ המאוחד, המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה, אוניברסיטת ת"א / 180 עמודים.

המחברים בודקים את הפעילות הטרוריסטית הפלשתינאית בעולם מאז מלחמת ששת הימים, במטרה להפיק ממנה לקחים עקרוניים ומעשיים. לפיכך נדונים פה חלקו של המרכיב הפלשתינאי בטרור הבינלאומי בכלל, ניתוח עקרוני של פעילות טרור מחוץ לארץ המטרה וארץ המוצא, התגובה הבינלאומית לטרור הפלשתינאי, הערכת הרווח וההפסד וכדומה. המסקנה לעתיד היא עגומה: הפת"ח יעמוד להערכת המחברים בפני פיתוי גדול של פעולות טרור נוספות בחו"ל וקרוב לוודאי כי ייענה לפיתוי הזה.

[illegible]

חינוך, מינהל ותקציב

מדיניות ומינהל – תיאוריה ויישומים בחינוך / בעריכת רחל אלבוים־דרור / בית־הספר לחינוך של האוניברסיטה העברית ושל משרד החינוך והתרבות, הוצאת י"ל מאגנס / 486 עמודים.

זו מהדורה משופרת ומעודכנת של האנתולוגיה „מינהל וחינוך" שראתה אור לפני כעשר שנים. כמחצית החומר הוחלפה בחדש. מובאים כאן שמונה פרקים ובהם כ"ח מאמרים מקוריים ומתורגמים על אירגון החינוך ומדיניותו. העניינים הנדונים הם גישת המערכות, ביורוקרטיה ומיבנה החינוך, סביבתו ולקוחותיו, קביעת המדיניות וקבלת ההחלטות, תיכנון החינוך, יחסים בין־אישיים בחינוך, פיקוח, בקרה, הערכה וכלכלת החינוך. בשעה שמדובר אצלנו בקיצוץ אכזרי של תקציב החינוך, לא רק עד הבשר החי אלא עד העצמות, מעניין במיוחד הפרק האחרון, שבו מדובר על התועלות הכלכליות של החינוך ולא פחות מזה, על הנזקים הכלכליים הנגרמים מפגימתו.

סמבורסקי חוזר

שני ספרים של שמואל סמבורסקי במהדורות חדשות בהוצאת מוסד ביאליק: חוקות שמים וארץ – הקוסמוס של היוונים / 235 עמודים ● המחשבה הפיסיקלית בהתהוותה / 566 עמודים.

ספרו של פרופסור סמבורסקי „חוקות שמים וארץ" ראה אור ראשון לפני 33 שנים והגיש לקורא העברי סיכום תמציתי של תפיסת הקוסמוס ביוון ההלניסטית, לרבות תרגום של פיסקאות נבחרות ממיכלול רחב של הספרות המדעית־פילוסופית היוונית. סיכום זה כוחו יפה גם להיום וטוב שיהיה מצוי למעיינים חדשים. „המחשבה הפיסיקלית בהתהוותה" היא אנתולוגיה של תרגומים שראתה אור ראשון לפני כ־15 שנה, אך עכשיו נערכה מחדש ונוסף בה חומר, בעיקר מהתקופה החדשה, שלא היה במהדורה הקודמת. הקורא ימצא פה דברים מתחום המחשבה הפיסיקלית מימי יוון העתיקה ועד לפלאנק, איינשטיין, בוהר ופאולינג.

לחידוד הלוגיקה

חשוב וחשב – שפר את החשיבה המתמטית שלך / א. רוזנטלר, א. מולר / איורים: עמית קלינהוף / כיוונים / 101 עמודים.

יצחק אסימוב מספר, באחד מסיפורי המדע הבדיוני שלו, איך המציא איש ממולח אחד אריתמטיקה בעתיד אמצאה מבריקה: שיטה לחשב שש כפול תשע בראש, בלי עזרת מחשב. הספר שלפנינו בא להיאבק בעצלות־המחשבה המתמטית הנופלת על כולנו בעידן שבו המכונות עושות במקומנו ולהעיר את החשיבה הלוגית־מתמטית של הקורא־המתחיל. מובאות פה שאלות־חידות הדורשות תושיה וחריפות מאותו סוג המצוי לרוב במבחנים פסיכוטכניים, והקורא יכול להשתעשע בהן ואגב כך „להבריש" את הלוגיקה שלו. לספר מצורף שאלון שהוא שלב ראשון של תחרות, שלבה הגמר שלה ייערך במכון וייצמן ויזכה את המנצח במחשב אישי.

פסיכולוג בבית־הספר

מחקרים

עבודה פסיכולוגית בבית הספר / בעריכת אוריאל לסט / ביה"ס לחינוך של האוניברסיטה העברית ושל משרד החינוך והתרבות, הוצאת י"ל מאגנס / 356 עמודים.

מובאים בקובץ י"ג מאמרים ומחקרים העוסקים בעבודתו של הפסיכולוג בבית־הספר והם עוסקים בהערכה פסיכו־אירגונית של עבודת הפסיכולוג בבית־הספר (רות בטלר), הערכה יחידנית של תלמידים (אוריאל לסט), ניתוח מבחני משכל (סורל קאהן), יעוץ במסגרות חינוכיות (זהבה אוסטרוביל), שיקולים התפתחותיים בהתערבות פסיכולוגית (זאב ברגמן), שיקולים פסיכו־היגייניים בתכנים תוויתיים בהוראה (דבורה קובובי), הוראה משקמת לטעוני־טיפוח (הינדה אייגר ומיכל עמיר), הדרכה פסיכולוגית לחונכים (זלוטניק, דיוויס, סנפירי וגולדקוק), שיקול פסיכולוגי בבעיות משמעת (יונתן סמילנסקי), הפסיכולוגיה החברתית של הכיתה (אלישע באב"ד), הפסיכולוג והמוכנות לבית־הספר (אסתר כהן) ותחושת החובה כגורם הנעה (מרדכי ניסן). קלמן בנימיני מוסיף על אלה סיפור של פרשת עימות בין פסיכולוגים לבין מערכת החינוך בבית־ספר מקיף בעיירת פיתוח.

חמישה מאבות הסיפורת

ממנדלי עד הזז – סוגיות בהתפתחות הסיפורת העברית / שמואל ורסס / הוצאת י"ל מאגנס / 384 עמודים.

חמישה מאבות הסיפורת העברית החדשה – מנדלי מו"ס, פיארברג, ברדיצ'בסקי, עגנון והזז – נדונים בספר זה, כמאפייניה ומגליה של הסיפורת העברית משלהי המאה הי"ט ועד אמצע המאה העשרים. ורסס דן במחקריו הנפרדים בהיבטים ספציפיים ביצירתו של כל אחד מהם, אך בהצטרפם לספר אחד יש בכל זאת איזו הכללה, המלמדת על גישה „יהודית חדשה", אם אפשר לקרוא לה כך, הכוללת קודם כל הישענות על לשון המקורות וגם על תכניהם, תפיסה של „הזמן היהודי", שיש בו סימני דרך בדמות החגים וכן יסוד של כיסופי גאולה, מפורשים או סתומים. עניין לעצמו הוא העיון שנכלל כאן ברומאן המראה ששאלת הזיקה בין היהדות לנצרות העסיקה הרבה את הזז והשתקפה בכתביו האחרים.

איך גרו אבותינו

בית המגורים הארץ־ישראלי בתקופה הרומית־ביזאנטית / יזהר הירשפלד / יד יצחק בן־צבי, החברה לחקירת א"י ועתיקותיה / 222 עמודים.

לא רק המדע אלא גם הדימיון מבקש תשובה לשאלה איך היו אנשים בימי קדם וביתר יחוד – איך חיו אבותינו כאן. הספר שלפנינו שקוע, אומנם, בחקר המדעי, אבל צירו „האנושי" מעניין לא פחות. מדובר פה במיבנה של בית־המשפחה בתקופה הרומית והביזאנטית, כאשר הגיעו לארץ שיטות בנייה מתקדמות יחסית, פותחו חומרי מליטה משובחים ואדריכלים ובנאים מיקצועיים החלו לתכנן ולבצע את המיבנים. בניגוד לבית של התקופה הערבית, המאוחרת יותר, שהוא לרוב חלל מגורים גדול אחד ולפעמים איכסנו בו גם את בהמות הבית, הבית בימי רומא וביזנטיון הוא בן שניים או שלושה חדרים, ובו הפרדה בין החלק שנועד למגורים לבין המחסנים והרפתות. בספר מתוארים טיפוסי הבתים השונים, פרטי הבנייה (קירות, גגות, פתחים וכדומה) מתוך השוואה למקורות חז"ל ויש גם מילוני מונחים והרבה תצלומים, איורים, תרשימים ותוכניות.

ציונות והסטוריה

Zionism and History / Shmuel Almog / st. Martin's Press, The Magnes Press / 330 pages.

בספר זה מבקש שמואל אלמוג לעמוד על הצד האידיאי והרוחני של התחיה הציונית בראשיתה, שהיתה כרוכה בשאלות יסוד של הזהות היהודית. היהדות ניצבה בשלהי המאה הי"ט בפני תכורה להגדרה עצמית חדשה. האם היא דת, לאום, קהילה החותרת להשתלב בסובב או בעלת ישות פוליטית ויעדים פוליטיים עצמיים? האם היא מצפה למשיח בפאסיביות, או נוטלת את גורלה בידיה? שאלות אלה, יותר מאשר העובדות ההיסטוריות כשלעצמן, הן הנידונות בספר זה, תוך עיון במישנותיהם ובפולמוסיהם של הרצל, אחד העם, נורדאו, נתן בירנבאום (יוצר המונח „ציונות" שהתאכזב והיה ממייסדי אגודת ישראל), מ"ל ליליינבלום ואחרים.

אוצר של חסידות

בשדה החסידות / יצחק אלפסי / אריאל / 536 עמודים.

יצחק אלפסי, החורש בשדה החסידות כבר ימים רבים וספרים רבים, כינס בספר המקיף הזה לא פחות מחמישים מאמרים ומחקרים על החסידות, ממה שכתב ופירסם זה שלושים שנה. יש פה מיגוון רב של נושאים וגם של דיסציפלינות, אך המאחד את כולם הוא הנושא. תמצא פה פרקים על הקבלה בחסידות וקבלת האר"י בפרט, על הבעש"ט ותלמידיו, על הזרמים האידיאולוגיים בחסידות, על יצירתה הספרותית, על החסידות ויחסה לנפוליון, על נסים שאירעו בעליית חסידים לארץ־ישראל, על ר' מנחם מנדל מויטבסק ור' אברהם מקאליסק ועלייתם, על חתונות בחסידות, על רופאים בחסידות ועוד כהנה וכהנה. פרקים מיוחדים עוסקים ב„חוזה" מלובלין ותורתו ובשושלת קוצק־גור. בשפע החומר מצאנו פרק מעניין העוסק ביחסו של רבי יצחק מאיר מגור ללשון העברית, אשר לכבודה כתב שיר תהילה נלהב ועליה אמר: „כשיכיר העולם בטיב לשון הקודש יבוא משיח".

שער „בית המגורים הארץ־ישראלי". צילום: אילן שטולמן

משפט התלמוד

שני ספרים של שלום אלבק בהוצאת אוניברסיטת בר־אילן: בתי־הדין בימי התלמוד / 156 עמודים ● הראיות בדיני התלמוד / 356 עמודים.

אלבק הוא חוקר שיטתי של המישפט העברי בימי המשנה והתלמוד ועכשיו הוסיף למחקריו שני נדבכים. הספר הראשון עוסק בבתי־הדין ובדיינים, מקור סמכותם, מינויים ומעמדם, הרכב בתי־הדין, ההיארכיה שלהם, הזיקה שבין בתי־דין לבתי־המידרש, ועוד. השני מתרכז בדיני הראיות ומדובר בטיבם של עדים נאמנים ושאינם נאמנים, הפסולים לעדות וטעמי פסילתם, טענות בעלי־הדין וטיבן, שבועות בעלי־הדין, השוואת עדותם של עדים, טיבם של שטרות ותקפותם המישפטית וכדומה. הפמיניסטיות לא יאהבו את הפרק המסביר מדוע נשים פסולות לעדות, מפני שאינן בקיאות במשא־ומתן ובדרכי הבריות, דעתן קלה עליהן והן כזבניות כילדים, מתוך שאינן מבינות את חומרת התוצאות.

תנ"ך שווה לכל נפש

מאת יאירה אמית

האנציקלופדיה של התנ"ך כרכים א'–ד', עורך כללי: הרב ד"ר רפאל פוזנר; עורך מקראי: פרופסור שלום פאול; עורך ארכיאולוגי: פרופסור אפרים שטרן, ירושלים, הוצאת ידיעות אחרונות.

הוצאתה לאור של האנציקלופדיה לתנ"ך הינה מיפעל בעתו. בראש ובראשונה משום שבתנאי השוק הקיימים זהו מיצרך נדרש. למעשה, בשפה העברית, עמדו עד היום לרשותו של קהל הצרכנים המעוניין או הנזקק שני ספרים בלבד: האחד האנציקלופדיה המקראית והשני הלכסיקון המקראי.

בשנת 1982 הסתיים תהליך פירסומה של האנציקלופדיה המקראית שנמשך כארבעים שנה, אך זו אנציקלופדיה שפונה מלכתחילה לקהל קוראים מאוד מיומן ומיקצועי. כרכיה הראשונים, שראו אור בשנות החמישים והשישים, ראויים כבר לעידכון בעיקר בתחום הארכיאולוגי.

הלכסיקון המקראי, שהיקפו מצומצם יחסית (שני כרכים לעומת שמונה של האנציקלופדיה המקראית) ורמתו המדעית נמוכה מזו של האנציקלופדיה המקראית, ראה אור ב־1965. עורכיו אומנם העמידו לעצמם את המטרה לספק לקורא תוצאות אחרונות של מחקר המקרא בישראל ובעולם, אך כיוון שחלפו כשנות דור מאז פירסומו, הוא כבר אינו יכול לשרת מטרה זו. במציאות המתחדשת שבה אנו חיים, כאשר המחקר הארכיאולוגי של ארץ־ישראל עולה ופורח, במיוחד לאחר מלחמת ששת־הימים ולאור האפשרות שניתנה לחוקרים לבצע חפירות באזורי יהודה, שומרון, רמת־הגולן וסיני, נחשפים חדשות לבקרים גילויים חשובים, שיש בכוחם להאיר את העבר באור נוסף או שונה. לפיכך אין ספק שהופעת אנציקלופדיה מעודכנת היא, כאמור, דבר בעתו.

ללא הברית־החדשה

ראשיתה בחיבור שנתפרסם בשפה האנגלית בנובמבר 1986 והוקדש לתנ"ך ולברית־החדשה, כיוון שהברית־החדשה אינה משולבת בישראל בלימודי המקרא, הותאמה המהדורה הישראלית לצורכי המקום והוצאו ממנה כל הערכים הקשורים בברית־החדשה. המהדורה הישראלית צומצמה איפוא לנושאים הקשורים במקרא לבדו, ונראה שיש אחוז מסויים של קוראים שבוודאי מצר על כך.

טיבו של חיבור אנציקלופדי, שהוא סיכום ערכני של החומר הקיים בנושא לו הוא מוקדש, ולכן הוא משמש ספר עזר ראשוני להכרת הנושא והגישות העיקריות הקיימות בו. רמת עיבוד החומר ואופן הצגתו נקבעים, כבורה המציאות, על־ידי קהל היעד, שהמערכת או בית־ההוצאה רואים לפניהם. במיקרה שלפנינו מיועדת האנציקלופדיה „לכל תלמיד, סטודנט וקורא משכיל אשר התנ"ך יקר לו ואשר מבקש להרחיב ולהעמיק את ידיעותיו בו". הצבת „כל תלמיד" כקהל היעד, משמע, כוונה להגיע לקהל רחב ככל האפשר של לומדי תנ"ך ושל המתעניינים בו, מצביע על מגמה של עממיות ועל קבלת שורה של החלטות בתחומים של תוכן וצורה.

האנציקלופדיה כוללת ערכים על אישים, מישפחות, שבטים, אתרים, מוסדות, מושגים, צמחים ובעלי־חיים, הקשורים בתנ"ך ובעולמו, ויש בה שפע של מידע על המזרח־הקדום. בולטת ההתייחסות המקיפה לכל דמות ולכל מקום שמוזכר במקרא. כמעט כל אחד מאלה זוכה בה לערך נפרד. אשר לנושאים ולמושגים כלליים יותר, ניתן להבחין בכיוון של התרחקות מערכים מופשטים, כמו פרשנות, מישפט, מוסר ועוד. במיוחד בולט היעדרם של ערכים מתחום התיאולוגיה, ערכים כמו דת, אלוהי נכר ותנ"ך. מקומם של ערכים „כבדים" אלה נתפס על־ידי מה שנראה כעשוי לרתק את בן־ההווה, המתעניין בעולם העבר, והתר אחר השוואות לנושאים שכיחים במציאות הסובבת אותו. ואזכיר ערכים כמו: אוניות וניווט, תבלינים, אבנים יקרות ונשים.

תצלומים מעודכנים

גולת הכותרת של האנציקלופדיה הם האיורים, המפות והתצלומים הצבעוניים, שמיספרם מגיע לאלף. חלק ניכר מהם תצלומים מקוריים של חפירות ארכיאולוגיות ומוצגים ארכיאולוגיים, שסופקו למערכת על־ידי החופרים עצמם. לגבי כל שם, שנמצאה טביעת חותם הנושאת אותו, מופיע תצלום החותם לצד השם. רק טבעי הוא, שערכים כמו צמחים או בעלי־חיים מלווים בשפע של תמונות תואמות. עידכון התמונות בולט. כך למשל, לצד הערך אוניות וניווט מופיע תצלום סירה, המכונה „סירתו של ישו", שהיא שריד של אוניה מהמאה הראשונה לפני הספירה או מהמאה הראשונה לספירה, והיא נמשתה ממי הכנרת רק ב־1986. חלק מהתמונות הנכללות ראו אור רק בכתבי־עת מדעיים ועם פירסומן באנציקלופדיה הן מוצגות כראשונה לפני הקהל הרחב.

לערכים העוסקים בשבטים או בארצות סמוכות נילוות מפות גיאוגראפיות של שטח התפרשותם, כך שהאנציקלופדיה עונה במידה מסויימת גם על הצורך באטלס מקראי.

כותבי הערכים הם ברובם ישראלים ואמריקנים, הנמנים עם מיטב החוקרים בארץ ובארצות־הברית. עם זאת, ראוי לקחת בחשבון כי כיוון שהאנציקלופדיה פונה אל כל קורא משכיל ולכל תלמיד, הקפידו עורכיה על כתיבה בהירה ושווה לכל נפש. לכן הערכים אינם מוצגים ברמה מחקרית־מדעית, אך הם משקפים את המחקר העכשווי ואת הזרמים השליטים בו, לא מתוך מגמה פולמוסית של העדפה כלשהי, אלא מתוך מגמה תיאורית.

מחידושיה של אנציקלופדיה זו הוא הצמדתן של טבלאות המתארות את מבני הספרים לכל ערך העוסק באחד מספרי המקרא. חידוש נוסף הוא שילוב של קונקורדנציה המקיפה את כל מראי המקומות של השמות הפרטיים והמופיעים לצד הערכים המתאימים. כאשר רשימת המקורות גדולה מדי הוסיפוה העורכים כנספח מיוחד בסוף הכרך. כך למשל לסיומו של כרך א' נלווית קונקורדנציה ממויינת של בעלי־החיים הנזכרים במקרא; בסיומו של כרך ד' נמצאת קונקורדנציה של צמחים.

במסכת ברכות הדגישו חז"ל כי אשה נאה, דירה נאה וכלים נאים מרחיבים דעתו של אדם. אין ספק כי האנציקלופדיה של התנ"ך היא כלי נאה והדור, המסב הנאה רבה למשתמש בו ויש ביכולתו להרחיב דעתם של המתעניינים במקרא ובעולמו.

„לעשות בשר למלים"

מאת אבנר הולצמן

אורציון ברתנא, מקום נפלא, שירים, ספרית פועלים, תשמ"ז, 56 עמ'.

התכונה הבולטת ביותר בקובץ „מקום נפלא", היא מיספרם הרב של השירים הכלולים בו, שנושאם המוצהר או המובלע הוא השירה עצמה. נושא מרכזי זה נבחן בשירים מכל הזוויות האפשריות, עד שניתן כמעט להגדיר את הספר כקטלוג של מוטיבים ארס־פואטיים. ביניהם: מהותו ואופן־קיומו של השיר, תהליך היצירה, היחסים בין השירה למציאות, הקשרים בין המשורר לקוראו והדימוי העצמי של המשורר. זה האחרון הוא, אולי, מוקד הספר. מן השירים מצטייר דובר, שהווייתו כמשורר היא מרכז חייו, והיא נקודת־המוצא לבדיקת כל הקשרים האחרים של קיומו בעולם.

חוויות מועצמות

השיר הפותח, המעניק את שמו לקובץ כולו, כטוב, דומה, במסורת „שירי ההתגרות בקורא", שמשתייכים אליה שירים כ„גם בהעיזוהו לעיניכם" לביאליק ו„קח" למאיר ויזלטיר. המשורר מוצג בו כמי ששסוע מעצם טבעו בין שני עולמות: זה הגלוי של האולין, שבו הוא חי בכל האדם, ולעומתו „אותו מקום נפלא שבו אני משורר", שם עוברות עליו חוויות מועצמות, שהקורא אינו יכול אפילו לשער את מציאותן. „המקום הנפלא", מעין ארקדיה דמיונית, הוא מקור הנביעה של יצירתו, ורק בו זוכה המשורר לקיום משמעותי. מה שהוא מצליח להעביר בשיריו לעולם יהיה רק צל חלקי והיוור של אותה מציאות אחרת, ומכאן נימת האירוניה המסויימת כלפי הקורא, הנדון להסתפק בעולם הזה, כאן ועכשיו.

חלוקה זו לשני עולמות, וראיית המשורר כדמות־ביניים המתווכת ביניהם, היא ציר מרכזי בספר, וממנה מסתעפת המערכת המטאפורית המאפיינת אותו. כך במיוחד בשירים שעניינם תהליך היצירה. המשורר מתואר בהם כמדיום רגיש, הקולט כביכול תישדורות ממקור נעלם, המחולל בהן טאאורמציות, מלביש אותן מלים ומשלחן אל העולם: „אני ממשיך לעשות בשר

אורציון ברתנא

למלים. / כך הן לובשות גוף ומתגלגלות ממני לדרכן" (עמ' 14). תולדת השיר נתפסת כתהליך גופני ממש, שהוא בלתי־הכרתי ובלתי־רצוני ובדרך־כלל מכאיב ומוצע.

לא תמיד כרוכה היצירה ביסורים. באחד השירים היפים בספר, „בראשית", נמשלת בריאת השיר לבריאת־העולם, ושולטות בו תחושות של התמלאות, פיריון והרמוניה. גופו של המשורר הוא כ„תהום מתמלא מים", שהמלים מפליגות ממנו כאוניות, „במפרשים פרושים בכל הצבעים". ורוק: גם כאן הגוף הוא העומד במרכז, לא הנפש, הרצון או התודעה. בעצם, אין כמעט שיר בקובץ, שנעדרת בו ההתייחסות ל„גוף", „דם", „בשר" ונגזריהם. מבחינה מסויימת, יש משהו נארקיסי עד כדי אי־נעימות בריבוי התייחסויותיו של המשורר אל גופו, בפירוש לגורמיו בהעצמת ממדיו, בהפיכתו למוקד ריאלי ומטאפורי, ודומה שניכרת כאן השפעת שיריו של אורי־צבי גרינברג („ההרהורות", „מסוד המנצחים" וכדומה).

מבחינה אחרת ניתן להסביר את ההתייחסויות הרבות אל הגוף במיסגרת התבנית המרכזית של הספר, שהשירים הארס־פואטיים הם חלק ממנה. תבנית זו עומדת על המתח בין כל מה שהוא קונקרטי, מוחשי, חיצוני וריאלי, לבין מה שהוא מופשט, פנימי ונסתר, מטאפורי וסוריאליסטי. חייו של הדובר מתנהלים בשני המישורים במקביל. מצד אחד, הם נתפסים כרצף של פעולות גופניות אוטומאטיות, המנותקות מן התודעה והרגש, והדבר מומחש בעיקר בשני הקשרים: במעשה הכתיבה ובמעשה האהבה.

בין המשורר למבקר

מן הצד השני, הדובר נושא בקרבו עולם פנימי עשיר וסגור, המתמחש בשפע של ציורים סוריאליסטיים כמו בשירים „שיר על גן ערן", „בשודה" או „חיות". בדרך־כלל שורר נתק בין ה„אני" הפנימי לבין גילוייו החיצוניים, והשירים רצופים ביטויים לנתק זה, כגון: „בשר ודם שהוא אני, ומתעופף ממני לדרכו" (עמ' 35), או: „גוף בא לפגישה. בתוכו אתי" (עמ' 38). שירים אחרים מוקדשים במלואם לעיצובו של הפער בין פנים וחוץ, בין גוף לנפש.

קשה לסיים את העיון בשיריו של אורציון ברתנא, מבלי לנסות ולבחון אותם על רקע הצד האחר של פעילותו הספרותית: שהרי ברתנא ידוע כמבקר בעל השקפת־עולם ספרותית נחרצת, שבמרכזה התביעה להתנער מן הריאליזם הפסיכולוגי (שמיצה את עצמו, לטענתו) כנורמה דומיננטית, ולפתוח את הספרות לכיוונים חדשים: אידיאיים, פנטסטיים ואחרים. מבלי להיכנס לוויכוח על הטענות עצמן, מסתבר שקיימת מידה רבה של התאמה בין ברתנא המבקר לברתנא המשורר. הנטייה הקבועה בשירים אל „המקום הנפלא", הרוחה מטניה את הקיום כאן ועכשיו, עשויה להתפרש כמימושה השירי של השקפת־העולם הביקורתית, המואסת בספרות הפסיכולוגית, הווידויית, המתעדת. שיר אחר בקובץ, „אל משוררי העיר", הוא בבחינת פולמוס ספרותי כמעט גלוי נגד המשוררים ה„תולבים" עם הזמן בזיק ובזהירות", ה„היסטוריונים" של החובות שלא למדו לקרוא את הכתב הכי עצוב / על הביטנה של הבגדים ועל הביטנה של הקירות". אבל זו דוגמה בודדת בסוגה. בשירים האחרים מתגלה השקפת העולם של המחבר בדרכי עקיפין: בלשון הפיגורטיבית, במיבנה והתימאטי, בעמדת הדובר ובשאר מרכיבי השיר, שמבעדם נשקפים המרחבים הנכספים שמעבר לעולם הזה.

האוזן השלישית

מאת תמי שבק

צלקה לקייטנה של סופרים

דן צלקה יסע בתחילת ספטמבר לסמינר הסופרים והבינ"ל באיובה שבארה"ב למשך שלושה חודשים. קדמו לו בתוכנית זו שמעון זנדבק, אשר רייך, ישראל פנקס ומאיר ויזלטיר. צלקה, שמוכן, לדבריו, לנסוע לארה"ב רק כדי שיתנו לו לשבת בספריה הציבורית של ניו־יורק, שהיא „הסימפאטית ביותר שאני מכיר ויש בה תחושת חופש שאין בשום ספריה אחרת", מהרהר בינו לבינו בניסיונם של קודמיו: „יש כאלה שהסתלקו אחרי יום אחד כמו פנקס ויש כאלה שנשארו ונהנו כמו ויזלטיר". על חוויות ששמע הוא מספר: „אני מניח שאם יודעים לסגור את הדלת על מפתח אפשר להנות. נכון שיש משהו לא נחמד בקייטנת סופרים אבל יש גם אנשים שנהנים מזה. אני רוצה לראות קצת את ארה"ב אותה אני כמעט לא מכיר ואת הספריה הציבורית של ניו־יורק". והוא מסיים בנימה מבודחת משהו: „מה יש לנו להפסיד מלבד השלשלאות?"

מיתקפת רדיו בשבוע הספר

בשבוע הספר צפויה מיתקפה ספרותית ברדיו. כל שעה, כחמש דקות לפני שידור החדשות ב„קול ישראל", יישמעו קולותיהם של אנשי־ציבור, אמנים, מבקרים, ילדים וסטודנטים מכל רחבי הארץ, הממליצים על ספרים. נוסף להם משוררים יקראו משיריהם – סך־הכל 200 מישדרים במיבצע „ספרות על הגל", שאחראים לו חנה מיטלר ושמואל הספרי. השידורים המיוחדים יתחילו ביום רביעי (17.6.87) ושעות השידור הן מ־07.55 עד חצות, כולל שש־שבת. ביום חמישי (18.6.87) ישתלטו על רשת ב' סופרים ומשוררים שיראיינו פוליטיקאים, ידונו בבעיות המטרידות אותם ויגישו את כל מישדרי התחנה. מפיקה: עידית בן־יאיר. שיאו של היום במופע רדיו ספרותי שייערך במועדון צוותא בת"א בשעה 16.45 ויועבר בשידור חי במשך שעתיים. משתתפים: ארז ביטון, יאיר הורביץ, נתן יונתן, יהודה עמיחי, דוד גרוסמן, סביון ליברכט, יורם קניוק, גלילה רון־פדר, עדנה שבתאי, אהוד זמורה, פרופ' עדי צמח ואבנר הולצמן. ינחה: גבי ינון. משירי משוררים תשיר אורה זיטנר.

סופרים בארץ הלאפים

משלחות הסופרים הישראליים לשוודיה ולשוויץ חזרו ארצה לפני זמן קצר. שלמה אביו, אהרון אפלפלד ומשה דור חזרו מביקור גומלין במרכז פא"ן בשוודיה ואילו עמליה כהנא־כרמון ואהרון מגד המשיכו לקונגרס פא"ן הבינלאומי, ה־50 במיספר, שנערך בלוגאנו שבשוויץ. בשוודיה השתתפו הסופרים בשורה של מיפגשים בעיר האוניברסיטאית אומיו וכן בסיור בארץ הלאפים ובמוסדות העוסקים בחקר החי והצומח באזור. נערך גם דיון בשאלה: „הסופר־אדם מעורה או יוצא־דופן", אבל הפתיעו אותם המעורבות והידע הפוליטי של מארחיהם בנעשה באזור, לעומת הבורות שגילו בספרותנו המתחדשת. הם לא כל־כך ידעו שיידיש ועברית אינן אותה שפה. הפתיע אותם גם לשמוע שבשביס־זינגר ולאון יוריס אינם הסופרים הישראליים הכולטים ביותר. הקונגרס בלוגאנו נערך תחת הכותרת: „ספרות־גבולות", ובין ההרצאות המעניינות מציין מגד את צשלב מילוש, אנתוני ברג'ס וג'ורג' סטיינר.

„עמודים" חוגגים בסביון

מוזר, מוצאי־שבת, יערכו בהוצאת זמורה־ביתן חגיגה מיוחדת לכבוד הסידרה החדשה „עמודים לספרות עברית" שבה הופיעו כבר ארבעה ספרים (של הדרה לזר, שמעון בלס, דוד שיץ, וראובן מירן). לא סתם חגיגה אלא בביתו של המו"ל אוהד זמורה בסביון, ולא סתם בביתו של המו"ל אלא שגם הטלוויזיה תגיע לצלם ומבטיחים נוכחות של אישי ציבור, כלומר, שרים בממשלה: היו שמועות גם על ממלא־מקום של ראש־ממשלה אחד, אבל אין אישורים או הכחשות. בכל מיקרה בזמורה־ביתן מודים שיש להם מה לחגוג. הסידרה כולה נמכרת באופן משביע רצון.

פתיתים...פתיתים...פתיתים

- משה בן־שאול התמנה לנספח תרבותי בצרפת במקומו של עמנואל הלפרין שחוזר ארצה. הוא ייצא לתפקידו לקראת הסתיו.
- פרס ברנשטיין לביקורת הספרותית לשנת 1987 יוענק לזוכים: ענת לויט, גיורא לשם ומיכאל ששר ביום רביעי (17.6.87) בשעה 19.00 באולם קבלות הפנים של עיריית ת"א.
- מסיבה ספרותית לכבוד ספר השירים של איציק מאנגר בתרגומו של נתן יונתן עורכים הוצאת „כתר" ו„צוותא" ירושלים ביום שני (15.6.87) בשעה 20.30 בהשתתפות נתן יונתן, יוסל בירשטיין, פרופ' עזרא פרן ובהנהלת בני הגרל.
- ערב מטעם „הספריה" ומכון גיתה ייערך ביום שלישי (16.6.87) לקראת הופעת הספר „ברלין אלכסנדרפלאץ" של אלפרד דבלין בשעה 20.00 במכון גיתה, בית אסיה, ת"א. המתרגמת ניצה בן ארי תישא דברים וצבי פלטון יקרא קטעים מהספר. לאחר מכן יוקרן סרט שהוסרט על־פי הספר.
- יום עיון בנושא „דמות האחר – סטראוטיפים ושבירתם בספרות ובקולנוע" ייערך ביום ראשון (14.6.87) החל מהשעה 09.30 באולם מאסטליבט, בניין מקסיקו, אוניברסיטת ת"א. בין המשתתפים: גאור נאמן, מיכל פרידמן, לילי רתוק, חמוטל בר־יוסף, נורית גרץ, אלת שוחט, יגאל משות, ניסים קלדרון, עדי אופיר, נחמן אינגבר וענת זונגר. בסיום יוקרן סרטו של שמעון דותן „חיוך הגדי" על־פי ספרו של דויד גרוסמן.
- פרס ורסהיים על מיפעל חיים בשירה הוענק השבוע למשורר חיים גורי.
- „פרס היצירה מטעם שר הקליטה" יוענק לשלושה משוררים עולים חדשים ויוכו בו מאיר הראציגסקי על יצירתו ברוסית ובעברית, יורי קלקר על שיריו הרוסיים ולארי פרישלד, עולה מארה"ב על יצירתו באנגלית. הטקס יערך ביום ראשון, 21.6, בבית הסופר בת"א בנוכחות שר הקליטה יעקב צור.
- שר החינוך והתרבות יצחק נבון החליט כי מהשנה יוענקו פרסי היצירה גם לשלושה סופרים ישראלים הכותבים ערבית. גובה הפרס: משכורת של מורה בעל תואר שני בשיא הוותק. הוועדה לקביעת מקבלי הפרס עדיין לא נתמנתה.
- בחנות הספרים „פרוזה" בחיפה תתקיים ביום שלישי (16.6) בשעה 20.00 מסיבה לרגל צאת ספרו של מכי מיכאל „הצקצרה בחוארי". ינחה גבי והר.
- יוצרים ישראלים ופלשתינאים יציינו מלאת 20 שנות לכיבוש השטחים בעיונים שיתקיימו מחר, שבת, בתיאטרון „גוות צדק" בת"א. בין ינומי האירוע: ד"ר שמעת מלם, גורליה ויעקב משי, יאיר גרבוז, סיהאם דאוד, אנטון חביבי, סלמאן נטור, דן קודר, יורם קניוק והליה רביקוביץ'.
- מכון הבורמן למחקרי ספרות בשיתוף עם משרד החינוך יעניק מלגות יצירה לסופרים לתקופה קצרה כסיוע להשלמת חיבוריהם. את טופסי הבקשה יש לשלוח למכון הבורמן, ת.ד. 166, לוד 71101.

מכתבים לעורך

עוד סביב „חיי נישואים"

בפולמוסים השונים סביב הופעת המהדורה השניה של „חיי נישואים" מאת דוד פוגל הוזכר כמה פעמים מאמרי משנות ה־60 על הרומאן הנ"ל (למשל, על־ידי חמוטל בר־יוסף ודן מירון במוסף זה); המאמר הופיע בשעה שהרומאן היה כמעט נשכח לגמרי ולא שמו לב לחשיבותו (גירסות מאמרי הופיעו ב„דבר" וב„מאזנים").

חשיבות מאמרי צוינה על־ידי דן פגיס במסתו המלווה את קובץ שירי פוגל, ועל־ידי גרשון שקד באחרית־דבר המלווה את המהדורה הנוכחית של „חיי נישואים".

לעומת זאת, אי־הבנות שונות איפיינו את תגובותיהם של ה"ה פרי, זך ומירון בהתייחסותם ל„גילוי" של הפרוזה של פוגל בתקופה שבין מיפעלו של ברש לבין המחצית השניה של שנות ה־80.

מנחם פרי חוזר על נוהגו הקבוע מ„תורת המערים" ועד יונה וולך, ומייחס לעצמו גילויים שאחרים כבר מזמן גילו לפניו (וראה, למשל, מאמרי הנ"ל).

נתן זך, החוזר ומציין בצדק את העובדה שפוגל היה מעין „יוצר נשכח" בשנות ה־50 וה־60, מתעלם מהדיון על הסיפורת של פוגל בשנות ה־60 – ומאמרי רלעיל בכלל זה, דיון שבא במידה רבה בעיקבות התייחסותו לשירת פוגל.

דן מירון, במאמרו בגיליון חג־השבועות של מוסף זה, מציין את קיום מאמרי על „חיי נישואים" כהוכחה לכך שפרי טועה ומטעה ביוצרו רושם כאילו לא היתה התייחסות ל„חיי נישואים" מאז ימי ברש. מאידך גיסא, נתגנבה גם לדבריו של מירון טעות כפולה:

א. מירון טוען, שפוגל היה תמיד ידוע מאוד משנות ה־20 ואילך (ההיפך מטענתו של פרי) וכמעט לא היה צורך בהפנייה נוספת של תשומת־הלב אליו. אבל, למעשה, הדור הצעיר בשנות ה־60, ואף סופרי דור־המדינה עצמם, הכירוהו אך מעט.

ב. מירון מייחס לי – אם הבנתי אל־נכון את דבריו הקצרים בנדון – חלק מההגזמות של פרי בקשר להערכת הפרוזה של פוגל. והנה, אני בוודאי לא אמרתי במאמרי כי פוגל־המספר חשוב מעגנון או מגנסין, ממש כשם שלא אמרתי מעולם כי פוגל המשורר חשוב מאלתרמן. אבל, לדעתי, הפרוזה של פוגל היא מפתיעה ורגישה ומאירה באור נוסף את יצירתו. אגב, בדיקה מדוקדקת יותר של סוגיות אלו תופיע בגיליון המחודש של הדו־ירחון „עתה" בםתיו.

תל־אביב **גבריאל מוקד**

התשובה תתפרסם ב„דף חדש"

אני מבקש להודיע כי תשובתי למאמרו של דן מירון „מתי נחרל לגלות את פוגל" (מוסף זה, ערב שבועות) תתפרסם בשני המשכים במדורי „דף חדש" שבשבועון „העולם הזה".

תל־אביב **נתן זך**

להצלחה אבות רבים

באוזן השלישית (מוסף זה, 29.5.87), התפרסמה ידיעה בשם „הם למדו מן הניסיון". בהקשר לכך ברצוני להבהיר מיספר נקודות:

א. חנוך לוין מוציא את ספריו באופן קבוע בהוצאת „סימן קריאה" עם מנחם פרי.

ב. לגבי הספר המסויים הזה – „מה איכפת לציפור" – הכולל סאטירות, קטעי הומור ופיזמונים, הביע חנוך לוין את רצונו להוציאו לאור בהפקתי ובשותפותי, וזאת לאור עבודתנו המשותפת על חומרים אלה בעבר. עלי לציין שכל הפרוייקטים המו"ליים של „מועדון הספר העברי" נעשים בשותפות עם יהודה ומולי מלצר מ„הוצאה שנייה".

ג. באופן טבעי פניתי למנחם פרי בבקשה לשמש עורך הספר, ובמקביל הצעתי להוצאה „סימן קריאה, הקיבוץ המאוחד" שיתוף פעולה בהוצאת הספר לאור והפצתו. ואכן, לאחר מו"מ קצר וענייני נחתם הסכם בין „מועדון הספר העברי" ובין „ספרי סימן קריאה, הקיבוץ המאוחד" על שיתוף פעולה. הספר יצא לאור בעריכת מנחם פרי, יהודה מלצר ומולי מלצר ובהוצאת „ספרי סימן קריאה, הקיבוץ המאוחד" וכך גם צויין בגוף הספר.

נשמע קצת מסובך? אולי, אך ככה זה: להצלחה אבות רבים – כן ירבו!

תל־אביב **דני טריץ'**
מועדון הספר העברי

באמנות

מופת אמת

מאת עודד ברושי

יצירות מופת מאוסף מוזיאון פון דר הייט, ווּפרטל, מוזיאון ת"א, שד' שאול המלך, ת"א.

סוף־סוף אוסף של יצירות מופת על באמת. לא מופשט גיאומטרי, האמר או וייסמן. מאה יצירות מעולות של אמני מופת ממחישות את לידתה של האמנות המודרנית.

התערוכה כאילו תוכננה במיוחד לפי רוח האמנות של שנות השמונים. הציורים הם על טהרת הפיגורטיבי. היעדרו של המופשט מקנה לתערוכה גוון משולב של ארכאיות ומודרניזם נוקשה. אחרי שבע השנים האחרונות בהן הוצפנו בנאו־אקספרסיוניזמים וניאו־קונצפטואליזמים למיניהם ניתנת לצופה הישראלי ההזדמנות לעמוד מול המקור מבלי לשלם מס נסיעות. האוסף שהובא ממוזיאון פון דר הייט שבעיר ווּפרטל (מערב־גרמניה) מבקר בתל־אביב כתחנה אחרונה בסיור שכלל את כון, אסקונה, מדריד וברצלונה.

החלוקה בתערוכה אינה דידאקטית. בולטות חמש קבוצות עיקריות: הרומאנטיקנים הגרמנים של המאה התשע־עשרה, ומולם בני אותה התקופה: אימפרסיוניזם צרפתי, אקספרסיוניזם ופוביזם מוקדם, אנשי האובייקטיביות החדשה וקבוצה של אמנים שאינם מקוטלגים על־פי סיגנון מסויים.

מבין הגרמנים של המאה התשע־עשרה מוצג בארץ לראשונה האנס פון מארס, שהוא אחד המייצגים המובהקים של נהיית הבורגנות הרומאנטית המשכילה אחר נופי הארם והטבע האיטלקיים. פון מארס הוא בן הגל האחרון, הדקרנטי, של החזרה אל הסצינות חכמו־מיתולוגיות, בהן מרקדים עלמים איטלקים דקי גו במחלצות טבע במרחבים בראשיתיים. פון מארס מדגים בציור בשם „פרגולה" (1873) את הפער בין הרצינות והאיפוק שלו ושל ידידיו, אנשי האצולה והאמנות הישובים בחליפות שחורות רכוסות עד סנטר, לבין הפשטות של כפרייה יחפה ושופעת המיניקה את תינוקה על מעקה מדרגות. רומאנטיקה גרמנית שונה במקצת, זו של הכפריים קשיי־היום ורוקמות התחרה, בוטאה על־ידי מקס ליברמן, יהודי שהאמין בהתבוללות תרבותית, התנגד לאימפרסיוניזם הצרפתי והגיע לכהן כנשיא כבוד של האקדמיה הפרוסית לאמנויות.

בפתח הקטלוג מביא מרק שפס קטע ממיכתב ששיגר ליברמן בערוב ימיו למוזיאון תל־אביב, ובו הוא מכה על חטא ומצר על חלום ההתבוללות שאיכזב ועל שלילתו את הציונות בשיחות שקיים עם ביאליק. ציורו של ליברמן „בית־ספר הולנדי לתפירה" הוא הפנינה בחלק זה של האוסף. הוא מתאר כיתת יתומות רוכנות על מעשה תחרה כשהאור המשתקף בשביסין הלבנים ודממת הריכוז הם הנושאים האמיתיים של הציור.

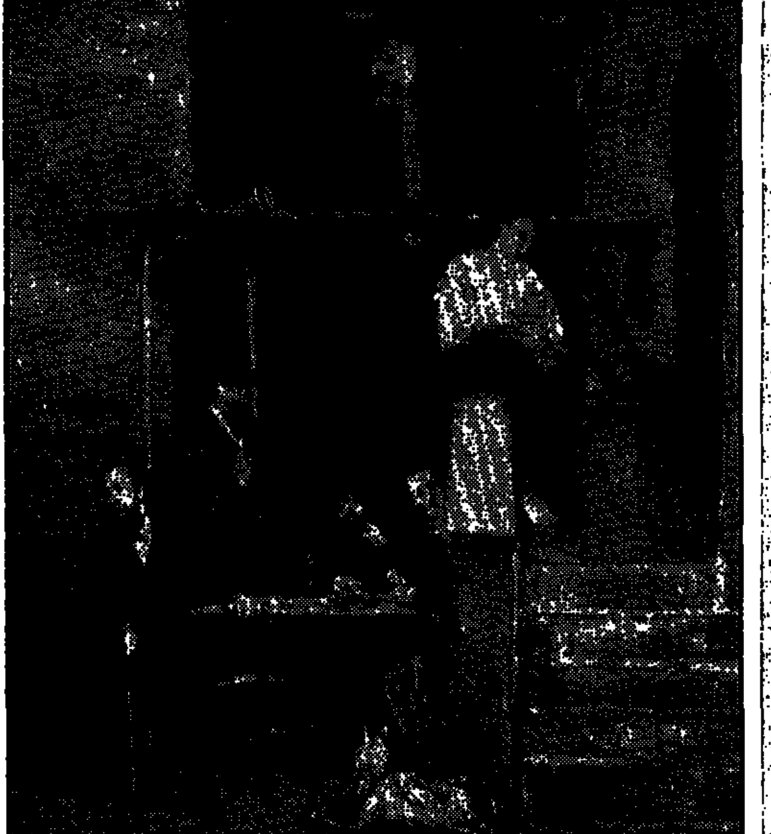
צייר מסוגנן ומנייריסטי יותר, הוא הצייר הלאומי השווייצי פרדיננד הודלר. הודלר היה בעל השפעה מסויימת בזמנו ועשה מלאכתו נאמנה בציירו נשים עירומות ובהכליטו את הנוקשה והגברי שבהן על רקע מרבדי דשא וכלניות. מול קבוצה זו הכוללת בין השאר את קורינט לייבל ושפיצוג באה קבוצת האימפרסיוניסטים. בעיקר בונאר, בציור קסום בשם „המפה הלבנה", שבו המפה היא הנושא המרכזי ושתי נשים צעירות העורכות את השולחן נטמעות ברקע הכתום־אדמדם. מעניין להשוות את העניין המשותף של בונאר וליברמן בהחזרה של אור מבד לבן ולהיזכר במרחק האידיאולוגי של המעגלים להם השתייכו.

אחד הציורים המיוחדים בתערוכה הוא מריה השמנה של טולוז לוטרק. זהו אינו ציור אופייני ללוטרק, והוא מנוגד לכרזות הקברט שלו המקשטות כיום לוחות שנה. לוטרק צייר את היצאנית „ונוס ממונטמארטר" כשהיה בן עשרים, בשנה שבה עזב את בית הוריו. היא מצויירת על רקע כהה וקיומה העלוב והבלה מתואר במבט ישיר. יושבת במערומיה ובמלוא כובדה על כורסה מול הצייר כשברכיה כמעט נוגעות בכן הציירים. גופה מצוייר לפרטיו בחוורונו ורק עיניה מחוקות בגוון כחול־אפרפר של מוות. בציורו של מונה „מראה של הנהר קרו ביום סגריר" אנו חוזים את מצב־רוחו הקודר של מונה. מונה אופף את גדות הנהר, את מימיו ואת הגבעות שבאופק, במעטה סמיך של סגול כהה. במיכתב לחבר, שחלק ממנו מצוטט בקטלוג, מתאונן מונה עד כמה קשה ומתסכל לצייר את הנהר במזג־האוויר ההפכפך.

פאולה מודרזון־בקר, ציירת מאחרת מעט לאימפרסיוניזם המקורי. אולם שייכת אליו. מוצגת בראשונה בארץ. הציורים האופייניים לה „אם וילד" ו„ילדה עם פרחים" מתקשרים לאקזוטיות של גוגן והאחרון מקרים את החזרה לרוח הילדות של פול קליי.

★

(רשימה ראשונה)

האנס פון מארס: פרגולה, 1873

אני ישראלי

(המשך מעמוד 23)

מלומדים דתיים גדולים: פרופ' לייבוביץ' ופרופ' אורבך, ובצדק רב. כי השם ישראל הוא השם המקורי הכולל של העם. השם יהודי מופיע לקראת חורבן בית ראשון ומופיע ככינויו של היהודי באופן טבעי כאשר אנו מוצאים אותו בגולה בשושן הבירה, „מרדכי היהודי אשר בשושן הבירה". כאשר הישראלי מנותק מארצו, משפתו, מהמיסגרת הטוטאלית של בני עמו, הוא הופך ליהודי. זאת הסיבה שכאשר חזר עזרא לארץ־ישראל, ביקש להחזיר את השם ישראל לכל המיסמכים. זאת הסיבה שאנחנו קראנו למדינה הזאת ישראל ולא יהודיה או יהודה או ציון, כי אכן חזרנו מהחלקיות אל הטוטאליות. והרי אלה דברים פשוטים וברורים, אף כי מרהימים באי הידיעה הכרוכה בהם, כי אנשים חושבים תמיד שהמושג יהודי הוא השלם או האותנטי, והמושג ישראלי הוא תת־מחלקה בו, בעוד שהמצב הוא בדיוק הפוך!

אגב, באותו פרק י"ט בעמ' 156, בערך יהדות, מתברר עוד דבר מדהים. מושג זה, שעובר כמטבע לסוחר בכל הויכוחים על חילוניות ודתיות, הוא מושג חדיש מאוד יחסית. הרשו לי לצטט את הנאמר באנציקלופדיה העברית: „יהדות – בספר חשמונאים (ב' כ"א י"ד ל"ח) נמצא לראשונה המושג ביוונית (כל ההדגשות הן שלי, א.ב.י.) כשם לדת ישראל. המונח העברי אינו מצוי בספרות חז"ל ועד לתקופה החדשה הוא נדיר מאוד גם בספרות התורנית ובספרות ההגות היהודית. מסתבר שכל עוד היתה מהותה הכוללנית של דת ישראל כמקיפה את מלוא המציאות של עם ישראל ושל אדם מישראל לא היה ליהודי צורך לציין מציאות זו בשם מיוחד. המונח נוצר, כנראה מתוך עימות העולם היהודי עם העולם הנוכרי והא נעשה רווח בספרות ההשכלה היהודית בתקופה החדשה, משעה שהמושג שאלין הוא מכוון נעשה בעייתי והחל בחיפוש הגדרה (או הגדרות) לעם היהודי והתוכן הספציפי של מציאותו ההיסטורית ושל קיומו בהווה הפך עניין להערכות שונות ולתפיסות שונות ולפרשנות רבת כיוונים ומגמות מהן סותרות ומנוגדות זו לזו".

בילבול וטישטוש

אם היו נכנסים לאולם זה, שבו אנחנו יושבים, כמה דמויות ראשונות במעלה של העם היהודי, נאמר משה רבנו או דוד המלך או אליהו הנביא, או גדעון השופט או אפילו ישעיהו הנביא, והיינו מבקשים מהם להזדהות, לחציג את זהותם כמו שאנחנו כאן על הבמה התבקשנו לעשות זאת, הם היו עונים לנו בפשטות: אנחנו ישראלים, או אנחנו בני ישראל. אם היינו שואלים אותם: האם אתם יהודים? הם היו עונים בתימהון: מה זה יהודי?

הבילבול והטישטוש, שהתרחשו באחרונה סביב המושג ישראלי, נובעים מכך שאנו מבלבלים בין הפן של האזרחות הטמון במושג, לפן של הזהות, הטמון אף הוא במושג. אבל מושגי זהות לאומים רבים ביותר נושאים בתוכם כפילות זאת. המושג צרפתי הוא גם מושג של זהות וגם מושג של אזרחות, ויכולים להשתתף בו מחזיקי תעודת־זהות צרפתית שהם בני לאומים אחרים בהורדתם ובנטייתם, כגון אלג'יראי צרפתי או קורסיקאי צרפתי. הויכוח הנוקב, שניהלתי עם ידידי אנטון שמאס, התרכז בדיוק בנקודה הזאת. הוא רוצה לתפוס את המושג ישראלי רק כמושג אזרחות, כגון אם תרצו, המושג בלגי המשותף לואלונים ולפלמים; ואילו אני תופס את המושג כמושג של אזרחות וגם של זהות, כגון המושג ספרדיות, שעבור הבאסקים הוא בעיקר מושג של אזרחות ולא מושג של זהות, ועבור הספרדים הוא מושג גם של אזרחות וגם של זהות.

אנשים רבים בקרב היהודים־הישראלים נרתעים להשתמש במושג ישראלי כמושג יחיד עבור הזהות ומעדיפים את הכפילות יהודי־ישראלי, כי הם חוששים שבמושג ישראלי הם כאילו מוותרים על כל העבר והמורשת היהודית, ואין הדבר כך. לשם שהישראלים שהלכו לגולת בבל ולאחר־מכן לגלויות אחרות החליפו את השם ישראלי בשם יהודי לא ויתרו על כל המורשת התנ"כית הארוכה של בית ראשון (אל נשכח: יותר מאלף שנים של היסטוריה היה המושג ישראלי שם בלעדי ויחיד לזהותנו), כך גם היהודים הבאים לארץ; אל הטוטאליות היהודית, אינם מוותרים על כל המורשת שמאקוריהם, אלא להיפך: פונפים אותה באחריות גדולה יותר ומלאה יותר, בחיותם נדרשים לא רק לחיות אותה כמורשת אינטלקטואלית, אלא ליישם אותה בפועל בתוך כל ריקמת החיים סביבם. הפיצול של שני השמות הוא בעיני שורש רעות רבות, כהיותו מאפשר לאדם להשליך את כישלונותיו על חלק זה או אחר של זהותו ולא לראות את עצמו כחטיבה שלמה אחת. יתירה מזאת, הגרעין היהודי בתוכנו הוא זה המאפשר לנו לזוז מכאן בקלות ולחזור לגולה בלי לשבור את זהותנו. הזהות היהודית היא הפספורט היעיל ביותר לתנועה בעולם, והיא הוכיחה את עצמה ככזאת (לא מבחינת הקיום, אלא מבחינת שמירת הזהות) במשך יותר מאלפיים וחמש מאות שנים.

לא, איני רוצה לחזור כאן על כל הנימוקים המוליכים אותי להזדהות, כלעדית תחת המושג ישראלי. הם רבים כל־כך ובוערים בתוכי, עד שצריך יהיה להוריד אותי בכוח מן הבמה הזאת. לצורך הדיון שלנו על דתיות־חילוניות, המושג ישראלי הוא מושג שמבקיע לנו דרך, כי המלה ישראלי אינה טעונה מראש באלמנטים דתיים כמו המושג יהודי.

שאלות ותשובות

לסיכום: נדרשתי כאן לתת את תעודת הזהות החילונית שלי, ואני אעמיד אותה בצורת שאלות ותשובות, שבהן תיווכחו לדעת שאיני נכנס להתנצלות של תוכן, שנלחמת על הלגיטימיות שלי, אלא מתעקש על המיסגרת של הזהות כבסיס לכל ויכוח.

– מי אתה?
– אני ישראלי.
– לא, איזו לאומיות?
– אני ישראלי.
– אבל גם הערבי הוא ישראלי.
– אני ישראלי בזהותי לא רק באזרחותי.
– אבל האם אתה יהודי?
– ודאי, הרי אמרתי לך אני ישראלי (ובמשל שלנו: אני הקוף, לא קוף העמקים, היהודי הוא קוף העמקים, הישראלי הוא הקוף).
– אז אתה יהודי חילוני?
– אמרתי לך, אני ישראלי.
– אז אתה ישראלי חילוני?
– אני ישראלי. לא ישראלי ודתי.

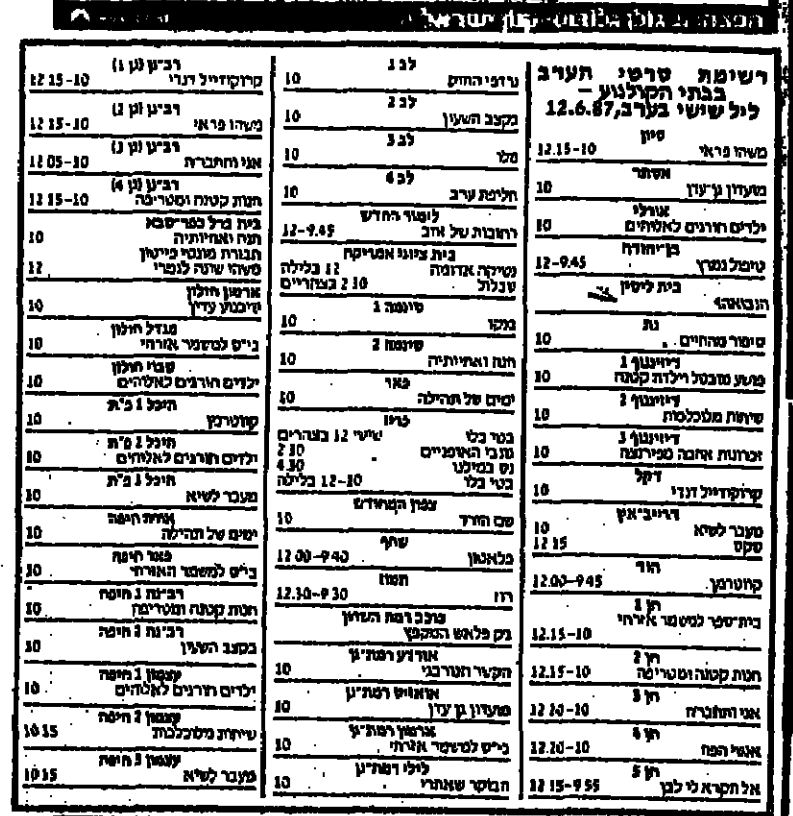
תאמרו לי: אין כאן אלא ענין של סמנטיקה, ואני אענה לכם שתי תשובות. ראשית, ענין סמנטי הוא חשוב ביותר; ושנית, האם חשבתם למה הדתיים מתעקשים כל־כך על המושג יהודי ולא על המושג ישראלי, אף כי זה האחרון הוא מושג קדום יותר, אותנטי יותר, קשור גם בשמה של הארץ, ולפי המסורת הדתית אלוהים בעצמו נתן לנו שם זה? אם הם מוותרים על השימוש במושג זה ומעדיפים את המושג יהודי ויהדות תחתיו, הסיבה היא שמושג זה משמש להם בסיס מוצק יותר לטענה נגד החילוניות מאשר המושג ישראלי וישראליות. זאת הסיבה שאנו חייבים להתעקש עליו. הם מבקשים כל הזמן להחזיר אותנו אל המקורות. אדרבה, אנחנו מסכימים לכך, ואנחנו נאלץ אותם לחזור עמוק יותר למקורות, לא מתוך מגמה „כנענית", אלא מתוך מגמה להעלות את כל תולדות עמנו כחטיבה אחת.

כאשר אומר צרפתי שהוא צרפתי כמו אבות אבותיו שחיו לפני מאות שנה, אין הוא חייב בשום נאמנות והוא חייב בידיעה) לפאודליזם או למונרכיזם או לנצרות, שהיו מרכיבים חשובים ומרכזיים ביותר בהיסטוריה של צרפת, כדי להמשיך ולשמור את זהותו הצרפתית. המיסגרת של הלשון, הטריטוריה ומיסגרת החיים הטוטאלית מחזיקה את צרפתיותו, גם אם הוא מהלך במכנסי ג'ינס ליד הסינה ושומע בווקמן שלו מוסיקת רוק אמריקנית. הוא אמנם שונה מהצרפתי שחי בחצרו של לואי ה־16, אבל אין הוא פחות צרפתי או צרפתי מתבולל. המיסגרת של המושג יהודי או יהודיות מחייבת אותנו נאמנות גדולה יותר למסורת, ומכאן גם לדת כמרכיב מרכזי ביותר בתוכה, כי מיסגרת זו חסרה כל־כך מרכיבים לאומיים קבועים אחרים. לא כן המושג ישראלי או ישראליות, עם כל האזוריות והכניסה שאנו כוללים בה את כל ההיסטוריה שלנו. זאת מיסגרת איתנה יותר, שמאפשרת לנו אי־מריודי חירות גדולה יותר.

אכן, הרבה פעמים אנו חשים בדברי מנחם ברינקר „כי המקום שבו עמדו ברנר והבריו אינו מרוחק ביותר מן המקום שבו גם אנו עומדים"; אבל ברנר גם אמר „אין מקום אחר", והוא ידע היטב שאין הכוונה לשאלת המגורים. מי כמוהו ידע שהיהודים מסוגלים להתגורר גם על הירח, לאחר שהגויים יתקינו את אמצעי התובלה לשם. אין מקום אחר הוא רק במובן הרוחני־מוסרי. המאבק שלנו למען הלגיטימציה של החילוניות יכול איפוא להעמיק את ההכרה הציונית מורית שלנו.

שם הספר	מחיר מיוחד	מחיר המחירון
ספר ירושלים – התקופה המוסלמית (638–1099) / יהושע פראוור (עורך)	28.00	38.00
הכתר – סיפורו של כתר ארם צובה / אמנון שמוש	17.00	26.00
ארץ־ישראל בתיאורי נוסעים רוסיים / יואל רבא	17.00	26.00
בית המטבעות הארץ־ישראלי בתקופה הרומית־ביזאנטית / יוסף הירשפלד	22.00	29.60
הכתובות היווניות מבתי הכנסת בארץ ישראל / לאה רוט־גרסון	22.00	29.60
ירושלים בימי הבית הראשון והבית השני (מטלולי סיורים) / עפרי לוי	11.00	18.30
ירושלים החצויה – „הקו העירוני" 1948–1967 (מטלולי סיורים) / אמנון רמון	10.00	18.30
כפר השילוח – עיר קברים מתקופת המלוכה / דוד אוסישקין	28.00	38.00
סידרת „עידן" / מרדכי נאור (עורך):		
„עידן" 7 – נס עציון מראשיתו ועד תש"ח: כריכה רכה	8.00	12.00
כריכה קשה	11.00	15.80
„עידן" 8 – עולים ומעברות, 1948–1952: כריכה רכה	10.00	15.80
כריכה קשה	13.00	20.00
„עידן" 9 – „חומה ומגדל": כריכה רכה	10.00	15.80
כריכה קשה	13.00	20.00

גם אתם תשתוללו מצחוק בקומדיה
טיפול נמרץ
CRITICAL CONDITION
בימוי: מייקל אפטד
בכורה ארצית
"בן־יהודה" תל־אביב

ז'ראר דפרדייה • פייר רישאר
"פושע, מובטל... וילדה קטנה"
שבוע 3 | "דיזנגוף" ת"א | "עדן" ירושלים | "סטודיו" נתניה

קריאה מהנה
בשבועון "לאשה"

האולפנים המאוחדים הרצליה—גבעתיים | חוד חמקות | אולפני גבע
לאור הביקוש הרב הופיעה מהדורה שלישית של קלטות הוידאו הבאות
6 קלטות ללימוד אנגלית בהנחיית אהרון קפלן וסיגל כהן • 6 קלטות ללימוד צרפתית בהנחיית פרוספר אפללו ומישל מורן • 4 קלטות וידאו ללימוד אנגלית לילדים בהנחיית סוזי מולר ובתה שירי
פרטים: חוד חמקות, ויצמן 65 גבעתיים, טל' (03)317111, בין השעות 8.30—20.00 (בשישי שבת: 8.00—20.00) טל. (03)781066 – גדי

מוצאי שבת בבתי הקולנוע

■ תל־אביב יפו

9.30 – 7.15
אורלי: "ילדים חורגים לאלוהים" 9.30 ,7
אסתר: "מועדון גן עדן" 9.45 ,7.30
בית לסין: "הנבואה" 23.15
בן־יהודה: "טיפול נמרץ"
גורדון המחודש: "נשואיה של מריה בראון" 9.40 ,7.30
גת: "סיפור מהחיים" 9.45 ,7.30
דיזנגוף 1: "פושע מובטל וילדה קטנה" 9.50 ,7.30
דיזנגוף 2: "שיחות מלוכלכות" 9.50 ,7.30
דיזנגוף 3: "זכרונות אהבה מפירנצה" 9.50 ,7.30
דקל: "קרוקודיל דנדי"
דרייב־אין: "מעבר לשיא" 8, 10; סקס 12
הקולנוע – (בית ציוני אמריקה): "נשיקה אדומה" 9.30 ,7.30; "סרט מסונף" 11.45
הוד: "קווטרמן"
הסינמטק הישראלי: "יום במירוצים" 8; "המכס" 8.45
חן 1: "בי"ס למשמר אזרחי" 9.55 ,7.35
חן 2: "חנות קטנה ומטריפה" 9.50 ,7.45
חן 3: "אני והחברה" 9.50 ,7.50
חן 4: "אנשי הפח" 9.55 ,7.40
חן 5: "אל תקרא לי לכף" 9.55 ,7.45
לב 1: "גרופי החוק" 9.40 ,7.30
לב 2: "בקצב השעון" 9.40 ,7.40
לב 3: "מלך" 9.40 ,7.30
לב 4: "חליפת ערב" 9.50 ,7.50
לימור: "ברחובות הזהב"
מוזיאון ת"א: "מותו של סוכן" 9.30 ,7

קלאוס מאריה ברנדאו'ר
בתפקידו הגדול

רחובות זהב

"ציון 10. רחובות של זהב הוא כל מה שהסרט רוקי 4 יכול היה להיות" או.בי.סי ראדיו

"סרט מחמם את הלב" ושינגטון פוסט

"ברנדאו'ר אחד מגדולי השחקנים בכל הזמנים" שיקאגו טריביון

"הסרט עשוי מעולה" סיאטל פוסט

Streets of Gold

"לימור" ת"א | ליל ששי 12-9.45 | מוצ"ש 9.30-7.15 | ימי חול 5-7.15-9.30

הם תוקפים שוב בלהיט החדש המצחיק מכולם

בית-ספר למשמר אזרחי

Police Academy 4

עם: סטיב גוטנברג, בובה סמית, מייקל ווינסלאו, לסלי איסטברוק וכל החבר'ה הטובים...

WARNER BROS. PRESENTS A PAUL MASLANSKY PRODUCTION "POLICE ACADEMY 4: CITIZENS ON PATROL" STARRING STEVE GUTTENBERG BUBBA SMITH MICHAEL WINSLOW ... SHARON STONE ... PRODUCED BY PAUL MASLANSKY DIRECTED BY JIM DRAKE

בכורה ארצית

מליל שישי 12.6.87	ממוצ"ש 13.6.87
"רב-חן" ת"א	"אורנע" ירושלים
"ארמון" ר"ג	"שרון" נתניה
"פאר" חיפה	"סביון" קריות
"מגדל" חולון	"מאור" אשקלון
	"אשדוד" אשדוד

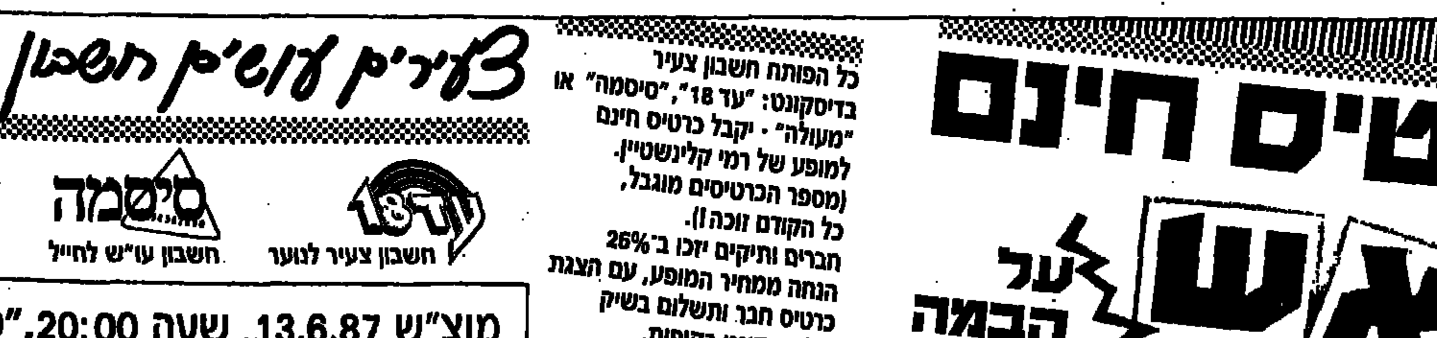

הרוב קובע:
ידיעות אחרונות
העתון של המדינה

כולנו הולכים ליריד ואתם?

יריד הקניות הגדול ביותר במדינה

4 עד 20 ביוני
גני התערוכה תל־אביב

פתוח כל יום מ־17.00 עד 23.00
ובמוצ"ש מצאת השבת עד חצות (בימי שישי סגור)

כולם הולכים ליריד
כי שם יש תצוגה ומכירה של אלפי מוצרים ממיטב היצרנים והיבואנים:
- מערכות ריהוט
- כלי בית
- אופנה
- תכשיטים
- מוצרים לתרבות הדיור
- מחשבים אישיים
- מכשירי חשמל ביתיים
- אינסטלציה סניטרית
- ספורט
- מזון
- ועוד עשרות ענפים.

יריד אדם ומעונו 87 הגדול שהיה אי פעם מעל 400 מציגים
מהרבן
מופעי תאטרון רחוב ססגונים ומגוונים בהשתתפות 25 אמנים, פנטומימאים, לוליינים, מוסיקאים, אנשי קרקס, אקרובטים וליצנים.

תחבורה ציבורית
תחבורה ציבורית מובטחת ליריד אדם ומעונו:
אוטובוסים:
דן - 21, 28, 47, 48,
אגד - 526
רכבת ישראל - תחנה מיוחדת לבאים מחיפה מרכז ובת־גלים

כרטיס הנחה
כרטיסי הנחה לקבוצות מאורגנות, ועדי עובדים וקיבוצים להשיג: "הדרן־קסטל" רח' אבן גבירול 90, תל־אביב טלפון: 03-223167 או בקופות היריד טלפון: 03-422422, ניתן לשלם גם באמצעות כרטיס אשראי "ישראכרט".
ישראכרט

ארטומטש
מרכז תיירים בישראל בע"מ ומרכז הקונגרסים הישראלי שד' רוקח תל־אביב טל' 03-422422
יצירת נחום גוטמן "ימים ראשונים" מוצגת במרכז הקונגרסים למבקרים ביריד
כרטיס הכניסה כולל שימוש חינם במיתקן אחד בלונה פארק.

יריד אדם ומעונו '87

ערב גבינות ויין
מירי אלוני 1987

הערב 12.6 ב־22.00

מלון פאלאס, ת"א, אולם עצמאות

היכל יפימ!

מתוך המופע והתקליט החדש ובלהיטיה הגדולים.
מן הביקורת: "מירי אלוני מהממת ומרגשת יותר מתמיד".
קלידים, תיכנות וניהול מוסיקלי: יוסי בימון.
הבדרן והשחקן **חיים שגער** משעשע ומבדר בתוכנית חדשה.
תצוגת אופנה מפוארת - בגדי ים וקיץ
פרסים והגרלות – כרטיס טיסה לאירופה הלוך ושוב
מוסיקה לריקודים מכל הזמנים ★ אוירה מקסימה ורומנטית ★ חישיבה סביב שולחנות ★ מחיר הכרטיס 27.5 ש"ח כולל פלטת גבינה לזוג, יין חופשי וחטיפים.
הזמנת מקומות מלון פאלאס 03-445111. המשרד - סופר סאונד הפקות 03-7524921

הבימה התיאטרון הלאומי	הקאמרי התיאטרון של תל-אביב	התיאטרון העירוני חיפה	תיאטרון באר-שבע
מירלה אפרת מוצ"ש 13.6 ב־21.00; יום א' 14.6: 17.30, 20.30	**חבלי משיח** מוצ"ש 13.6 • יום א' 14.6	**תימנוש - ואדי סאליב** מוצ"ש 13.6 סדרות א'־ב', 3; יום א' 14.6 סדרה 14; יום ב' 15.6 סדרה 5	**אילוף הסוררת** מוצ"ש 13.6 – ב"ש 18.30, 21.30; יום א' 14.6, יום ב' 15.6 עפולה
הדוד וניה מוצ"ש 13.6 ב־21.00; יום א' 14.6 • יום ה' 18.6	**פולת - בצוותא** מוצ"ש 13.6 • יום א' 14.6	**מכס ומוריס** – ת"א ב' ליסין; מוצ"ש 13.6 ב־21.00; יום א' 14.6 ב־20.30	**סינים סינים** (הסמטה) תלויש 6; יום א' 14.6 ★ יום ב' 15.6
בדרך לברודווי יום ב' 16.6 • יום ד' 17.6	**אהבה מאוחרת** - יום ב' 15.6	**הקיץ של אביה** – ירושלים מופת" מוצ"ש 13.6 ב־21.00	**תוטורת על תנאי** יום ב' 16.6 ★ יום ד' 17.6 הבימה
אנשטיין - בימרתף: יום ב' 15.6	**החילוני האחרון** - בצוותא יום ב' 15.6 • יום ה' 18.6		**בעל שימושי מאוד** (תלויש מס' 6) יום ב' 16.6 ★ יום ד' 17.6
	בחמאם: הערב 12.6 ב־22.00		
	רכוש נטוש – בצוותא יום ב' 16.6		

הבימה התיאטרון הלאומי: מירלה אפרת — להיט העונה

לתושבי חיפה והסביבה 4 הצגות בלבד באודיטוריום 18.6, 20.6, 21.6, 22.6, ב־20.30
כרטיסים במשרד "גרבר". כרטיסים בקופת התיאטרון – 296071 ובמשרדי הכרטיסים

הצגות מיוחדות לתושבי כפר־סבא, נתניה והשרון

גבעת־חיים "בית־שרת" מוצ"ש 27.6 ב־9.00
כרטי מופע 053-330335, "סינגל" 053-23198 ובקופה 06-365909

כפ"ס "היכל־התרבות" יום ב' 29.6 ב־5.30 וב־9
כרטי "לאן הערב" 052-22816 ובקופה 052-910618

פרסום בלקין

נא להכין כרטיסים מראש!

לצון נופל על לצון

מופע מבדר, מהנה ומצחיק עד דמעות...
כתב: יואל ריפל
משתתפים: **יואל ריפל, רותי הולצמן, מוצי אביב** ליד הפסנתר: **יעקב תירוש**
הערב 12.6 ב־10.30 ב"חוויה הישראלית", רחוב פסטר 4, יפו העתיקה
כרטיסים: "הדרן" 248787, "קסטל" 447678 • בערב המופע בקופה 8-813205 החל משעה 7.00 בערב.
הנחות לקבוצות וועדים ב"הדרן-קסטל" • לחיילים הנחות בקופות
המשרד: סופרסאונד הפקות, טל' 7524921

האגודה לקידום תרבות

התיאטרון לילדים ולנוער

מיסודו של משרד החינוך והתרבות
רחוב צבי ברוק 2 תל-אביב
טל. 291434, 293767, 281694

למנויי התיאטרון ולקהל הרחב
הצגת ה־200
לגילאי 9 ומעלה

שניים על גג בודד

מחזה, בימוי, מוסיקה ותאורה
ניגו דינטורונה וג'יאקומו רוויקיו
תפאורה: ענת מסנר
שחקנים: **יואל דרורי • מוטי שמשוביץ**
"מפגן של כשרון ושל מקצועיות לילדים ולהוריהם. יופי של הצגה"
(ד"ר שוש וייץ, ידיעות אחרונות)

ת"א "יד־לבנים" יום ב' 15.6 ב־17.00
כרטיסים בקופת האולם ביום ההצגה

מכללה למחול ספרדי

מרכז לתרבות ופעילויות פלמנקו בישראל
בהנהלת

דליה לאו

קורסי קיץ

קורס קיץ למחול ספרדי ופלמנקו
בהדרכת הכוריאוגרף הנודע

סירו

קורס מתקדמים לגיטרה פלמנקו
בהדרכת הגיטריסט הנודע

חואן סוטו

הקורסים יתקיימו בין התאריכים 5.7.87-23.7.87
ההרשמה: רח' גלגלי פלדה לא', הרצליה.
טל: 052-545321, 052-570246
מספר המקומות מוגבל.

פרסום בלקין

ג.מ.א מפיקים - אלף אלף הפקות שמחים להצחיק:

כתב וביים: הלל מיטלפונקט
בהשתתפות: רמי דנון, דב רייזר, תחיה דנון, שמואל וולף, דינה לימון, גילת מואב.
עיצוב תפאורה איתן לוי. ביצוע תפאורה אוגנית. עיצוב תלבושות מילי דורון.

הקומדיה של השנה

הועד מציע:

חופשה בסאן טרופה

הצגות ראשונות

קרית־ביאליק "ספיר" הערב יום ו' 12.6 ב־10.00
כרטי מופע 710106, ק. חיפה 662244 ובערב בקופה טל' 721807

הרצליה "דוד" יום ו' 19.6 ב־10.00
כרטי ק. מרכז 052-83814, השרון 494786 לאן הערב 052-22816 ובקופה

תל־אביב "בית־החייל" יום ב' 15.6 ב־9 יום ד' 24.6 ב־9
כרטי "הדרן" 248787 "קסטל" 444725 ובמשרדים

חולון "ארמון" יום ו' 26.6 ב־10.00
כרטיי הפצה ראשית הדרן–קסטל 223167 ובבידוראון טל' 885885

משרדים: ג.מ.א מפיקים בע"מ טל: 239248, אלף אלף הפקות בע"מ. טל': 283492, 294280.

הוצאת ספרים "סער"
מודה
לכ־200 הסופרים, המשוררים והאמנים שהשתתפו אמש בחגיגה הספרותית השנתית של "סער" בבית ציוני אמריקה
— "סער"
הוצאה לאור
שד' עמנואל 15
ת.ד. 26243 ת"א

עירית תל-אביב יפו
מנהל החנוך הנוער והתרבות

קפה-תיאטרון הסימטה

יפו העתיקה, מזל דגים 8, טל. 834709, 828729

הערב – יום ו' – 12.6		שבת (13.6) לילדים	מוצ"ש – 13.6	
ב־22.00 – הקומדיה של השנה **סינים סינים** מאת: מ. שיסגל. בימוי: ניקו ניתאי. עם: ששי קשת, נטע פלוצקי/פירה קנטור, גיל אלון, עירית שלג.	ב־22.30 – בעליית הגג **גדולה כמו החדר** מאת: מ. אברבוך, י. הרצברג. בימוי: מ. אברמון. עם: רבקה בכר	ב־11.00 **ארץ הפלאות של עליסה** עם: ראובן ואסתר חיים. ליווי: עופרת סימון	ב־21.00 **עור** מאת: ע. שמיר, נ. אחד. מוסיקה: נ. אחד. עם: ר. פורת, ש. מילשטיין, ש. פורת, נ. אחד	ב־21.00 בעליית הגג **הנפילה** מאת: אלבר קאמי. עם: ניקו ניתאי
ב־24.00 – ג'אז – ע. קימלמן – סקסופון, י. גוטשריד – פסנתר, א. פלטי – בס, ר. חולן – תופים		יום ב – 15.6 ב־21.00 מאיר אריאל	ב־22.30 – בור; מאת ובביצוע: נדב בן־יהודה	

נובמבר

יפו, טל. 811545, 821243

המועדון פתוח בכל ערב פרט לימי א'

מהפכת מחירים!

ימי חול 5 ש"ח • בשבת ב־6.45 5 ש"ח
יום שישי 15 ש"ח • ומוצ"ש ב־11.00 10 ש"ח
קבוצות בימי חול + ארוחה 14 ש"ח

תכנית חדשה לחודש יוני
- ★ צביקה פיק
- ★ צמד סטריפטיז מגרים
- ★ צמד אקרובטית מלונדון
- ★ איש ענק בקופסה קטנה
- ★ קוסמת נפלאה מאורגב
- ★ האיש בעל אלף הפרצופים מאיטליה

משחקי בינגו בכל ערב

גיורא נאור מציג:

מפגש חד־פעמי של שני מוסיקאים גדולים

באלדי אוליור — אהרלה קמינסקי

גיטרה — תופים וכלי הקשה

צוותא ת"א / שני 22.6, חמישי 2.7
בית אבא חושי חיפה / שישי 10.7
"התיאטרון" ב"ש / רביעי 1.7

★ ★ ★

הערב 12.6 ראשל"צ "צוותא" • מחר מוצ"ש 13.6 אביחיל "בית הגדודים" • 17.6 רביבים • 19.6 נהריה קולנוע "רון" • 20.6 רמת־השרון "צוותא / יד לבנים" • 25.6 כפר בלום • 26.6 נצרת עילית "מרכז ברקוביץ" • 27.6 טבעון "יער השומרים" • 22.7 דורות.

★ אוליור & קמינסקי – על תקליטים וקלטות GNP ★
משרד ההפקה: 03-5052988

תודה להנהלת הסינרמה
וליהודית נגר ברכה
עבור המסיבה הנפלאה
פנינה גולדשטיין
וחביבה פלטאו

ערב הכרזיות

קפה סיני
בימי שני 21.00 גילאי 30+
טרומפלדור 11 ת"א טל. 652621

הסליק

הערב יום ו' 12.6 שירי א"י
ודני בן־ישראל
מחר מוצ"ש 13.6
להקת האריות בשירי שנות ה־60
יום א': באווירה נעימה בסליק המדליק
יום ב': להקת בשם – רוק שנות ה־70
יום ג': חופשיים וחופשיות בידור עם שרה גור
להזמנות מקומות: מושיק 052-914949
ובערב 264594 אבן־גבירול 30 ת"א

משה יוסף הפקות - ג.מ.א. מפיקים גאים להציג:
30 שחקנים רקדנים וזמרים בליווי תזמורת... תלבושות ססגוניות... תפאורה מרהיבה... הלהיט הקופתי של כל הזמנים...

חנה לסלאו היא... אירמה לה דוס

חנה לסלאו
משה בקר
אריק לביא

לשבועיים בלבד! ת"א, היכל התרבות החל מ־18 ליולי. הפצה ראשית: "לאן", דיזנגוף 101, ת"א, טל. 231189, 247373 וביתר משרדי הכרטיסים. • לשבוע בלבד! ים, תיאטרון ירושלים, החל מ־19/8. הפצה ראשית: "קלעים", שמאי 16, טל. 02-221624, "בימות", שמאי 8, טל. 02-240896. • לשבוע בלבד! חיפה, אודיטוריום, החל מ־29/8. הפצה ראשית: "קופת חיפה", רח' בהוואלד 11, טל. 04-662244, 04-668276.
20% הנחה לבעלי "יוזהי" ב"לאן" בלבד, טל. 03-296193 • 30% הנחה בלעדית למחזיקי מנוי ה"בימה". בקופת הבימה בלבד. מחירים מוזלים לועדים וקבוצות "לאן" - 03-230896

תיאטרון לילך-רפי שחר מציג:

דודו טופז

בהצגת הבידור החמה

בלי חשבון

כתבו: דודו טופז, יואל רייאל, מנחם ולברמן, מוסיקה: עידן סובובולסקי
ליד הקלידים: יוסי סירי הנדרה ותאורה: א. ב. אלקטרוניקה חולון
מפיק בפועל: שוקי שצוב

לרגל צאת האלבום הכפול מהתוכניות
„פליטת פה — בלי חשבון"
יוגרלו מידי ערב בקרב הקהל 50 אלבומים כפולים
(המבצע עד סוף חודש יוני בלבד)

חולון „רינת" הערב יום ו' 12.6 ב־10.00
כרטיסי בידוראון 885885, במשרדים ובקופה 841174
חיפה „אודיטוריום" מחר מוצ"ש 13.6 ב־9.00
כרטיסים במשרדים ובקופה 380013
תל־אביב „בית־החייל" יום א' 14.6 ב־9.00
ירושלים „ג'ראר בכר" יום ב' 15.6 ב־9.00
עין־הרוד „בית־ציזלינג" יום ד' 17.6 ב־9.00
כפר־סבא „עמל" יום ו' 19.6 ב־10.00
פרדס־חנה „אמפי" מוצ"ש 20.6 ב־9.30
תל־אביב „בית־החייל" יום ב' 22.6 ב־9.00

כרטיסים „הדרך" 248787, „קסטל" 444725, במשרדים ובימי ההופעות בקופות

המשרד: תיאטרון לילך דיזנגוף סוסר ת"א 293905, 03-284774

קן הפקות מציג
קווטש
קומדיה
כתב וביים: סטיבן ברקוף
נוסח עברי: אבי קזרן

ישראל גוריון
אשר צרפתי
דזיה ישראלי
רחל אטאס
עזרא כפרי

תפאורה ותלבושות: יוסי בן ארי
תאורה: יחיאל אורגל

חולון „מתנ"ס" קרית־שרת מחר מוצ"ש 13.6 ב־9.00
כרטיסים: „בידוראון" 885885, ובקופה 5592390
אביחיל „בית־הגדודים" מוצ"ש 20.6 ב־9.00
כרטיסים: „מופע" 053-330335 ובקופה
ראשל"צ „צוותא" מוצ"ש 27.6 ב־9.00
עפולה „מופתרון" יום ד' 1.7 ב־9.00
קיראון „מרכז קהילתי" מוצאי־שבת 4.7 ב־9.00
תל־אביב „בית־החייל" יום ג' 7.7 ב־9.00
כרטיסי לאן, הדרן, קסטל ובמשרדים

כתובת משרד: שינקין 22 ת"א טל. 288833

המופע שמשגע את המדינה

בידור + אופנה + בינגו + סרט + פרסים והכל בכרטיס אחד

ערב רטוב
זוגות זוגות מס' 2

גבעתיים „הדר"
הערב יום ו' 12.6 ב־10.30

★ תצוגת אופנה — דוגמניות צמרת
★ 3 משחקי בינגו (כלול במחיר הכרטיס)
★ תחרות החולצה הרטובה
★ תחרות הזוג המושלם
★ תצוגת שרירים עם מר ישראל אלי הנה
★ תצוגת לבני נשים סקסיים עם אניטה פללי
★ שעשועי לילה לזוגות
★ סטפני במופע ארוטי נועז
★ מיסטר הרי — הכייס המהיר ביותר בעולם
★ סרט xxx
★ חדש במופע גלגל המזלות (רולטה)
★ פרסים יקרי ערך, סוף שבוע זוגי במלון מגדרין ועוד...

כרטי' „קרן", „הכרטיס", בת"א: „לאן", „הדרן", „קסטל", „רושקו"
לחיילים 50% הנחה בקופה טל. הקופה 719002

המועדון
הרמוניה
הערב יום שישי
אוכלים, שותים ורוקדים
בערב גבינות ויין
★ תיקי דיין
★ הזמר דודו מויאל
שירים מכל הזמנים נוסטלגיה ושירי ארץ ישראל.
★ חגיגת ריקודים
שירי שנות ה־60 של הלהיטים שאתכם עם התקליטן DAVID P.
הכניסה כולל פלטת גבינות לאנג ויין ... האורחים תהיה בשפע ללא תשלום.

קרוואן
פתוח ערב ערב
מועדון לילה ביפו העתיקה
טל: 828255
סגור ליום א'
תוכנית בינלאומית חדשה
★ הזמר שימי תבורי
★ הבדרן בדחן בבר יוקו
★ צמד לסביות מספרד
★ שלישיית רקדני סמבה מברזיל
★ צמד אקרובטים מספרד
★ מופע שווי משקל מאנגליה
מוריד מחירים
בימי חול 5 ש"ח, במוצ"ש 7.50 ש"ח
וביום שישי 12.50 ש"ח

תיאטרון רות וגבובותיה
מציג בשבתות ביפו
„החוויה הישראלית"
רח' פסטר 4,
יפו העתיקה
טל. 03-813205
בשעה 11.00 לפנה"צ
„שלגיה ושבעת הגמדים"
בשעה 12.15 בצהרים
„מיץ פטל"
בהשתתפות שחקנים ובובות
עיצוב בובות: ליעד גורדון

המועדון
הרמוניה
ביום שני 15.6 משעה 22.00
★ מרגלית צנעני
★ רקדנית הבטן גילה
★ בן־מוש ולהקתו
ועוד אמנים
כניסה מגיל 25

הלוח הכללי

המועדון
הרמוניה
מחר מוצאי־שבת
פנויים
פנויות
רוקדים
ומבלים
באוירה מקסימה

שמואל צמח – חיים סלוצקי גאים להציג

קליאו ליין

למנויי פסטיבל ישראל
והתזמורת הפילהרמונית
מבצע מיוחד!
כרטיסי הנחה ב„הדרן–קסטל" בלבד!

הגדולה בזמרות הג'אז והבלוז בעולם
בליווי להקת
JOHN DANKWORTH
4 הופעות בלבד בישראל!

תל־אביב „תיאטרון הבימה" יום ו' 19.6 ב־3 אחה"צ
כרטי' „הדרן", „קסטל" ובקופת הבימה
קיסריה „אמפיתיאטרון" מוצאי־שבת 20.6 ב־21.00
תל־אביב „היכל־התרבות" יום א' 21.6 ב־21.30
ירושלים „בנייני־האומה" יום ב' 22.6 ב־21.00

תסעת מיוחדת לקיסריה תצא מקופת היכל התרבות ת"א, בשעה 19.00 בדיוק, וחזרה בגמר המופע.
פרטים וכרטיסים: „הדרן–קסטל". למחזיקי כרטיסי אשראי, כלי נגינה „חלילית"
טל' 03-221792, 239258.

מרגעות - יעל צפיר גאה להציג:

טוביה צפיר דובי גל

אסנת וישינסקי • אבי דור • עירית ענבי
נגנים: ע. סובובולסקי • ד. קיזלשטיין • נ. ברנר

תולדות עם ישראל

בימוי: מוטי קירשנבאום
כתבו: ב. מיכאל א. סידון מוסיקה: י. רוזנבלום

לפי דרישת הקהל — שתי הצגות נוספות
חולון „רינת" יום ו' 19.6 ב־10.00
כרטי' בידוראון 885885 ובמשרדים
ת"א „בית־החייל" מוצ"ש 20.6 ב־9.30
כרטי' „הדרן" 248787, „קסטל" 444725 ובמשרדים
הבינו כרטיסים מראש!!!
מרגעות טל. 244515

הופיעו
דודו טופז
תקליט כפול
(באלבום מהודר)
הכוללים את המערכונים:
„בלי חשבון"
„פליטת־פה"
להשיג קלטת חדשה מתוכניתו החדשה „בלי חשבון"
הפקה והפצה: אחים ראובני 03-335584
מחיר מבצע (לשני התקליטים) – 15 ש"ח

המועדון שלך ושלי
אריאנה
תכנית בינלאומית מלהיבה
ערבים תוססים ומלהיבים עם:
★ אנג'לה זמרת מיוון
★ חרולה זמרת מיוון
★ גילי הלל הזמר הפופולרי
★ נוזום הורגול סולטן הזמר והריקוד
★ אלי עידן הזמר
טלפונים: 810284 ■ 822745 ■ 838002

הסיפון
למרגלות מלון הילטון ת"א
החלה עונת הקיץ 1987
צביקה פיק
בהופעה מהממת בלהיטיו הישנים והחדשים
בימים שישי ומוצ"ש + זמר אורח
כניסה חופשית
פתוח ערב ערב מן בשעות היום • הכניסה מחוף
מתקבלות הזמנות לאירועים
מ־50 עד 600 איש, טל': 423369, 03-242138

בלוייפ
המועדון הלוהט ביותר
מזרחי –
יווני טורקי
ברחוב רזיאל 19
יפו
הערב תוסס ומלהיב
עם לויטרוס יווני טורקי
★ עופר אלוס להיטים בעברית
★ חקוי וזמר שימי דון
ובמוצ"ש מצטרף לתכנית
נוזום הורגול הסולטן הטורקי
להזמנות ואירועים: 03-812618 – 03-847192

מופעי תיאטרון ★ בידור ★ מוסיקה

צוותא
לתרבות מתקדמת
אבן גבירול 30 ת"א, טל': 250156/7
הקופה פתוחה: 11.00–13.00, 19.00–20.30

תיאטרון
„היום בו נקבר מרטין בובר" – היום 12.6 ב־15.00
„פולת" – מוצ"ש 13.6 ב־21.00 • א' 14.6 ב־20.30
„החילוני האחרון" – ב' 15.6 • ה' 18.6 ב־20.30
„רטש נטוש" – ג' 16.6 • ד' 17.6 ב־20.30

אירועים מיוחדים
„אפוקליפסה משיחית" – עם חנן פורת על „תהליכי גאולה" יום ב' 15.6 ב־16.30
„יהדות – דת או תרבות?" עם ד"ר א. וולפנזון ג' 16.6 ב־16.30
„מאטב עד בראשית" – עם פרופ' ישעיהו ליבוביץ ד' 17.6 ב־16.30
„ספרות על הגל" – מופע רדיו בשידור ישיר לרגל „שבוע הספר העברי" – יום ה' 18.6 ב־16.30
„מגע וברח" – מעבדה תרבותית – מופע חד־פעמי יקבוע בהשתתפות צעירים מכל תחומי האמנויות – ה' 18.6 ב־24.00

בידור
יהונתן גפן – „על הפנים" הערב 12.6 ב־22.00 וב־24.00

מוסיקה
עוזרית 11:11 – יונתן זק ובדי טטילמן בנוזיקה ל־2 פסנתרים ופסנתר – 4 – ידיים – שבת 13.6 ב־11.00
„באו בצוותא" – רביעיית הסקסופונים הישראלית עם: אלברט פיאמנטה, גל לב, נח רוזנצוויג, אילן בירקוביץ
מוסיקה קאמרית – שבת 13.6 ב־17.00
בפואיה מוצגת תערוכת צילום של גלן דיצ'מונד

פנטזיות רוק
עם: מזי כהן, אריה מוסקונה ואהוד בנאי
„מוסיקה מצוינת, תפאורה ותאורה יוצאות מן הכלל" (יוסי גרבר)
„אופרת רוק משובחת" (יואב קוטנר)
יום שישי הבא 19.6 ב־22.00 ובחצות

מאמי
„מאמי" – התקליט, להשיג בחנויות התקליטים וב„צוותא"

בית ליסין
הצגות הערב 12.6 ב־21.00
מחר מוצ"ש 13.6 צוותא ראשל"צ ב־21.00 – הצגות אחרונות

אריק לביא
שר לכם ואתכם
הערב 12.6 ב־23.45

קרוים
הערב 12.6 הסכמין ב־21.00
הצגות אחרונות
(כניסה מאוחרים רק בהפסקה)

גורמים בראש עם עופרה
האיציק וויינגרטן – לילדים
מחר שבת 13.6 ב־11.30

החלה סגירת המנויים לעונת 87/88

עלילות מכס מוריס ובלח, מורדוך הערבי ובישיק חשוש
מחר מוצ"ש 13.6 ב־21.00
א' 14.6 • ב' 15.6 ב־20.30

ג'ורג' וג'ולי – ג'ני רבין
שרה גרשווין
מחר מוצ"ש 13.6 ב־21.30

מרתף הג'אז – ערב עם חשרון וולי סטומפרס – מוסיקת דיקסילנד
א' 14.6 ב־21.45

תנבואה
סרטון הנודע של קופולה
היום 12.6 ב־14.30 וב־23.30
מחר מוצ"ש ב־23.30
א'–ה' ב־23.15

רח' ויצמן 34, ת"א, טל. 216653, 257966 ישראכרט

התיאטרון המוסיקלי — זיק יעקב
רח' בלינסון 4 תל־אביב (ליד קולנוע ת"א)
למחזמר
שיער
מחפשים
שחקנים — שחקניות
היודעים לשיר ולרקוד
המעוניינים יפנו לתיאטרון בצרוף תמונה וקורות־חיים בכל יום בין השעות 14.00 – 10.00

הערב – הזמרת **עליזה אביב**
מארחת את להקת „מצב רוח"
מחר, מוצ"ש – אמן אורח
לין המשורר בשירי אי ונוסטלגיה
מועדון רפיס — RAFI'S CLUB
424491, 5468851 להזמנות טל' תל אביב

הגשש החיוור
נהריה „הוד" הערב יום ו' 12.6 ב־10.00
טל הקופה 920502
תל־אביב „בית החייל" 2 הצגות אחרונות בת"א
מחר מוצ"ש 13.6 ב־9.30
יום ב' 23.6 ב־9
עכו „אודיטוריום" מוצ"ש 20.6 ב־9.00

מתי כספי
ארץ טרופית יפה מאד
התיאטרון העממי 221269-03
גבעתיים „שביט" הערב יום ו' 12.6 ב־9.30 וב־11.45
כרטי' קרן, הכרטיס, לאן בקופה טל' 314797 וכטל 221271, 221269, 222929
קרית־חיים „בית־העם" מחר מוצ"ש 13.6 ב־9.30
טל הקופה 721507
כרמיאל „היכל התרבות" יום ב' 15.6 ב־9.30
תל־אביב „תיאטרון הקאמרי" יום ו' 19.6 ב־9.30 ובחצות

הצל והגל השחור
תל־אביב „תיאטרון הקאמרי" הערב יום ו' 12.6 ב־10
רחובות „ויקס" מחר מוצ"ש 13.6 ב־9.00
טל הקופה 483352
התיאטרון העממי: 221269

דרק ג'קובי DEREK JACOBI
גדול שחקני הבמה האנגלית
בהצגה
"MAD, BAD & DANGEROUS TO KNOW"
עם השחקנית איזלה בליר
תל־אביב „תיאטרון הבימה" 20.7 • ב־9 24.7 ב־3
תל־אביב „בית החייל" יום ב' 21.7 ב־9.00
כ"ס „ה. התרבות" 22.7 ב־9
תיאטרון חיפה 23.7 ב־9
תיאטרון ירושלים 25.7 ב־9.15 • 26.7 ב־9
צמח–סלוצקי 03-239777

גברת פלפלת
מחזה מוסיקלי לילדים ולכל המשפחה
הרצליה „דוד" 14.6 ב־4.30
רמלה „היכל התרבות" יום ב' 15.6 ב־5.00
קרית־ביאליק „סביון" יום ג' 16.6 ב־4.30
אשדוד „אשדוד" 17.6 ב־4.30

עבדיה — רבקה זהר בהופעה
קרית־חיים „בית־נגלר" הערב יום ו' 12.6 ב־10.00
רמלה „היכל־התרבות" מחר, מוצ"ש 13.6 ב־9.00
רחובות „ויקס" יום ד' 17.6 ב־9.00
„בית ברל" יום ו' 19.6 ב־10.00
כרטי' „לאן" 247373 ובמשרדים

מנחם זילברמן
„ערב בלי אשתי"
הרצליה „אודיטוריום" מלון דניאל הערב יום ו' 12.6 ב־10 וב־12
אולם הדסים מחר 13.6 ב־9.30
ת"א „אמפי דוחל" בית דני
שכ' התקוה 15.6 ב־9
קרית־חיים „בית־נגלר" יום ו' 19.6 ב־10 – חגיגית

הופה היי על הבמה
יגאל בשן
עוזי חיטמן
יונתן מילר
תל־אביב „אמפי וואחל" מופע לכל המשפחה יום א' 14.6 ב־17.00
עומר „אמפיתיאטרון" מוצ"ש 20.6 ב־18.45

צמח בצמח
צמחלנד
מופעים ואירועים בינלאומיים מבוקר עד ערב ללא הפסק
★ ספינת פיראטים
★ אריות־ים
★ 3 מגלשות מים וכל כיופי הקיץ

דודו דותן
דודו דותן מארח ומבדח
ת"א „בית ציוני אמריקה" הערב יום ו' 12.6 בשעה 22.00
כרטיסים „הדרן", כל המשרדים והקופה

רמי קלינשטיין אש
תל־אביב „סינרמה" מחר מוצ"ש 13.6 ב־8.00
כרטי' „הדרן" 248787, „קסטל" 444725 במשרדים ובערב המופע בקופת הסינרמה
קוטלר־אכר 200177

נורית גלרון
משהו בגבה
מצפה מודיעין „אמפי" הערב יום ו' 12.6 ב־10.15
ת"א „אמפי וואחל" מחר מוצ"ש 13.6 ב־9.30
עין־חוד „אמפי" יום ו' 19.6 ב־10.30
ראשל"צ „צוותא" יום ו' 26.6 ב־10.00

זוגות זוגות מס' 2
תכנית חדשה
גבעתיים „הדר" הערב יום ו' 12.6 ב־10.30
בתכנית תצוגת אופנה – דוגמניות צמרת ★ משחקי בינגו (כלול במחיר הכרטיס) ★ תחרות החולצה הרטובה ★ תחרות הזוג המושלם ★ תצוגת שרירים עם מר ישראל אלי הנה ★ תצוגת לבני נשים סקסיים עם אניטה פללי ★ שעשועי לילה לזוגות ★ סטפני במופע ארוטי נועז
★ מיסטר הרי – הכייס המהיר ביותר בעולם ★ סרט ... ★ חדש במופע גלגל המזלות (רולטה) ★ פרסים יקרי ערך, סוף שבוע זוגי במלון מגדרין ועוד. כרטי' קרן, הכרטיס, במשרדים בת"א. לחיילים 50% הנחה בקופה
טל. הקופה 719002
דני פלץ 297193

יהונתן גפן
„על הפנים"
עם אלון אולארצ'יק
הצגות אחרונות
תל־אביב „צוותא" הערב יום ו' 12.6 ב־10 ובחצות
עכו „מופת" יום ו' 19.6 ב־10.00
אשקלון „בוסתן הזיתים" מוצ"ש 20.6 ב־9.00

יונה אליאן
ששון גבאי
בקומדיה
זוג פתוח
תל־אביב „בית ליסין" הערב יום ו' 12.6 ב־9.00
טל הקופה 216653, 257966
ראשל"צ „צוותא" מחר מוצ"ש 13.6 ב־9.00
תל־אביב „בית החייל" יום ד' 17.6 ב־9.00

דינה דורון
„מיטה מטבח. מיטה מטבח"
אלדד בימות ובדים מציג: הצגת ה־900!!!
חדרה „מופת" הערב 12.6 ב־22.00
חולון מלון נאות שושנים מחר מוצ"ש 13.6 ב־21.00
ישובי התענך יום ב' 15.6 ב־21.00
כרמיאל מופ"ת יום ב' 22.6 ב־22.00

קומדיה אנושית
בעל שימושי מאוד
עם אילן דר, דינה דורון, רחל הפלר
אלדד בימות ובדים בשיתוף תיאטרון בית ליסין
תיאטרון באר־שבע ב' 16.6, ד' 17.6 ב־20.30
תל־אביב „בית ליסין" 18.6 ב־20.30 • 19.6 ב־22.00
אריאל מתנ"ס 20.6 ב־21.00
פתח־תקווה מופ"ת יום ו' 26.6 ב־22.00
רחובות „ויקס" מוצ"ש 27.6 ב־21.00

שימי תבורי
ולהקתו
נתניה „מועדון No. 1" יום ב' 15.6
אוניברסיטת בר־אילן יום ד' 17.6 ב־9.00
ת"א „בית דני" מוצ"ש 20.6 ב־9.00
ירושלים „בנייני האומה" 20.6

ויין קרדינאל
ולהקתו
הילדי סרג'נט
מלון מנדרין ת"א – אולם „טריטון"
הערב יום ו' 12.6 ב־10.30
כרטיסים בקופת המלון טל. 428161
למני התוכנית ולאחריה מוסיקה לריקודים
סרטי רעוי: 03-282060

אמא חסידה ואבא כרוב
או
איך באמת באים ילדים לעולם?
ההצגה מומלצת ע"י משרד החינוך והתרבות
ת"א „בית־ציוני אמריקה"
מחר שבת 13.6 ב־11.30 לפנה"צ

בית ציוני אמריקה
הערב יום ו' 12.6 ב־10.00
באולם החדש ע"ש טורצ'ינר
דודו דותן מארח ומבדח
כרטי' בקופה ב.צ.א. 259861-3

להקת
שנות ה־60
צפו הערב בטלוויזיה בתכנית „ממני" בלהקה
תל־אביב „בית־ליסין" מרתף עליון
יום ה' 25.6 ב־10.00
כרטיסים בקופה טל. 216653
קוטלר־אכר: 280177

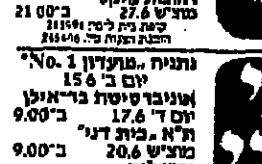
◄מועדונים►

הפינג'אן
בן יהודה 231 ת"א טל. 451629
ערב ערב
תוכנית זמר עם
עדי קפלן
ודודו מויאל

המערה
טל. 03-829018
הערב יום ו' 12.6
הזמרת נירה גל
והזמר ג'קי בראון
במוסיקה נוסטלגית
ומוסיקה לריקודים

אביבית המסעדה
תחנת דלק רמת אביב
דרך חיפה ת"א טל: 415406
היום יום ו' 12.6 ב־4.30
הבילוי שבת עם שי דיקל
בשעה 11.00 בלילה
ראובן ארז
דני פלץ: 297193

תיאטרון
אל חמאם EL HAMAM
טל: 813261-2-3-4
הקברט המדובר בעיר
החילוני האחרון
הערב יום ו' 12.6 ב־10.00
יום ו' 19.6 ב־10.00
מוצ"ש 20.6 ב־9.30

עומר כייאם
יואל שר
שירי ערב עם יואל שר
בימי א' מ־23.00
עתליות והבום שום

מועדון־פאב
המרקיז
מוני עטרני, שר ומארח
יום ו' ב־4.30 קבלת שבת
עם מוקי והבי
בערב מ־10.30 – שרי ברק
במוצ"ש – צמד גוונים בשירי א"י
יום ב' ב־10.30 – שרי ברק

המרתף הקטן
טל. 829460
כיכר קדומים 14 יפו העתיקה

מסעדת
קרוקודיל
הערב יום ו' 12.6 ב־10.30
אמנון ברנזון
ודפנה צור
בשירי „תלוך הלכה החבריא", „השטן ואשת האיכר" ועוד

אלדין
יפו העתיקה
הזמר פסקוני מישל
מארח את הזמרת אודלה גור, ואמנים אורחים
מתקבלות הזמנות לאירועים
בטל. 834209, 03-826766

Rishon cellaR
מרתף ראשון
הערב יום ו' 12.6
פרנקי ושוקי אלגרטי
מחר מוצ"ש פרנקי בשירים לבקשתכם

עופר קיט ונפש גאים להציג: • מפיק: אלי צביאלי • בחסות שגרירות הפיליפינים בישראל

הלהקה הפיליפינית מונרקו

דעת הבקורת העולמית על „ביניהאן":
„אם חשבתם שראיתם את הכל, אבל טרם ראיתם את ביניהאן"
„אין לכם טעות גדולה מזו..."
„רקודי הביניהאן" המפורסמים, אחוז בצופים בבבליקסס...
„בהשוואה לליטוש, לחן ומקצועיות של רקדני ביניהאן..."

45 משתתפים
כלי נגינה אוטנטיים
2 טון
תלבושות מרהיבות

באר־שבע „קרן" מחר מוצ"ש 13.6 ב־21.15
כרטי' „כל מופעי" 433883, 431883
קיסריה „אמפיתיאטרון" יום ג' 16.6 ב־20.45
טבריה „יד־שטורית" יום ה' 18.6 ב־21.30
הרצליה „אמפי קאנטרי קלאב" במסגרת פסטיבל הרצליה מוצ"ש 20.6 ב־21.00
בית־שאן „קימרון" יום א' 21.6 ב־21.15
עין השופט „אולם אזורי מגידו" יום ג' 23.6 ב־21.00
אילת השחר „יד־לבנים" יום ב' 22.6 ב־21.15
חיפה „אודיטוריום" יום ד' 24.6, יום ה' 25.6 ב־21.15
נהריה „הוד" יום ו' 26.6 ב־21.30
ירושלים „בנייני האומה" מוצ"ש 27.6 ב־21.00
עפולה „היכל התרבות" יום א' 28.6 ב־21.00
קרית־גת „היכל התרבות" יום ב' 29.6 ב־21.00
גבעתיים „שביט" יום ו' 19.6 ב־21.45

אל על EL AL

למד שפות והשכלה תיכונית